

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 3

AFFECTING FACTORS ON THE PARTICIPATION OF TEACHERS IN THE
INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ระเบียบ เจริญคลัง
RABIEB CHAROENKLANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2560

KMITL-2017-ED-M-218-012

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี
เขต 3

AFFECTING FACTORS ON THE PARTICIPATION OF TEACHERS IN THE
INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ระเบียบ เจริญคลัง
RABIEB CHAROENKLANG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ.2560

KMITL-2017-ED-M-218-012

AFFECTING FACTORS ON THE PARTICIPATION OF TEACHERS IN
THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 3

RABIEB CHAROENKLANG

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2017

KMITL-2017-ED-M-218-012

COPYRIGHT 2017

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
ชื่อนักศึกษา	นางระเบียบ เจริญคลัง
รหัสประจำตัว	55630558
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
พ.ศ.	2560
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 2) ศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 338 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.978, S = 0.249) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.924, S = 0.298) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า มีปัจจัย 4 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม และด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ได้ร้อยละ 67.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังสมการดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.553 + 0.229(X_1) + 0.165(X_4) + 0.154(X_7) + 0.066(X_5)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_Y = 0.389(X_1) + 0.336(X_7) + 0.316(X_4) + 0.135(X_5)$$

Thesis Tittle	Affecting factors on the participation of teachers in the internal quality assurance of schools under the jurisdiction of Chonburi Primary Educational Service Area Office 3
Student	Mrs.Rabieb Charoenklang
Student ID.	55630558
Degree	Master of Industrial Education
Program	Education Administration
Year	2017
Thesis Advisor	Associate professor Dr. Kanchana Boonpuk
Thesis Co-Advisor	Assistant Professor Dr. Suwanna Innoi

ABSTRACT

The objectives of this research were : to study the level of participation, the level of factors affecting the participation of teachers, and the factors affecting the participation of teachers in the internal quality assurance of schools under the jurisdiction of Chonburi Primary Educational Service Area Office 3 The sample consisted of 338 teachers under Chonburi Primary Educational Service Area Office 3,They were selected by using multistage sampling technique.The research instrument was a questionnaire that had the index of item-objective congruence (IOC) between 0.60 - 1.00 and the overall reliability of 0.94. The statistics used in data analysis included mean, standard deviation, and multiple regression analysis (stepwise method).

The results found that : The level of participation of teachers in the internal quality assurance of schools under Chonburi primary educational service area office 3, overall, they had the participation at a high level. (\bar{x} = 3.978, S=0.249).The level of factors affecting the participation of teachers in the internal quality assurance of schools under Chonburi primary educational service area office 3, overall, they had the opinion at a high level. (\bar{x} = 3.924, S=0.298).The factors affecting the participation of teachers in the internal quality assurance of schools under Chonburi primary educational service area office 3 found that 4 factors including motivation aspect, the relationship with organization aspect, the attitude toward the participant aspect, and the understand in the internal quality assurance aspect could be predicted the participation of teachers in the internal quality assurance of schools under Chonburi primary educational service area office 3 at 67.30% at the statistical significance level of 0.01. The predictive equation can be written in the raw scores and the standard scores are as follows:

Raw scores

$$Y' = 1.553 + 0.229(X_1) + 0.165(X_4) + 0.154(X_7) + 0.066(X_5)$$

Standard scores

$$\hat{Z}_Y = 0.389(X_1) + 0.336 (X_7) + 0.316(X_4) + 0.135(X_5)$$

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ขอขอบพระคุณครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม กราบขอบพระคุณครอบครัว เจริญคลัง และ ครอบครัว สมสกีสิทธิ์ ที่ให้การสนับสนุนในทุกๆด้านและให้กำลังใจเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์อันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ บิดา มารดา สามี และ ลูก ของผู้วิจัยที่ได้ให้กำลังใจ และการสนับสนุนมาโดยตลอด อีกทั้งบูรพคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ที่ดีให้แก่ผู้วิจัย หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ระเบียบ เจริญคลัง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	4
1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3.....	12
2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน	19
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา.....	56
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.1 สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	80
4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3	81
4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการส่งผลที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.....	93
4.5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.....	94
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	99
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	99
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	102
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก รายชื่อโรงเรียนที่ทำการวิจัย.....	112
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	116
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	126
ประวัติผู้เขียน	134

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	การสังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2.1	ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559.....	15
2.2	จำนวนโรงเรียน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2559.....	16
2.3	จำนวนโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2559.....	16
2.4	ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม พ.ศ. 2554 – 2558.....	17
2.5	ผลการประเมินคุณภาพภายใน ปีการศึกษา 2554 - 2558.....	18
2.6	ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 (พ.ศ.2554 - 2558).....	18
2.7	การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน จำแนกโรงเรียนเป็นรายอำเภอ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557.....	19
4.1	แสดงค่าร้อยละของเพศและขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	80
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 โดยรวม.....	81
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเตรียมการ.....	82
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวางแผน.....	83
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการปฏิบัติตามแผน.....	84
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบและประเมินผล.....	85
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี.....	87
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม.....	88
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านแรงจูงใจ.....	89
4.11	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดต่อสื่อสาร.....	90
4.12	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม.....	91
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา.....	92
4.14	และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านบรรยากาศองค์กร.....	93
4.15	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16	แสดงการแจกแจงปกติของตัวแปร (Normal Distribution)..... 95
4.17	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3..... 96
4.18	แสดงการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพหุคูณ (Multicollinearity)..... 96
4.19	แสดงความแปรปรวนเพื่อทดสอบอำนาจในการทำนายเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยที่ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3... 97
4.20	แสดงการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3..... 97
4.21	แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน และค่าสถิติ ที่ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ที่ใช้พยากรณ์การทำนายปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วน ร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3..... 98

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2.1	โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3.....	14
2.2	องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	30
2.3	ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน.....	34
2.4	ความเชื่อมโยงของแผนต่างๆ.....	35
2.5	ขั้นตอนของการวางแผน.....	36
2.6	การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา.....	36
2.7	กิจกรรมการตรวจสอบประเมินผลภายใน.....	38
2.8	การจัดการ/จัดทำเครื่องมือการประเมินผล.....	39
2.9	ขั้นตอนการแปลความหมาย.....	41
2.10	การกำหนดมาตรฐานการศึกษา.....	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2545) ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตผลของการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของกรรมการสถานศึกษาการสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นแม้ว่าการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจะผ่านไปแล้วช่วงระยะหนึ่ง คือ รอบทศวรรษที่ผ่านมา (พ.ศ. 2542-2551) กระแสสังคมก็ยังมีกรวิพากษ์วิจารณ์ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็งสถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดอย่างจริงจัง มุ่งเน้นการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงาน 8 ประการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ 1) กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผน 5) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ประเมินคุณภาพภายใน 7) จัดทำรายงานประจำปีเสนอบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จนถึง 8) มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าสู่การพัฒนา ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554: 3)

การประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นผลมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน จึงเป็นการประเมินผลและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายในโดยวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ที่ทำหน้าที่ดูแลสถาบันการศึกษา โดยกำหนดระบบการควบคุมคุณภาพให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามความรับผิดชอบระบบการดูแลตนเอง ทั้งในระดับ บุคคล วิชาการ สถานศึกษา ระบบตรวจสอบคุณภาพ เพื่อให้ขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้น่าเชื่อถือและเป็นไปอย่างมีคุณภาพ อีกทั้งมีการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพของทุกกิจกรรมทุกมาตรฐาน เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 10) และการประกันคุณภาพภายนอก จึงเป็นการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการประเมินเพื่อการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษานั้น ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพที่ผ่านกระบวนการประกันคุณภาพภายใน การประเมินคุณภาพ และการให้การรับรองจาก สมศ. (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554: 8-9)

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมและการร่วมคิดร่วมทำของผู้บริหาร ครู และบุคลากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญ ทั้งนี้เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของความรับผิดชอบและความผูกพันที่จะมุ่งมั่นร่วมมือร่วมใจการพัฒนาคุณภาพศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จซึ่งได้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากรคณะกรรมการของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553:2) ที่กล่าวว่าในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ และดำเนินการอย่างยั่งยืนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องมีการทำงานที่มีส่วนร่วมและมุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความตระหนัก รับรู้และเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและดำเนินกิจกรรม/โครงการที่ใช้ผลการประเมินตนเองผลการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกหรือผลการวิจัยที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาเอง ตลอดจนใช้ผลการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน การติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะจะช่วยให้งานบรรลุผลได้ดีและมีประสิทธิภาพ ผลที่เกิดกับผู้เรียนก็จะเป็นที่พึงพอใจกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับช่วงต่อจากสถานศึกษาด้วยการดำเนินงานที่ทุกคนมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบร่วมกัน เช่นนี้ ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจะเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่แท้จริงทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวิถีชีวิตในการทำงานของทุกคนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดคุณภาพผู้เรียนฝังแน่นอยู่ในจิตใจตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554:16) ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การเตรียมการ 2. การวางแผน 3. การปฏิบัติตามแผน 4. การตรวจสอบประเมินผล 5. การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน และ 6. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558 : 7) ที่กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ประกอบด้วย 1. การเตรียมการ 2. การวางแผน 3. การดำเนินการตามแผน 4. การตรวจสอบ และประเมินผล 5. การจัดทำรายงานประจำปี 6. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน

การมีส่วนร่วมถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา เพราะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในตัวเอง (Self reliance) เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง (Self confidence) และความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Sense of belonging) ซึ่งการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนจะนำไปสู่ความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพได้ ด้วยการให้ประชาชนได้มีโอกาสบริหารงานต่างๆ ด้วยตนเองตามหลักประชาธิปไตยของประชาชน การมีส่วนร่วมจึงเป็นกระบวนการซึ่งบุคคล หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ และเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจขององค์กร การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการสื่อสารในระบบเปิด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารสองทาง ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบไปด้วยการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกัน ระหว่างผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย และเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม ทั้งนี้เพราะ การมีส่วนร่วมเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ การลดค่าใช้จ่าย และการสูญเสียเวลาเป็นการสร้างฉันทามติ และทำให้ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งช่วยหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าในกรณีที่ร้ายแรงที่สุด ช่วยให้เกิดความน่าเชื่อถือและความชอบธรรมและช่วยให้ทราบความห่วงกังวลและค่านิยมของสาธารณชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาความเชี่ยวชาญและความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน (วารินทร์ สิ้นสูงสุด, 2543: 13) ดังจำรูญ เรืองขจร (2545 : 21) ได้กล่าวว่ากระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะสำเร็จได้ กระจุอาจารย์และบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ทุกคนในองค์กรร่วมพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของสังคมและความต้องการเปลี่ยนแปลง

ปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557: บทคัดย่อ) กล่าวว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้แก่ ความผูกพันต่อหน่วยงาน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน แรงจูงใจ การติดต่อสื่อสาร เจตคติต่อการมีส่วนร่วมและความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษานอกจากนี้ จากผลการสำรวจแนวทางการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่าโรงเรียนมีรูปแบบการประเมินภายในที่หลากหลาย ขาดแนวทางและเครื่องมือประเมินที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาขาดการประเมินอย่างต่อเนื่อง และจากรายงานผลการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่าโรงเรียนในสังกัดขาดการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ขาดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2558: 5) นอกจากนี้จากการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ผ่านมาประสบปัญหาหลายประการที่สำคัญ ได้แก่ ครูขาดการมีส่วนร่วม ครูไม่มีความตระหนัก ขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ผู้ที่มี

ส่วนเกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรการดำเนินงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังไม่ผสมผสานกลมกลืนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการปฏิบัติงานของครูที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และขาดแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ชัดเจน

จากหลักการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ที่เป็นการประเมินผลและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายในโดยใช้วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) และกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554:16) และ เชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558:8) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 6 ขั้นตอน คือ 1. การเตรียมการ 2. การวางแผน 3. การปฏิบัติตามแผน 4. การตรวจสอบประเมินผล 5. การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน และ 6. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีซึ่งเป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของครู ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1.2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านความผูกพันต่อหน่วยงานมีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ

ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.4.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของ(เกียรติศักดิ์ เรือนทองดี : 2536) และงานวิจัยของ (ปราณี สุทธิศรีสวัสดิ์ : 2557,เปี่ยมสุข พุ่งกาวิ : 2557 ,จิรภา เพชรสงคราม : 2554, เนตรรุ่ง อยู่เจริญ : 2553 ,อมรพรรณ ประจันตวนิชย์ : 2550,รังสิมา เมฆมงคล : 2550,อรพร สดใส: 2549) สรุปได้ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม	งานวิจัย							แนวคิดทฤษฎี	
	ปราณี สุทธิศรีสวัสดิ์ (2557)	เปี่ยมสุข พุ่งกาวิ (2557)	จิรภา เพชรสงคราม (2554)	เนตรรุ่ง อยู่เจริญ (2553)	อมรพรรณ ประจันตวนิชย์ (2550)	รังสิมา เมฆมงคล (2550)	อรพร สดใส (2549)	เกียรติศักดิ์ เรือนทองดี (2536)	รวมความถี่
1.ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน	√					√			2
2.ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน	√								1
3.ด้านแรงจูงใจ	√			√				√	3
4.ด้านการติดต่อสื่อสาร	√			√	√				3
5.ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม	√			√	√				3
6.ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา	√					√			2
7.ด้านการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน		√							1
8.ด้านประสบการณ์ในการทำงาน		√	√				√		3
9.ด้านระดับการศึกษา							√		1
10. ด้านเพศ							√		1

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม	งานวิจัย							แนวคิดทฤษฎี	
	ปราณี สุชาติศรีสวัสดิ์ (2557)	เปี่ยมสุข พงศ์ภาวี (2557)	จีรภา เพชรสงคราม (2554)	เนตรรุ่ง อยู่เจริญ (2553)	อมรพรรณ ประจันตวินิชย์ (2550)	รังสิมา เมฆมงคล (2550)	อรพร สดใส (2549)	เกียรติศักดิ์ เรือนทองดี (2536)	รวมความถี่
11.ด้านสถานภาพการทำงาน							✓		1
12.ปัจจัยโครงสร้างของโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม								✓	1
13.ปัจจัยด้านอำนาจ								✓	1
14.ด้านการรับรู้การสนับสนุนขององค์กร					✓				1
15.ด้านบรรยากาศของหน่วยงาน					✓	✓			2
16.ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร						✓			1

เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยใช้ตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลที่มีความถี่ตั้งแต่ 2 ขึ้นไปสรุปได้ดังนี้

1. ด้านแรงจูงใจ
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร
3. ด้านประสบการณ์ในการทำงาน
4. ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม
5. ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา
6. ด้านบรรยากาศองค์กร
7. ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน

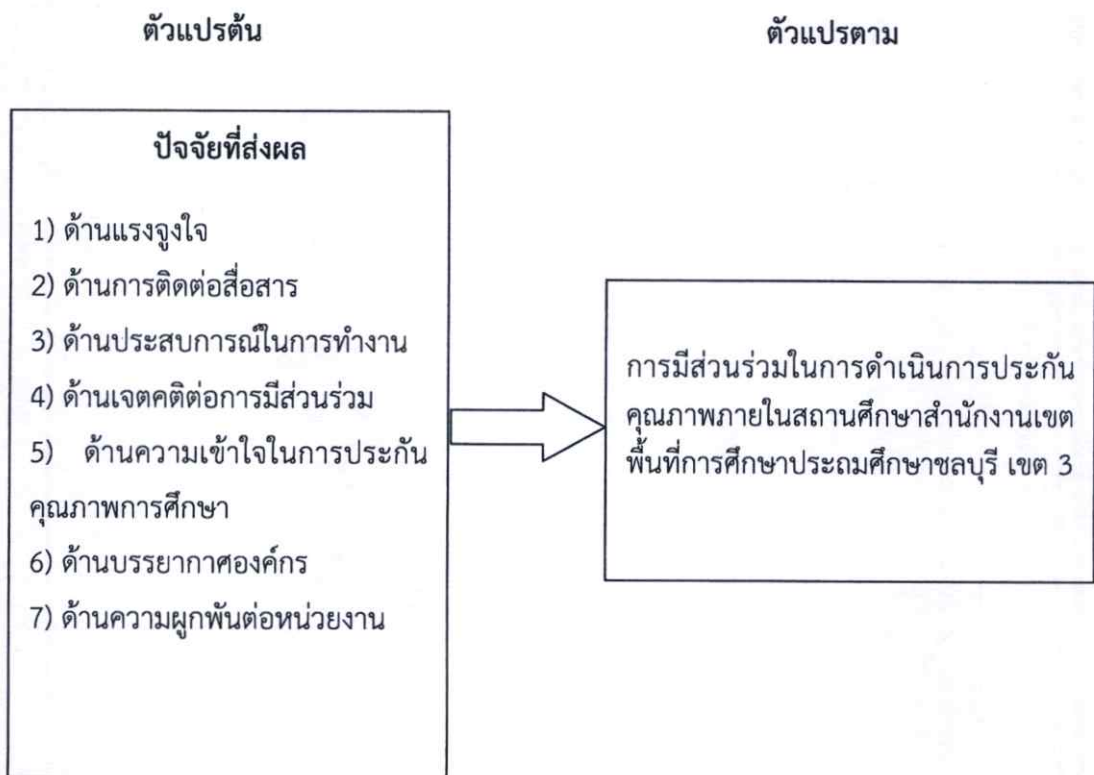
1.4.2 ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554:16) ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการ

2. การวางแผน
3. การปฏิบัติตามแผน
4. การตรวจสอบประเมินผล
5. การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน
6. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 81 แห่ง จำนวน 1,714 คน แบ่งเป็น 4 ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ในปีการศึกษา 2560

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จาก 66 แห่ง ครู จำนวน 1,566 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Kerjcie and Morgan ที่ระดับ

ความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นครู 310 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นตอนตามขนาดของสถานศึกษาแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2559: 147) และเพื่อป้องกันการสูญหายของเครื่องมือผู้วิจัยจึงทำการเก็บเพิ่มอีก 10 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 341 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ประกอบด้วย

1. ด้านแรงจูงใจ
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร
3. ด้านประสบการณ์ในการทำงาน
4. ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม
5. ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา
6. ด้านบรรยากาศองค์กร
7. ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของครูในการรับรู้ ตัดสินใจ การเตรียมการ วางแผน และการดำเนินกิจกรรม ตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนด ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 การเตรียมการ หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเตรียมหลักฐาน เอกสาร ข้อมูลพื้นฐานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ให้เรียบร้อยก่อนการประเมิน การรวบรวมเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน การจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน การเตรียมความพร้อมในการเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายใน

1.2 การวางแผน หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของโรงเรียน การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมของ

โรงเรียน การนำเป้าหมายมากำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายพร้อมกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จ การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ กำหนดวิธีการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล และการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ที่สอดคล้องกับแผนการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 การปฏิบัติตามแผน หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง การนำโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย การกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบและวิธีการดำเนินการ ตามแผนที่กำหนด การติดต่อประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ การระดมทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุน การดำเนินงาน เช่น เอกสาร สื่อเทคโนโลยี รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และอาคารสถานที่

1.4 การตรวจสอบประเมินผล หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของครูในโรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบนี้มาพิจารณาเปรียบเทียบว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดใช้หรือไม่เพียงใด และหาสาเหตุตลอดจนแนวทางแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และประสิทธิภาพของโรงเรียน

1.5 การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำผลไปพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศ และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานของครู และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.6 การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี หมายถึง กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาโดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี การรวบรวมผลการดำเนินงานและผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การเผยแพร่และเสนอหลักฐานข้อมูลผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อการก่อให้เกิดผลสำเร็จในการมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แบ่งเป็น 7 ด้านได้แก่

2.1 ด้านแรงจูงใจ หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้ครูต้องการและเต็มใจเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพด้วยความเต็มใจ

2.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ที่มีความถูกต้อง ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง และทันต่อเหตุการณ์ที่มีผลในระบบการประกันคุณภาพภายใน นำข่าวสารที่หน่วยงานแจ้งมาประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา จัดการอบรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจใน

ระบบประกันคุณภาพฯ ให้กับบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษา มากขึ้น รวมถึงการพูดคุยกันในที่ทำงาน

2.3 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2.4 ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึกของการที่ เชื่อว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จะส่งผลให้การประกันคุณภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ได้รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอจะ ช่วย ในการพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และการร่วมมือกับบุคลากร ในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนากุณภาพ งานอย่างต่อเนื่อง รู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนและรู้สึกว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทำให้ท่านกับเพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือกัน มากขึ้น

2.5 ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ความเข้าใจของครู เกี่ยวกับความหมายของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการทำงานของการประกัน คุณภาพภายใน กำหนดการตั้งค่าเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของงานประกันคุณภาพภายใน อธิบาย กระบวนการทำงาน รู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานของการประกันคุณภาพภายใน เกณฑ์มาตรฐานตามตัว บ่งชี้ และกระบวนการเก็บรวบรวมหลักฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียน รวมไปถึงรายละเอียดในคู่มือการ ประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา

2.6 ด้านบรรยากาศองค์กร หมายถึง สภาพการณ์โดยรวมของโรงเรียนที่มีผลต่อความรู้สึก ของครูที่เอื้อต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ทำให้รู้สึกอยากเป็นส่วนหนึ่งในการทำงาน กับเพื่อนร่วมงาน บรรยากาศในโรงเรียนทำให้เกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน ผู้บังคับบัญชาแสดงความห่วงใยในการทำงานโดยสอบถามปัญหาและอุปสรรค ในการทำงาน เพื่อนร่วมงานยอมรับการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานครู และบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานโดยไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ทำให้โครงสร้างการทำงานของ โรงเรียนมีความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิด สร้างสรรค์ในการพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ

2.7 ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน หมายถึง การที่ครูมีความสุขเมื่อได้มาทำงานใน โรงเรียนพร้อมทุ่มเทความสามารถที่มีอยู่ในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ภูมิใจที่ เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน สามารถปรึกษา ปัญหา ทารือหรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารได้ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในการทำงาน

3. ครู หมายถึง บุคลากรซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต3

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 หมายถึง หน่วยงานที่บริหาร จัดการกำกับดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ภายใต้การบริหารของผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในเขตพื้นที่ 3 อำเภอ คือ อำเภอบางละมุง อำเภอศรีราชา และอำเภอสัตหีบ ซึ่งมีสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 81 โรงเรียน

5. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดเกณฑ์ตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แบ่งออกเป็น 4 ขนาดดังนี้ คือ

5.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งหมดไม่เกิน 120 คน

5.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ 121- 499 คน

5.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ 500 - 1,499 คน

5.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับเป็นแนวทางการทำวิจัยไว้ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3
- 2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2.1 แนวคิดทฤษฎีและความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2.1.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วม
 - 2.2.1.2 ลักษณะการมีส่วนร่วม
 - 2.2.2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2.2.2 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2.2.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ
 - 2.2.2.4 ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน
 - 2.2.2.5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
- 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3.1 ด้านแรงจูงใจ
 - 2.3.2 ด้านการติดต่อสื่อสาร
 - 2.3.3 ด้านประสบการณ์ในการทำงาน
 - 2.3.4 ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม
 - 2.3.5 ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.3.6 ด้านบรรยากาศองค์กร
 - 2.3.7 ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สภาพการจัดการศึกษาและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

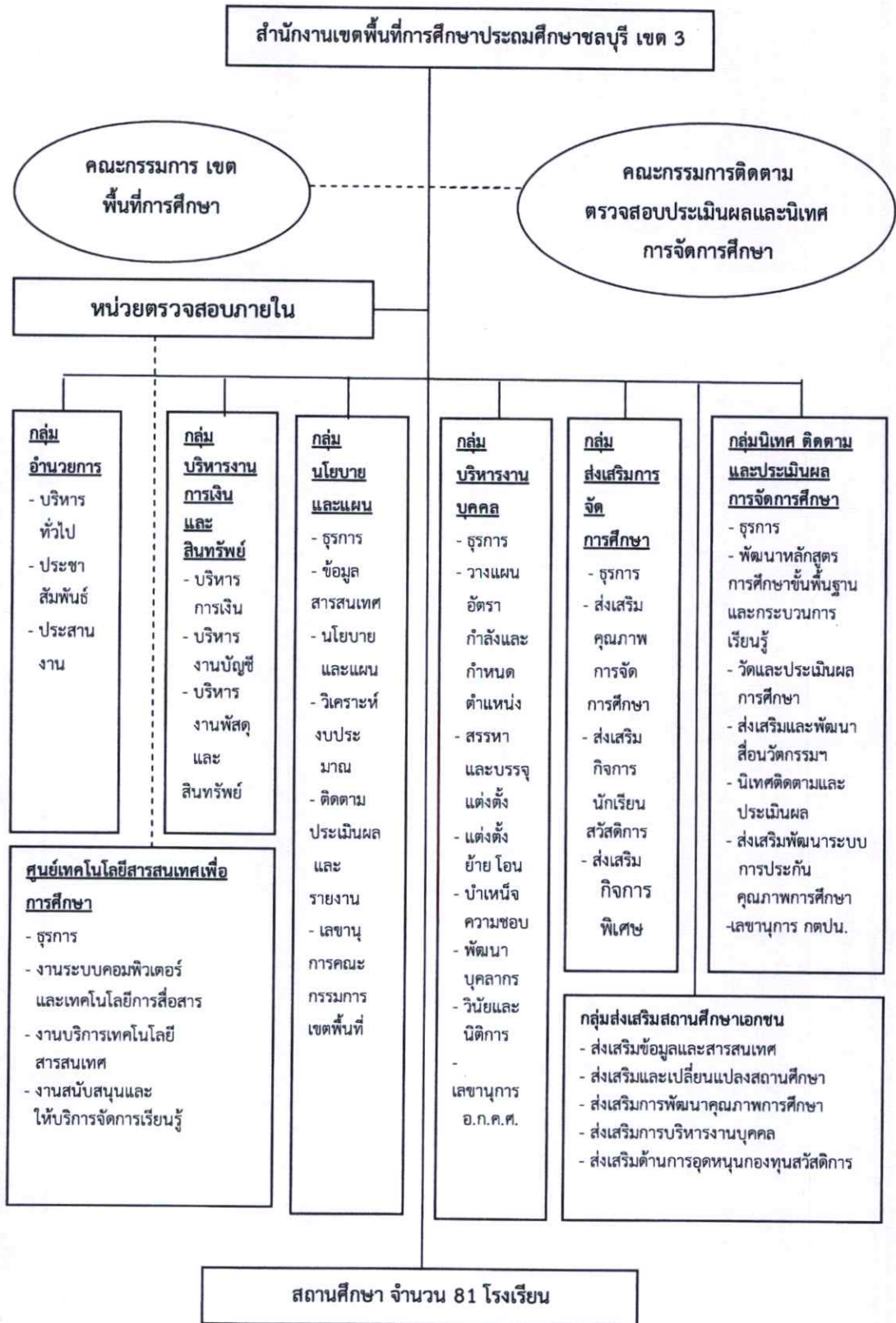
1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษารูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริม การดำเนินการของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไประหว่างองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา
12. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2.1.1 โครงสร้างการบริหารงาน : ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีการแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
4. กลุ่มนโยบายและแผน
5. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
6. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
7. หน่วยตรวจสอบภายใน
8. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
9. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

2.1.2 ข้อมูลพื้นฐาน

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

รายการ	จำนวน	หน่วย	หมายเหตุ
1. สถานศึกษาทั้งหมด	161	โรงเรียน	
1.1 โรงเรียน สพป.	81 โรงเรียน		
1.2 สถานศึกษาเอกชน (ในระบบ)	80 โรงเรียน		2.2.1 หยุดสอนชั่วคราว
1.2.1 เตรียมอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนปลาย	59 โรงเรียน		จำนวน 2
1.2.2 สอนคนพิการ	3 โรงเรียน		โรงเรียน
1.2.3 หลักสูตรนานาชาติ	5 โรงเรียน		1) โรงเรียน
1.2.4 ระดับอาชีวะ	13		อันตา
โรงเรียน			2) โรงเรียน
			วุฒิโชติ
2. นักเรียนทั้งหมดสังกัดโรงเรียนรัฐบาล	37,532	คน	
2.1 ก่อนประถมศึกษา	6,529 คน		
2.2 ประถมศึกษา	25,925 คน		
2.3 มัธยมศึกษาตอนต้น	5,078 คน		
3. นักเรียนทั้งหมดสังกัดโรงเรียนเอกชน	74,946	คน	
3.1 เตรียมอนุบาล	1,050 คน		
3.2 ก่อนประถมศึกษา	16,249 คน		
3.3 ประถมศึกษา	29,287 คน		
3.4 มัธยมศึกษาตอนต้น	9,736 คน		
4. นักเรียนต่างสัญชาติ (โรงเรียนรัฐ)	626	คน	
5. นักเรียนพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ (โรงเรียนรัฐ)	446	คน	
6. นักเรียนด้อยโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ (โรงเรียนรัฐ)	27,323	คน	
7. ครูโรงเรียนเอกชน	3,051	คน	
8. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงาน	1,714	คน	
8.1 ข้าราชการครู	1,552 คน		
8.2 พนักงานราชการ (พี่เลี้ยง 8+ผู้สอน 34)	42 คน		
8.3 ครูvikฤติ	34 คน		
8.4 ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ	20 คน		
8.5 ครูวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์	15 คน		
8.6 ครูธุรการ	23 คน		
9. ลูกจ้างประจำ	45	คน	
9.1 พนักงานบริการ/นักรการโรง	44 คน		

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	หน่วย	หมายเหตุ
9.2 พนักงานขับรถ	1 คน		
10. ลูกจ้างชั่วคราว	32	คน	
10.1 นักการภารโรงงบประมาณไทยเข้มแข็ง (SP2)18 คน			
10.2 นักการภารโรงงบประมาณ	14 คน		

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559)

ตารางที่ 2.2 จำนวนโรงเรียน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน ปีการศึกษา 2559

อนุบาล 1 - ป.6	อนุบาล 1 - ม.3	ป.1 - ป.6	ป.1 - ม.3	อนุบาล 1 - ม.3	ก่อนประถม-ประถมศึกษา	ขยายโอกาส	รวมทั้งหมด
53	23	3	2	23	76	25	81

ที่มา : <http://www.bopp-obec.info/> สรุปรายข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559 (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2559)

ตารางที่ 2.3 จำนวนโรงเรียน จำแนกตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2559

ขนาดโรงเรียน	จำนวน
ขนาดที่ 1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนทั้งหมดไม่เกิน 120 คน	5
ขนาดที่ 2 โรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ 121- 499 คน	58
ขนาดที่ 3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนทั้งหมด ตั้งแต่ 500 - 1,499 คน	17
ขนาดที่ 4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียนตั้งแต่ 1,500 - 2,499 คน ขึ้นไป	1
รวม	81

ที่มา : <http://www.bopp-obec.info/> สรุปรายข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2559 (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2559)

2.1.3 ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม บนพื้นฐานความเป็นไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพรวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามหลักธรรมาภิบาลกระจายอำนาจทางการศึกษาเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สรุปรายผลการดำเนินงาน ดังนี้

2.3.1 ด้านคุณภาพการศึกษา

(1) การประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีโครงการแทรกแซงช่วยเหลือเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

รอบสาม จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์การมหาชน(สมศ.)เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการพัฒนา ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา รอบสาม พ.ศ. 2554 – 2558

โรงเรียนทั้งหมด	ประเมิน	ผ่านการประเมิน				ไม่ผ่าน	หมายเหตุ
		ดีมาก	ดี	พอใช้	รวม		
81	81	3	63	1	67	14	- ไม่ผ่านตัวบ่งชี้ที่ 5 จำนวน 13 โรงเรียน 1) โรงเรียนบ้านเขาคันทรง 2) โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ 3) โรงเรียนวัดบ้านนา 4) โรงเรียนบ้านหุบบอน 5) โรงเรียนบ้านระเวียง 6) โรงเรียนวัดอัมพวัน 7) โรงเรียนบ้านทางตรง 8) โรงเรียนบ้านวังค้อ 9) โรงเรียนบ้านทุ่งกรด 10) โรงเรียน บ้านบางละมุง 11) โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม 12) โรงเรียนบ้านชกนอก 13) โรงเรียนบ้านทุ่งกลม - ไม่ผ่านตัวบ่งชี้ที่ 7, 8, 9, 10, และ 12 จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านบึง (ศรีราชา) - ผ่านการประเมินระดับ ดีมาก จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนบ้านสันติคาม 2) โรงเรียนบ้านนอก 3) โรงเรียนวัดนาจอมเทียน
100	100	3.70	77.78	1.24	82.72	17.28	

ที่มา : รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ที่ได้รับผลการประเมินอย่างเป็นทางการจาก สมศ.

(2) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง โดยสถานศึกษามีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในดีขึ้นนับแต่ปีการศึกษา 2554- 2558 สถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพภายในระดับดีเยี่ยมเพิ่มขึ้นระดับดีมากและดีลดลง ซึ่งบ่งบอกถึงการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ปรากฏผลงาน ดังตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 ผลการประเมินคุณภาพภายใน ปีการศึกษา 2554 - 2558

ปีการศึกษา	ระดับ	ผลการประเมิน (จำนวนโรงเรียน)				หมายเหตุ
		ดี	ดีมาก	ดีเยี่ยม	รวม	
2558		4	23	54	81	

ที่มา : รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554 - 2558) ที่ได้รับผลการประเมินอย่างเป็นทางการจาก สมศ.

(3) การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสาม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีโครงการแทรกแซงช่วยเหลือ เพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำโดยรวบรวมผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานรอบสามจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการพัฒนาการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานชาติ ปรากฏผลการประเมินคุณภาพ ดังตารางที่ 2.6

ตารางที่ 2.6 ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 3 (พ.ศ. 2554 - 2558)

โรงเรียนทั้งหมด	เข้ารับการประเมิน	ผ่านการประเมิน	ไม่ผ่านการประเมิน	หมายเหตุ
81	81	66	15	- ไม่ผ่านตัวบ่งชี้ที่ 5 จำนวน 14 โรงเรียน - ไม่ผ่านตัวบ่งชี้ที่ 7, 8, 9, 10, และ 12 จำนวน 1 โรงเรียน

ที่มา : รายงานสรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ที่ได้รับผลการประเมินอย่างเป็นทางการจากสมศ.

4) การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ดำเนินการจัดทำและประกาศใช้ระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2557 และจัดตั้งกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วยโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนๆ ละ 7-10 โรงเรียน ทั้งหมด 11 กลุ่มโรงเรียน ดังตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 การจัดตั้งกลุ่มโรงเรียน จำแนกโรงเรียนเป็นรายอำเภอ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2557

ลำดับ	กลุ่มโรงเรียน	รายชื่อโรงเรียน
1	ศรีราชา 1	1) วัดใหม่เนินพะยอม 2) วัดมโนรม 3) วัดหนองคล้า 4) วัดแหลมฉับ 5) บริษัทไทยกสิกรสงเคราะห์ 6) บ้านชากายาจีน 7) วัดบ้านนา
2	ศรีราชา 2	1) บ้านเขาคันทรง 2) บ้านสุรศักดิ์ 3) บ้านเนินตอง 4) บ้านหุบบอน 5) บ้านระเวิง 6) บ้านพันเสด็จนอก 7) บ้านเขาหิน
3	ศรีราชา 3	1) บ้านบึง(ศรีราชา) 2) วัดอัมพวัน 3) บ้านหนองปรือ 4) วัดจุกกะเมือ 5) บ้านวังค้อ 6) บ้านเขาตะแบก 7) บ้านบ่อวิน
4	ศรีราชา 4	1) วัดนาพร้าว 2) วัดพิบูลสันตธรรม 3) วัดรังษีสุธาวาส 4) วัดพระประธานพร 5) วัดวังหิน 6) บ้านเขาดิน 7) วัดหนองขาม
5	ศรีราชา 5	1) อนุบาลบ้านบางพระ 2) บ้านห้วยกรู 3) วัดโปธาราม 4) บ้านห้วยกุ่ม 5) วัดเขาฉลาก 6) บ้านทางตรง 7) บ้านโค้งดารา
6	บางละมุง 1	1) วัดหนองเกตใหญ่ 2) บ้านทุ่งกราด 3) บ้านบางละมุง 4) อนุบาลบางละมุง 5) วัดเวฬุวนาราม 6) วัดสุกรีบุญญาราม 7) บ้านโรงทึบ 8) บ้านตะเคียนเตี้ย 9) บ้านนาวัง 10) บ้านสันติคาม
7	บางละมุง 2	1) บ้านโป่งสะเก็ด 2) ชุมชนวัดเขาไม้แก้ว 3) บ้านห้วยไชน่า 4) วัดสว่างอารมณ์ 5) วัดหนองเกตน้อย 6) บ้านภูไทร 7) วัดโป่ง
8	บางละมุง 3	1) วัดสุทธาวาส 2) บ้านเนินพลับหวาน 3) วัดบุญสัมพันธ์ 4) บ้านทุ่งกลม 5) ชุมชนบ้านหนองปรือ 6) บ้านมาบประชัน 7) วัดเขาโพธิ์ทอง
9	บางละมุง 4	1) บ้านทุ่งคา 2) บ้านชากนอก 3) บ้านบึง (บางละมุง) 4) บ้านนอก 5) บ้านมาบพิภทอง 6) ห้วยใหญ่ 7) บ้านทุ่งละหาน
10	สัตหีบ 1	1) ชุมชนบ้านบางเสร่ 2) วัดนาจอมเทียน 3) เกล็ดแก้ว 4) บ้านหินวง 5) วัดหนองจับเต่า 6) บ้านเขาชีจรรย์ 7) บ้านอำเภอ
11	สัตหีบ 2	1) วัดเขาคันธมาทน์ 2) อนุบาลบ้านเตาถ่าน 3) ชุมชนบ้านช่องแสมสาร 4) บ้านกม.ห้า 5) บ้านเขาบายศรี 6) บ้านชลดต 7) บ้านสัตหีบ 8) จุกเสม็ด

2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีและความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งมีนักวิชาการและผู้วิจัยหลายท่านได้กล่าวไว้ เช่น ทศนา แสงศักดิ์ (2549 : 82) กล่าวว่าไว้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็นแสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ ตลอดจนร่วมรับผิดชอบในผลที่จะเกิดขึ้นทั้งผลประโยชน์และผลกระทบทุกฝ่ายที่

เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและรับรู้ เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 195) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมคือ การที่องค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งครูผู้เรียน ผู้บริหารการศึกษา ผู้นำชุมชนมาร่วมกันดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยในการดำเนินการนั้นมีลักษณะของกระบวนการ มีขั้นตอนที่มุ่งหมายจะให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีผลวัตต์คือมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอมีการแก้ปัญหาการร่วมกันกำหนดแผนงานใหม่ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนในความสัมพันธ์ของทุกฝ่ายที่เข้าร่วม ซึ่งมีความหลากหลายตามความเกี่ยวข้องของกิจกรรมที่ทำหัวใจสำคัญของการมีส่วนร่วม คือ การระดมความคิดเห็นเป็นการกระจายอำนาจและความสัมพันธ์ที่เป็นแนวราบเสมอภาคกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งความแตกต่างจากความร่วมมือเพราะความร่วมมือหมายถึง การที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็น “เจ้าของหรือเจ้าภาพ” งานหรือกิจกรรมนั้นแล้วของให้ฝ่ายอื่น เข้าร่วมในลักษณะเกิดขึ้นเป็นครั้งๆ ไปไม่มุ่งความต่อเนื่องและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ร่วม แต่มุ่งจะให้กิจกรรมหรืองานนั้นเสร็จตามความต้องการของฝ่ายเจ้าของงาน

บำรุง แสนณรงค์ (2550 : 56) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลหรือกลุ่มคนได้มีโอกาสร่วมเกี่ยวข้องกันโดยการรับผิดชอบ กิจกรรม โครงการ ผูกพันทางจิตใจ อารมณ์ในสถานการณ์ เพื่อรับผิดชอบในทุกขั้นตอน กล่าวคือ ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมดำเนินการปฏิบัติ ร่วมประเมิน และร่วมรับผลประโยชน์ด้วยความสมัครใจ เสียสละเกี่ยวข้องผูกพันตามข้อตกลงร่วมกัน

จิราภา เพชรสงคราม (2554 : 17) ได้กล่าวว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ขององค์กร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

White (1982 อ้างใน ชูชาติ พ่วงสมจิตร. 2540: 11) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบด้วย 4 มิติด้วยกัน คือมิติที่หนึ่ง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าควรทำอย่างไร มิติที่สอง การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา การลงมือปฏิบัติการตามที่ได้ตัดสินใจ มิติที่สาม การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน และมิติที่สี่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

David and Newstrom (1985: อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. 2537: 182) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมว่า เป็นเรื่องของความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ และความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของกลุ่ม หรือเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยทำให้มีความสำเร็จ ซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่มหรือเป็นความรับผิดชอบต่อกิจกรรมร่วมกันด้วยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) ช่วยเหลือ (Contribution) และร่วมรับผิดชอบ (Responsibility)

Gustova (1992: 4) ได้ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลได้เข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรม หรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงในภาพรวม ซึ่งการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การประสานงานการบริหารงานและการพัฒนางาน

พจนานุกรมของ Cambridge (2005: 919) ให้ความหมายเหมือนของ Collins Cobuild แต่ขยายความเพิ่มอีกว่า การมีส่วนร่วมเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องกับ (Become Involved in an Activity) กับกิจกรรมหรือกับบางสิ่งบางอย่าง

ประพนธ์ ปิยรัตน์ (2534: 30) ได้สรุปว่าการมีส่วนร่วมจะมีรูปแบบลักษณะอย่างไรขึ้นอยู่กับ การมอง หรือการพิจารณาบทบาทของการมีส่วนร่วมว่าอยู่ในฐานะอะไร โดยแบ่งตามลักษณะการมีส่วนร่วมออกเป็น

1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการ
2. การมีส่วนร่วมในโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในเทคนิควิธีการ
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ

จากแนวคิดและความหมายข้างต้นพอสรุปได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมคือ กระบวนการที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์กรนั้นๆ ได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรม การวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามขั้นตอน การตรวจสอบ การตัดสินใจ การร่วมปรับปรุงแก้ไข การมีส่วนได้ส่วนเสียและการมีส่วนร่วมในความรับผิดชอบในกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยทำให้มีความสำเร็จ ซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่มตลอดจนร่วมรับผิดชอบในผลของการกระทำนั้นๆ หรือสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้วางไว้และร่วมรับผลประโยชน์ด้วยความสมัครใจเสียสละเกี่ยวข้องกับผูกพันตามข้อตกลงร่วมกัน

2.2.1.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

ความสำคัญในการพัฒนาด้านต่าง ๆ นั้น จะเกิดความสมบูรณ์ได้ก็ต้องอาศัย กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในองค์กรนั้น เพื่อที่จะพัฒนาจะได้เกิดผลตรงตามความต้องการขององค์กรนั้น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมได้มีนักวิชาการ ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

อริศรา ชูชาติ; นวรัตน์ สุวรรณผ่อง ; และวิไลวรรณ โกยแก้วพริ้ง (2538 : 16 -17) กล่าวถึง หลักการสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการคือ

1. การยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิก เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การมีส่วนร่วมประสบผลสำเร็จ โดยทุกคนต้องยอมรับว่าแต่ละบุคคลมีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีศักยภาพที่แตกต่างกัน
2. การพัฒนาการทำงานร่วมกัน ทุกคนต้องเชื่อว่าเมื่อบุคคลรวมตัวกันเป็นกลุ่มแล้วจะต้องการมีดำเนินการที่เข้มแข็งและคิดพัฒนางานอยู่เสมอ
3. ต้องมีความเชื่อและศรัทธาว่าทุกคนคือทรัพยากรที่สำคัญ สามารถนำความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญของสมาชิกในกลุ่ม มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. การกำหนดแผนงานหรือการเปลี่ยนแปลงใดๆ จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มมีมติร่วมกัน
5. ความรับผิดชอบเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การทำงานเป็นไปตามแผนและบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทองใบ สุตขารี (2543 : 176) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมว่าการจัดการแบบมีส่วนร่วมเป็นวิธีที่ทำให้องค์กรได้ประโยชน์จากบุคลากรมากขึ้นขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสในการสร้างความผูกพันในการทำงานและการรับรู้ข้อมูลย้อนกลับจากบุคลากรด้วยเช่นเดียวกัน

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2544 : 11) กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดการระดมความคิดระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความคิดเห็นที่หลากหลาย นำไปสู่ปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับของกลุ่มบุคคลอย่างแท้จริง

2. การมีส่วนร่วมมีผลในทางจิตวิทยาคือ ทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลง ในขณะเดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้นนอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่ผู้บริหารสามารถใช้ตรวจสอบว่าสิ่งที่ตนเองรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่

3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ทำงานตลอดจนเกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

4. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แสดงความสามารถและฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้เกิดความมีน้ำใจ (Team spirit) และความจงรักภักดีต่อองค์กรมากขึ้น

5. การมีส่วนร่วมทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้นการตัดสินใจมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วย

Keith & Girling (1991: 45) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยปัจจัย 5 ประการ ดังนี้

1. บุคคลที่มีส่วนร่วมต้องมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานอย่างชัดเจน

2. ทุกคนจะต้องมีความเป็นอิสระและมีความเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็น

3. ความคิดเห็นที่แตกต่างจะนำไปสู่หนทางแห่งการแก้ปัญหา

4. บุคคลที่มีส่วนร่วมต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้มีความสามารถในการแสดงออก

5. การมีส่วนร่วมจะนำไปสู่การพัฒนาและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ

รังสิมา เมฆมงคล (2550 : 15) ได้กล่าวถึงการมีประโยชน์ของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้

1. ในหลายสถานการณ์ “สองหัวย่อมดีกว่าหัวเดียว” การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความคิดได้มากกว่า เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระดมความคิดและอภิปรายร่วมกันดังนั้นการที่จะให้ความคิดดีๆ ในการปฏิบัติงานจึงมีความเป็นไปได้มากกว่าการคิดเพียงคนเดียว

2. การมีส่วนร่วมในเชิงบริหารมีผลในเชิงจิตวิทยาคือทำให้เกิดการต่อต้านน้อยลงในขณะเดียวกันก็จะเกิดการยอมรับมากขึ้นนอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่ผู้บริหารสามารถทดสอบดูว่าสิ่งที่ตนเองรู้ตรงกับสิ่งที่ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาหรือไม่

3. เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารที่ดีกว่า สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันตลอดจนการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

4. ผู้ร่วมงานจะมีโอกาสได้ใช้ความสามารถและทักษะในการทำงานร่วมกัน เกิดความมีน้ำใจ (Team spirit) และความจงรักภักดีต่อองค์กร (Loyalty)

5. การมีส่วนร่วมจะทำให้ผลการปฏิบัติงานดีขึ้น การตัดสินใจมีคุณภาพมากขึ้นส่งเสริมให้การปรับปรุงงานมีความเป็นไปได้สูงขึ้น ตลอดจนผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากขึ้นด้วย จากความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมส่งผลให้บุคลากรในองค์กรมีการยอมรับในความสามารถของแต่ละบุคคลและมีน้ำใจต่อกันยอมรับในแผนงานที่กำหนดร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันยอมรับในมติของกลุ่มสามารถทำงานร่วมกันได้และร่วมรับผิดชอบการทำงานพัฒนาและสร้างสรรค์ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

2.2.1.2 ลักษณะการมีส่วนร่วม

ลักษณะของบุคคลที่จะเข้าร่วมจะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม โดยที่จะต้องมีความรู้ ความรู้ที่จะเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่นจะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการ วางแผนการบริหารจัดการ การบริหารองค์กร ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและจะต้องมีความสมัครใจที่จะเข้าร่วมเล็งเห็นประโยชน์ของการเข้าร่วม ซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวไว้ดังนี้

ประชุม สุวดี (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของบุคคลเกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. เป็นบุคคลที่จะต้องมีความสามารถที่จะเข้าร่วม กล่าวคือจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่นจะต้องมีความสามารถในการค้นหาความต้องการ วางแผนการบริหารจัดการ การบริหารองค์การ ตลอดจนการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

2. เป็นบุคคลที่มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม กล่าวคือจะต้องมีสภาพทางด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และกายภาพที่เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมได้

3. เป็นบุคคลที่มีความประสงค์จะเข้าร่วม กล่าวคือ เป็นผู้ที่มีความเต็มใจ สมัครใจที่จะเข้าร่วมเล็งเห็นประโยชน์ของการเข้าร่วมจะต้องไม่เป็นการบังคับหรือผลักดันให้เข้าร่วมโดยที่ตนเองไม่ประสงค์จะเข้าร่วม

4. เป็นบุคคลที่ต้องมีความเป็นไปได้ที่จะเข้าร่วม กล่าวคือเป็นผู้ที่มีโอกาสจะเข้าร่วมซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลในการตัดสินใจและกำหนดกิจกรรมที่ตนเองต้องการในระดับที่เหมาะสมบุคคลจะต้องมีโอกาสและมีความเป็นไปได้ที่จะจัดการด้วยตนเองสำหรับลักษณะการมีส่วนร่วมของบุคคล โดยทั่วไปแล้ว ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา สถานภาพทางสังคมอาชีพ และรายได้ เป็นต้น

Cohen & Uphoff (อ้างถึงใน จรรย์ญา บรรเทิง, 2548) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็นด้านคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation Decision-making) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Participation in Implementation) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Participation in Benefits) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation) สำหรับการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ นี้ นักวิชาการสาขาต่าง ๆ มีจุดเน้นของการมีส่วนร่วมแตกต่างกันออกไป เช่น นักเศรษฐศาสตร์จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับบริหารมักจะเน้นถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและนักเศรษฐศาสตร์มักจะเน้นการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์แต่สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น ยังไม่มีการศึกษาที่กว้างขวางนักซึ่ง Cohen & Uphoff ได้อธิบายถึงการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การตัดสินใจชนิดนี้เป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลาย มีการกำหนดและประเมินทางเลือกตัดสินใจเลือกเปรียบเทียบได้กับการวางแผนเพื่อนำทางที่เลือกมาสู่การปฏิบัติ สามารถแบ่งการตัดสินใจนี้ออกเป็น 3 ชนิด คือ

1.1 การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น (Initial Decisions) เป็นการเริ่มต้นหาความต้องการจากคนในท้องถิ่น และวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการที่สำคัญ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญที่จะเลือกเอาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มคนและมีความเป็นรูปธรรม โดยผ่านการใช้กระบวนการตัดสินใจในระยนี้สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญของท้องถิ่นและป้องกันความเข้าใจที่อาจเกิดขึ้นและเสนอกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งคนในท้องถิ่นสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น โครงการทั้งในเรื่องการเงิน การจัดสรรบุคลากร ตลอดจนวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการและ สนับสนุนโครงการที่จะนำเข้ามา

1.2 การตัดสินใจในช่วงดำเนินการ (On-going Decisions) คนในท้องถิ่นอาจไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในช่วงเริ่มต้น แต่ถูกขอร้องให้เข้ามาดำเนินการเมื่อโครงการเข้ามา ความสำเร็จในช่วงนี้เกิดขึ้นได้มากกว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น ซึ่งโครงการจะต้องค้นหา ความต้องการของบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในภายหลังนี้และจัดลำดับความสำคัญของโครงการและวิธีการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม

1.3 การตัดสินใจในช่วงปฏิบัติการ (Operational Decisions) เป็นความเกี่ยวข้องในองค์กรเมื่อโครงการเข้ามามีการเชื่อมโยงโครงการเข้ามาสู่คนในท้องถิ่นมีการรวบรวมขององค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับปฏิบัติการกิจกรรมในโครงการกรอบที่สมาชิกยึดถือประกอบด้วย การประชุมเพื่อจัดทำนโยบาย การคัดเลือกผู้นำที่จะมีอิทธิพลต่อองค์กร

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติคนในท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ แบ่งได้เป็น 3 ชนิด คือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร (Resource Contribution) สามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบ ได้แก่ แรงงาน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสาร ทั้งหมดนี้เป็นแหล่งทรัพยากรหลักที่สำคัญซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่นนำมาใช้เพื่อพัฒนาโครงการส่งเสริมโดยใช้แรงงานในท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ดี การบริจาคเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ และอื่นๆ แสดงให้เห็นทิศทางที่ชัดเจนของการมีส่วนร่วมสิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วมนี้ คือ การรู้ว่าใครเป็นผู้สนับสนุนและทำอะไรโดยวิธีการสมัครใจ การได้รับค่าตอบแทนหรือโดยการบีบบังคับ การสนับสนุน เรื่องทรัพยากรบ่อยครั้งที่พบว่ามีความไม่เท่าเทียมกันและการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน (Project Demonstration and Co-ordination) คนในท้องถิ่นสามารถรวมตัวกันในการปฏิบัติงานโดยการเป็นลูกจ้างหรือสมาชิกทีมที่ปรึกษาหรือเป็นผู้บริหารโครงการเป็นสมาชิกอาสา ซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกิจกรรมของโครงการมีการฝึกอบรมให้รู้เทคนิคการปฏิบัติงานในโครงการสำหรับผู้เข้ามาบริหารหรือประสานงานวิธีนี้นอกจากจะเพิ่มความไว้วางใจให้กับคนในท้องถิ่นแล้วยังช่วยให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาของตนเองอีกด้วย อีกทั้งยังทำให้เกิดการสื่อสารข้อมูลภายในและได้รับคำแนะนำซึ่งเป็นปัญหาของคนในท้องถิ่น ตลอดจนผลกระทบที่ได้รับเมื่อโครงการเข้ามา

2.3 การมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือ (Enlistment) การขอความร่วมมือไม่จำเป็นต้องมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง แต่พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ว่าผลเสียที่ตามมาหลังจากนำโครงการเข้ามา และผลที่เกิดกับคนในท้องถิ่นที่เข้าร่วมในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานและมีผลในทางเศรษฐกิจซึ่งไม่ควรมองข้ามไป การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์แบ่งได้ 3 ชนิด คือ

3.1 ผลประโยชน์ด้านวัตถุ (Material Benefits) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล เช่น เป็นการเพิ่มการบริโภค รายได้และทรัพย์สิน แต่สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้การสรุปข้อมูลล้มเหลวได้ ซึ่งควรวิเคราะห์ให้ได้ว่าใครคือผู้มีส่วนร่วม และดำเนินการให้เกิดขึ้น

3.2 ผลประโยชน์ด้านสังคม (Social Benefits) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณะ ได้แก่ บริการหรือความพึงพอใจการสาธารณสุขบุคคล การเพิ่มโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้รูปแบบการผสมผสานเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับคนยากจน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ทั้งในเรื่องปริมาณ การแบ่งผลประโยชน์และคุณภาพบริการและความพึงพอใจ

3.3 ผลประโยชน์ด้านบุคคล (Personal Benefits) เป็นความปรารถนาที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มหรือได้รับการคัดเลือกเข้ามา เป็นความต้องการอำนาจทางสังคมและการเมือง โดยผ่านความร่วมมือในโครงการ ผลประโยชน์สำคัญที่ได้จากโครงการมี 3 ชนิด คือ ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอำนาจทางการเมืองและความรู้สึกที่ว่าตนเองทำงานมีประสิทธิภาพ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นส่วนที่มีการเขียนเป็นรายงานไว้น้อยสามารถประเมินโครงการได้ 2 รูปแบบคือ การมีส่วนร่วมทางตรงและการมีส่วนร่วมทางอ้อม การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

มณฑล จันท์แจ่มใส (2551) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมของบุคคลจะต้องมีและเกิดขึ้นมาโดยตลอดทั้งที่เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนโครงการ การบริหารจัดการดำเนินงานตามแผน การเสียสละกำลังแรงงานของบุคคล ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ กำลังเงินหรือทรัพยากรที่มีอยู่สรุปได้ว่าลักษณะของการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วม โดยทั่วไปหมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นการตัดสินใจแต่เพียงอย่างเดียวยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับการปฏิบัติการ (Implementation) ด้วย เช่น ในการจัดองค์กร การกำหนดกิจกรรมพัฒนา เป็นต้น การตัดสินใจยังมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของผลประโยชน์ (Benefits) และการประเมินผล (Evaluation)

อดุลย์ เวชวงษ์ (2550 : 33) ได้สรุปการมีส่วนร่วมไว้ว่า บุคคลที่เกี่ยวข้องในองค์กรควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกและกำหนดนโยบาย วางแผน การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติ การประสานงาน ตลอดจนการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยสามารถแบ่งการมีส่วนร่วมได้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ หรือระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด หมายถึง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะและร่วมทำ

ระดับ ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ หรือระดับการมีส่วนร่วมมาก หมายถึง มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะและร่วมทำร่วมตัดสินใจแต่ไม่ได้ร่วมทำ

ระดับ ร่วมทำ หรือการมีส่วนร่วมปานกลาง หมายถึง มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามที่ได้รับมอบหมาย

ระดับ ร่วมรับรู้ หรือ ระดับการมีส่วนร่วมน้อย หมายถึง มีส่วนรับรู้ รับทราบ การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่ไม่มีส่วนร่วมในการทำและคิด

ระดับ ไม่มีส่วนร่วม หรือระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด หมายถึง ไม่มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปรัชญา ศรีภา (2540 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมที่แท้จริงและสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหาและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ตั้งเป้าหมายกำหนดการใช้ทรัพยากร กำหนดวิธีการติดตามประเมินผลและประการสำคัญคือ การตัดสินใจ

2. การดำเนินกิจกรรม (Implementation) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการจัดการและบริหารในการใช้ทรัพยากร มีความรับผิดชอบในการจัดสรรงบประมาณ และการบริการ

3. การใช้ประโยชน์ (Utilization) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง และการควบคุมทางสังคม

4. การได้รับผลประโยชน์ (Obtaining benefits) เป็นการเข้ามีส่วนร่วมในการแจกจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ที่เท่าเทียมกัน ซึ่งอาจจะเป็นผลประโยชน์ส่วนตัว สังคม หรือวัตถุก็ได้

จากแนวคิดลักษณะของการมีส่วนร่วมที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปลักษณะของการมีส่วนร่วมได้ ว่า การที่บุคคลในทุกระดับขององค์กรเข้ามีส่วนร่วมในการรับรู้ การแสดงความคิดเห็น การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การวางแผน การปฏิบัติ ตลอดจนการประเมินผลของกิจกรรมหรือเป้าหมายขององค์กรด้วย

2.2.2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน

2.2.2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การทำกิจกรรมหรือการปฏิบัติภารกิจหลักอย่างมีระบบตามแบบแผนที่กำหนดไว้ โดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) จนทำให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพและมาตรฐานของดัชนีชี้วัด ระบบและกระบวนการผลิต ผลผลิตและผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ประกอบด้วยการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกซึ่งในเรื่องนี้ได้มีผู้กล่าวไว้ ดังนี้

พระราชบัญญัติแห่งชาติพ.ศ. 2542 (2545) ให้นิยาม การประกันคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ให้นิยามการประกันคุณภาพภายใน คือกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังกล่าวเพิ่มว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องทำอยู่แล้ว จึงไม่ใช่เรื่องใหม่ หรือเป็นเรื่องแปลกแยกไปจากงานปกติ และไม่ใช้การประเมินเพื่อประเมินไม่เน้นการสร้างเอกสารแบบวัดหรือแบบประเมินจำนวนมากแต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รังสิมา เมฆมงคล (2549:28) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้านการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น โดยอาศัยกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

สุลาวรรณ บุณล่อม (อ่างใน เขตพงศ์ ราชสมบัติ.2558 : 11) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึงกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้โดยบุคลากรในสถานศึกษา ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จีรภา เพชรสงคราม (2554 : 26) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การติดตามตรวจสอบและตัดสินคุณภาพและมาตรฐานจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นระบบการประกันคุณภาพภายใน หมายถึงการติดตามตรวจสอบตัดสินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาหรือหน่วยงานที่สำนักงานดังกล่าวให้การรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543: 7) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชนและสังคมโดยส่วนรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นการให้ความหมายที่ชี้เฉพาะเจาะจงภายในสถานศึกษา ดังนั้นสำหรับผู้วิจัยการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในที่นี้จึงมีความหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน ร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้นๆโดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2.2.2 หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

ตามแนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษาจะเห็นได้ว่า เป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ หรือ วงจร PDCA การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในการทำงานตามปกติของสถานศึกษา โดยมีหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา 3 ประการ (อ่างใน รังสิมา เมฆมงคล .2549:28) ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้าโดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ การพัฒนาคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ และการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาแลแผนกาปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจนทำตามแผนตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบมีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรอื่นๆในสถานศึกษา โดยในการดำเนินจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแล เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดี มีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

จากหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าเป็นการดำเนินงานที่ครอบคลุมกระบวนการบริหารการศึกษาของโรงเรียนทุกด้านเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องใดๆ ในระหว่างดำเนินการด้วยการกำหนดเกณฑ์ และตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอทั้งพยายามทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องรวมถึงให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ดังนั้นนักเรียนที่ผ่านกระบวนการบริหารการศึกษาที่มีการประกันคุณภาพการศึกษาจึงน่าจะเป็นหลักประกันได้ว่าเป็นผู้ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

2.2.2.3 ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวงตั้งที่กล่าวแล้ว ดังนั้น การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา จึงยึดหลัก 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและผู้สอนทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามี

ส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่น ๆ ของสถานศึกษา โดยมีการร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนา ร่วมกันและเพื่อการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่

จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าวสถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกกลวิธี การพัฒนาที่เหมาะสม และสามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกันจากหลักการดังกล่าวข้างต้นการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

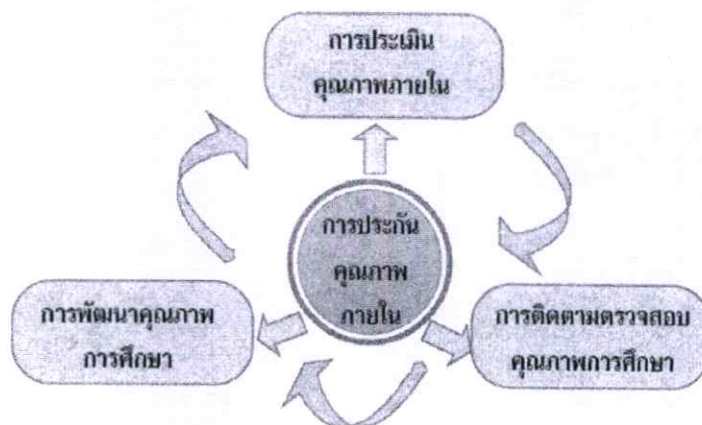
1. การประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผลจากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมื่อจะตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการวางระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริง ข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้นครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระจนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้หรือโครงการอื่น ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่า เหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้นหรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้จะถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจักระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นในการคิดกิจกรรม/โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียน ได้อย่างไรก็ตามการ

ดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกัน ได้ดี รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน เลือกแนวทางที่ดีที่สุด ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น (สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554: 9 - 12)

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ที่มา : สำนักทดสอบทางการศึกษา. 2554: 12

2.2.2.4 ขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

จากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงนั้นได้นำไปสู่การจัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2546 และมีการปรับปรุงใหม่โดยรวมระบบการประกันคุณภาพภายในขององค์กรหลักที่รับผิดชอบการศึกษาในแต่ละระดับ และระบบการประกันคุณภาพภายนอกเข้าด้วยกันโดยในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ซึ่งรวมถึงการศึกษาปฐมวัยด้วย) นั้น ระบุว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาประกอบด้วย การดำเนินงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549) ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดย สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น
2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ให้ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นได้ง่ายและสะดวกรวดเร็วมีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศ อาจแบ่งเป็นด้านก็ได้ เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการและคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ หรือจะจัดโดยวิธีอื่นที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมก็ได้
3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้น

คุณภาพการศึกษาในการจัดทำแผนดังกล่าวนี้ สถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจมีส่วนร่วมและการนำสู่การปฏิบัติได้จริงแผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ คือ

3.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

3.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

3.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน/การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4 เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

3.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดาผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

3.7 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการการดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยสถานศึกษาดังคณะทำงานขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การดำเนินงาน/โครงการ ตลอดปีการศึกษาทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ทัน่วงที และเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องและเป็นระบบสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจังจะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้องและเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ ผลจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดจากการตรวจสอบและ ทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังได้กล่าวไว้ข้างต้นสถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับ ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วยอย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่ง จะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไปการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ต้องครอบคลุม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัยที่กำหนดไว้นอกเหนือจากนี้ สถานศึกษาอาจทำการประเมิน คุณภาพผู้เรียนโดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานข้อ 5) เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคน เป็นการตรวจสอบและ ยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการโดยขอใช้แบบทดสอบจากองค์กรที่มีแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติเพราะการทำงานใด ๆ ก็ตามต้องมีการรายงาน ผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในอดีตมีการละเลย กันมากจนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐาน ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาจึงมีการตราไว้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการ ประกันคุณภาพภายนอกประโยชน์สำคัญของการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี ของสถานศึกษาไม่ได้อยู่ที่จัดทำเพื่อรายงานใครแต่อยู่ที่การนำผลไปใช้วางแผนปรับปรุงงานต่อ ๆ ไป ดังนั้น สถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำรายงานและนำข้อมูลไปใช้ให้เกิด ประโยชน์อย่างจริงจัง

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษา ดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม อยู่เสมอ โครงการ/กิจกรรมที่ต้องคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการ/ กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณาดังนี้ ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรง โครงการนั้นไว้ ถ้าเป็นโครงการที่ดีแต่ยังดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมายเพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดียิ่งขึ้นถ้าเป็นโครงการที่มี ความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง หากมี เหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหาต้องหาทางป้องกันไว้ก่อนก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาอย่างไรก็ตามในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นั้นสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ เช่น สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากร ทุกคนในสถานศึกษาเน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่าง มีเป้าหมายทำงานเป็นหมู่คณะและต้องทำอย่างต่อเนื่องพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการ เรียนรู้(Learning Organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ต้องทำให้ บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือรู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความ รู้อยู่เสมอมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลาเกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้ กับองค์กรอื่นๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอยู่ตลอดเวลาผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้ เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้นเกิดการ

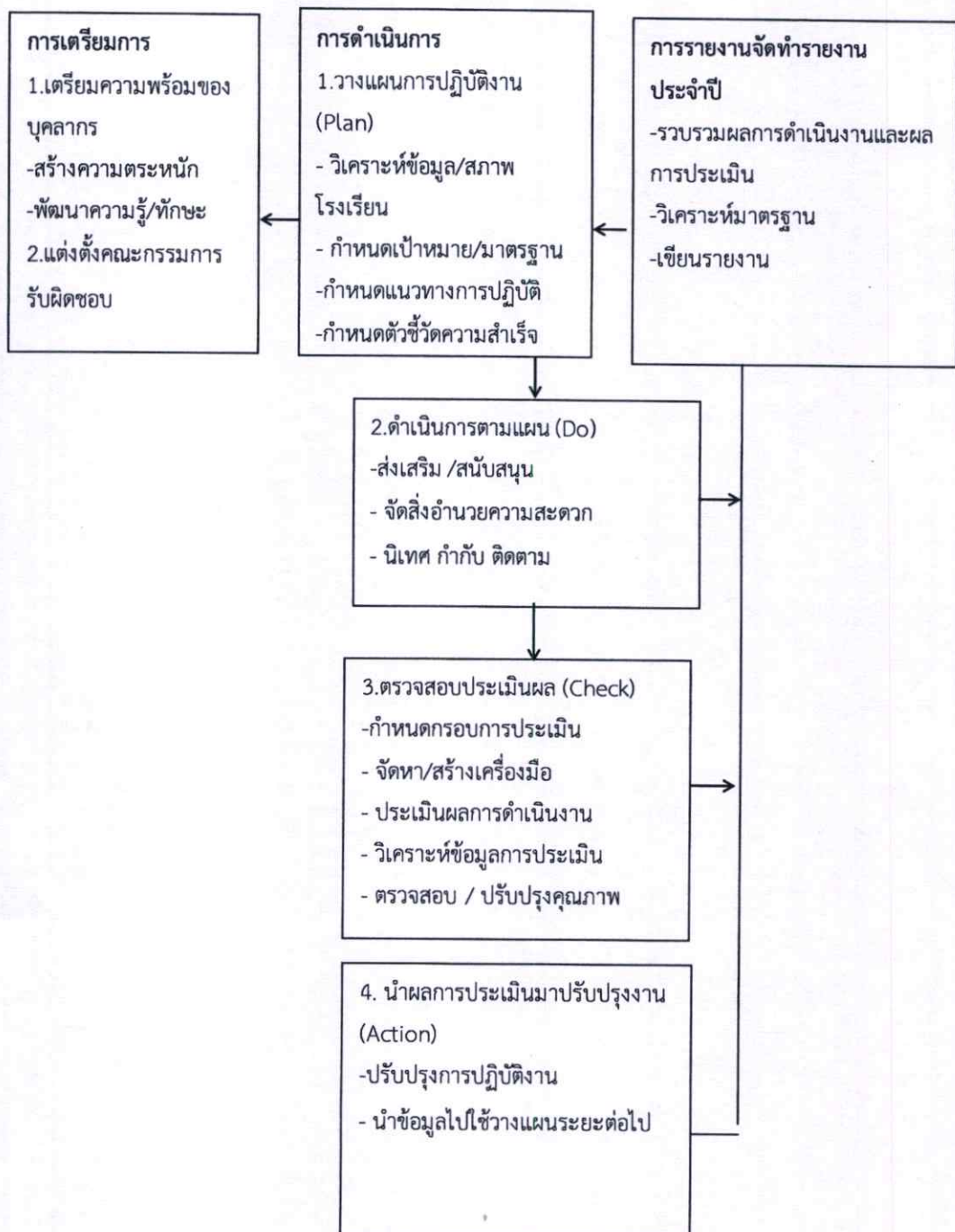
พัฒนาคนมีการพัฒนาความรู้และองค์กรรมศึกษายภาพสูงขึ้นนอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดหลักการและขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 11) ไว้ดังนี้

1. หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 8) กล่าวไว้ว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีหลักการสำคัญดังนี้ เป้าหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือการที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายนั้นจะต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาและการประกันคุณภาพ เป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

2. ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงานนั้นจะต้องคำนึงถึงเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยในสถานศึกษานำร่อง ได้แก่ ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักเข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุนและร่วมคิดร่วมทำรวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีมโดยบุคลากรในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการอย่างต่อเนื่องร่วมกันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยมีการติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.2554 : 13) สำหรับขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมี 6 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 16

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 9) ได้เสนอแนวทางและขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ดังนี้

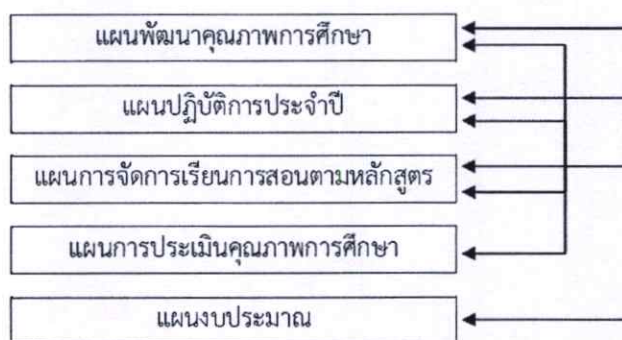
1. การเตรียมการก่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน การดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ควรมีการเตรียมการในเรื่องต่างๆ โดยการเตรียมการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ

1.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ปัญหาสำคัญในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การที่บุคลากรในสถานศึกษายังไม่เข้าใจชัดเจนว่าการประกันคุณภาพภายในก็คือการบริหารคุณภาพที่เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานตามปกติและเป็นงานที่ต้องปฏิบัติอยู่แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าเป็นการเพิ่มภาระงานทำให้เกิดการต่อต้าน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีม และพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน การประกันคุณภาพภายในเป็นภารกิจของทุกคนในสถานศึกษา การดำเนินงานจำเป็นต้องมีผู้รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับ ติดตามช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบที่สำคัญที่สุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งควรดำเนินการร่วมกับบุคลากรหลักที่ได้รับมอบหมายด้วย

2. การวางแผน (Plan)

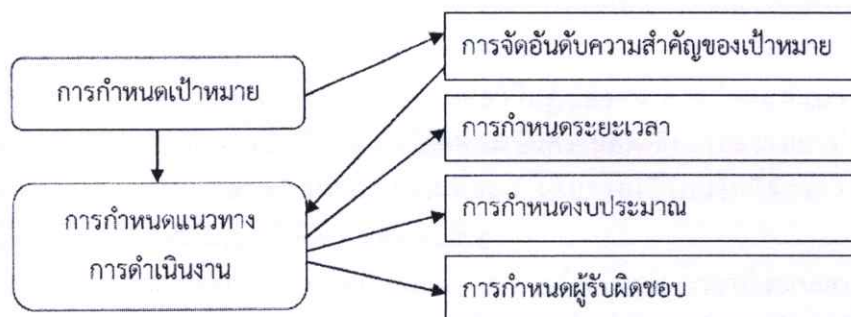
การวางแผนเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบระยะเวลาและทรัพยากรที่จะต้องใช้เพื่อให้ทำงานบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพสถานศึกษาควรมีการจัดทำแผนต่าง ๆ คือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร แผนการประเมินคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

ภาพที่ 2.4 ความเชื่อมโยงของแผนต่าง ๆ

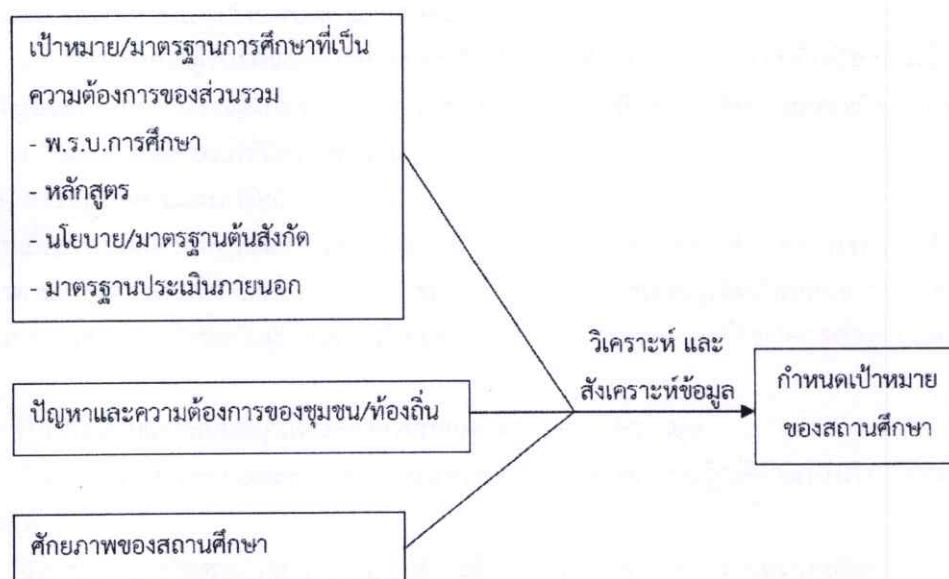
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554 : 16

ขั้นตอนการวางแผน ในการวางแผนใด ๆ ก็ตามจะมีขั้นตอนการวางแผนที่สำคัญ คือการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย การกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน การกำหนดผู้ดำเนินการหรือผู้รับผิดชอบ และการกำหนดงบประมาณ

ภาพที่ 2.5 ขั้นตอนของการวางแผน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 19

ภาพที่ 2.6 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554: 22

2.1 การกำหนดเป้าหมาย การวางแผนที่ดีควรเริ่มต้นจากการกำหนดเป้าหมายที่แสดงถึงคุณลักษณะหรือคุณภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งควรระบุให้ชัดเจนในแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา ซึ่งควรครอบคลุมคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้เรียนที่พึงประสงค์การบริหารจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม การประเมินผล การกำกับติดตาม และการรายงาน

2.2 การจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายจะช่วยให้การวางแผนมีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะสถานศึกษาจะได้ทราบว่าเป้าหมายต่างๆ ที่ต้องการนั้น

6.5 ภาคผนวก ซึ่งอาจมีรายงานเกี่ยวกับวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินหากเป็นที่ต้องการของหน่วยงานต้นสังกัดคณะผู้จัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปีควรเป็นแกนนำหรือเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลพอสมควร ซึ่งจะทำให้สามารถสรุปผลของการประเมินได้ถูกต้อง การจัดทำรายงานควรดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ไปเรื่อย ๆ ก่อนสิ้นปีการศึกษาโดยไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงสิ้นปีการศึกษาเพราะจะทำให้การจัดทำรายงานไม่ทันตามกำหนดที่จะต้องส่งหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องทราบ

2.2.2.5 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐานที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สาม พ.ศ. (2554 - 2558)

บทบาทหน้าที่ของครูกับการประกันคุณภาพภายในทั้งระบบ

บทบาทหน้าที่ของครูกับการประกันคุณภาพภายในทั้งระบบเป็นการให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของ การประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายใน สถานศึกษาร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่าง ๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจ ร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล และร่วมกันสรุปผลการประเมิน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553) ซึ่งประกอบด้วย

1. มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิธีการ ขั้นตอนในการประกันคุณภาพภายในรวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายใน

2. ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในต้องการ

3. ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประกันคุณภาพภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายใน ร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่างๆ ในกระบวนการประกันคุณภาพภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านการวิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น

4. ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน ในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่างๆ ของโรงเรียนเอง และร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ

5. ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษารวมทั้งมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ใช้สำหรับการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาแผนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อ การสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมวิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกรูปแบบประเมินผลการเรียนหลากหลาย และเหมาะสม รวบรวมผล สรุปผล ประเมินการเรียนการสอนพฤติกรรมของผู้เรียนแล้วนำผลการ ประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา (2554:185) กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

1. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนที่ต้องปฏิบัติงานตามภารกิจที่แต่ละคน ได้รับมอบหมาย

2. การประกันคุณภาพมุ่งพัฒนาการดำเนินงานตามความรับผิดชอบของตนให้มีคุณภาพดี ยิ่งขึ้นเพราะผลการพัฒนาของแต่ละคนก็คือผลรวมของการพัฒนาทั้งสถานศึกษา

3. การประกันคุณภาพเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่ทำเพื่อเตรียมรับการประเมินเป็น ครั้งคราวเท่านั้น

4. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องไม่สามารถ ว่าจ้างหรือขอให้บุคคลอื่น ๆ ดำเนินการแทนได้

5. การประกันคุณภาพต้องเกิดจากการยอมรับและนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การดำเนินงานของสถานศึกษาให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดำเนินการดังต่อไปนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินการประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การเตรียมการ

ให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและถือเป็นการรับผิดชอบร่วมกัน ดังนี้

1.1 ศึกษา วิเคราะห์มาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้

1.2 พิจารณาสาระสำคัญที่จะกำหนดในมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนอัตลักษณ์และ มาตรการส่งเสริมของสถานศึกษา

1.3 กำหนดค่าเป้าหมายความสำเร็จของแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้

1.4 ประกาศค่าเป้าหมายแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาให้กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกทราบทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

2. การวางแผน

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้

2.1 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดังนี้

2.1.1 ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่าง เป็นระบบโดยใช้ข้อมูลตามสภาพจริง

2.1.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายด้านต่างๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

2.1.3 กำหนดวิธีการดำเนินงานกิจกรรม โครงการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

2.1.4 กำหนดแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจากภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

2.1.5 กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจนให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียน ร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดามารดา ผู้ปกครอง องค์กร หน่วยงาน ชุมชน และท้องถิ่น

2.1.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับกิจกรรม โครงการแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2.1.8 เสนอแผนพัฒนาการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

2.2 ให้สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ดังนี้

2.2.1 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

2.2.2 ให้กำหนดปฏิทินการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

2.2.3 เสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

3. การปฏิบัติตามแผน

3.1 นำแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ละปีสู่การปฏิบัติ ตามกรอบระยะเวลา และกิจกรรมโครงการที่กำหนดไว้

3.2 ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

4. การตรวจสอบประเมินผล

4.1 ให้มีคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในอย่างน้อย 3 คนที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่หน่วยงานต้นสังกัดขึ้นทะเบียนไว้อย่างน้อย 1 คนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.2 ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

5. การนำผลประเมินมาปรับปรุง

5.1 กำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาระดับสถานศึกษา

5.2 ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

5.3 รายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

5.4 เตรียมการและให้ความร่วมมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

6. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

6.1 สรุปลงและจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนและผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาตามรูปแบบที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด

6.2 นำเสนอรายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และหรือคณะกรรมการสถานศึกษา และหรือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

6.3 เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดให้หน่วยงานต้นสังกัดที่มีสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในความรับผิดชอบ ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมที่เกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

2. ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เช่น ระบบข้อมูลสารสนเทศ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาการจัดทำรายงานประจำปี เป็นต้น

3. พัฒนาผู้ทรงคุณวุฒิที่สามารถเป็นคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดที่รับผิดชอบ จัดทำทะเบียนรายชื่อ และประกาศให้สถานศึกษาทราบ

4. กำกับและดูแลคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับหรือรักษามาตรฐานคุณภาพการศึกษา

5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีและแจ้งผลการติดตามตรวจสอบให้สถานศึกษาทราบ

6. นำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไปใช้วางแผนและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

7. เผยแพร่ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดระดับเหนือขึ้นไป และสาธารณชน

8. เชื่อมโยงผลการประเมินคุณภาพภายนอกกับผลการประเมินภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

9. สร้างเครือข่ายคุณภาพเพื่อร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

10. ประกาศ เผยแพร่ผลการปฏิบัติของสถานศึกษาในสังกัดต่อสาธารณชนและหน่วยงานต่าง ๆ

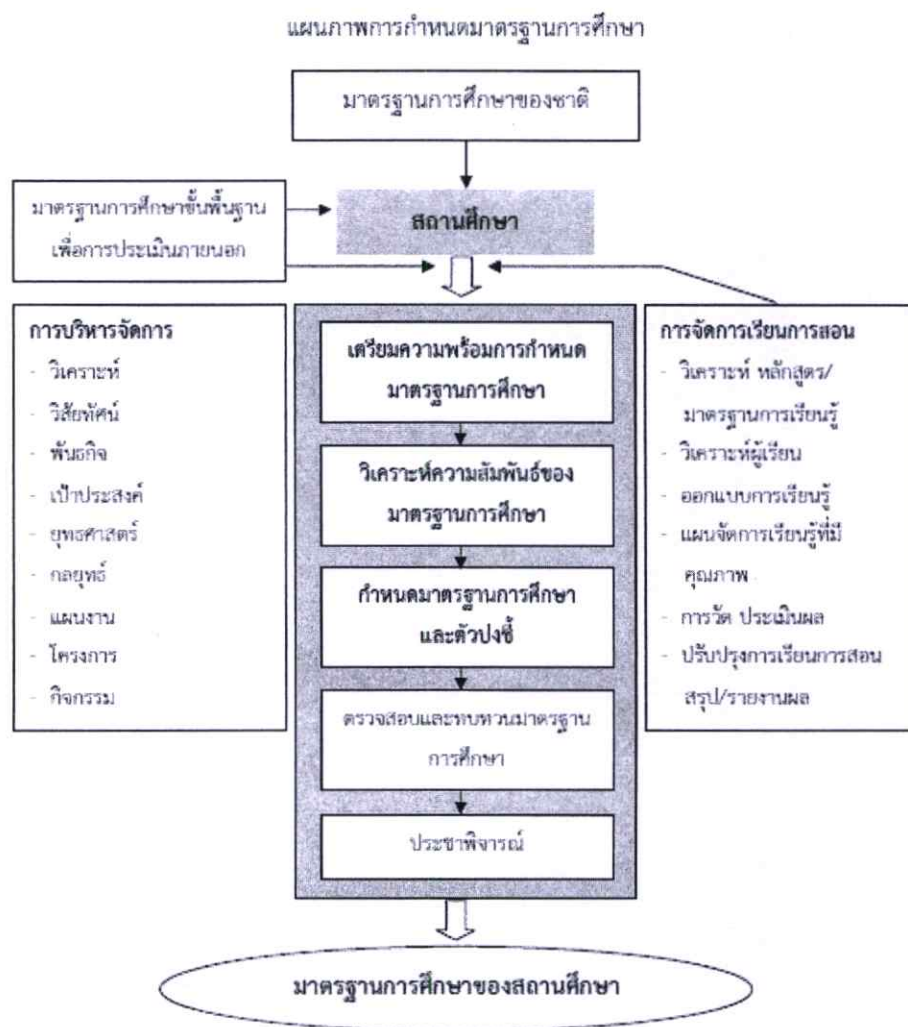
เชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558:8) กระบวนการมีส่วนร่วมของครูในการจัดการและการดำเนินกิจกรรม ตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษาว่า การดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนด ซึ่งได้กำหนดไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1.การเตรียมการ 2.การวางแผน 3.การดำเนินการตาม แผน 4.การตรวจสอบ และประเมินผล 5.การจัดทำรายงานประจำปี 6.การนำผลการประเมินมา ปรับปรุงงาน

1. การเตรียมการ

การเตรียมการเป็นมาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้าเป็นการจัดหา จัดทำสิ่งต่าง ๆ ไว้ให้เรียบร้อยก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป เช่น การเตรียมเอกสารหลักฐาน รอรับการ ประเมินภายนอก เป็นต้น

การเตรียมการ หมายถึง การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนด้านบุคลากร โดยการพัฒนาครู และผู้บริหารเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในโดยการจัดประชุมสัมมนา อบรมให้ความรู้และพัฒนาทักษะการทำงานการเตรียมข้อมูลพื้นฐาน และการมอบหมายผู้รับผิดชอบ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน การจัดระบบบริหาร และสารสนเทศด้วยการทำจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงานทุกคนมีส่วนร่วม และมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็น และข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาและ จัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ การกิจ และแผนพัฒนาการเตรียมการ

เป็นการนำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเผยแพร่และรับฟังความคิดเห็นของ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะครู องค์กรเอกชน ด้วยวิธีการประชุมระดมความคิดเห็น สสำรวจความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามหรือวิธีการ อื่น ๆ ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาสถานศึกษา ดังสรุปในแผนภาพนี้

ภาพที่ 2.10 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554

2. การวางแผน

การวางแผนเป็นการกำหนดกรอบของสิ่งที่จะทำ รวมทั้งวิธีการ เวลาและผู้รับผิดชอบงานนั้น ๆ ไว้ล่วงหน้า อันจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ อย่างชัดเจนทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันยังช่วยให้สามารถคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตความหมาย การวางแผน หมายถึง การพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมายการคาดการณ์ หรือคาดคะเนสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นอย่างใช้ดุลยพินิจฉะนั้นการวางแผนงานจึง เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือก ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์และวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้การวางแผนงานจึงเป็นกระบวนการพลวัตทางสังคมที่มุ่งหวังเพื่อกระทำอนาคตให้ดีกว่าปัจจุบันลด ความไม่แน่นอนในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การดำเนินการตามแผน

การดำเนินการตามแผน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย 3 กระบวนการ ดังนี้

1.1 การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการดำเนินการของหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันการศึกษาในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ หลังจากนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันการศึกษาจัดทำแผน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพเข้าสู่มาตรฐานที่กำหนดไว้ในด้านการพัฒนาหลักสูตร สื่อการพัฒนาครูและบุคลากร ธรรมเนียมสถานศึกษา ระเบียบการสอน การแนะนำ การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ทั้งนี้จะเน้นระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผน ติดตาม กำกับการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.2 การตรวจสอบ (Quality Audit) เป็นการดำเนินการของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในการยืนยันเป้าหมายที่กำหนดมุ่งไปสู่มาตรฐานที่ต้องการ โดยการดำเนินการดังนี้

1.2.1 การตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานทั้งระบบด้วยตนเองของสถาบันการศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ และรายงานผลต่อผู้ปกครองและผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา

1.2.2 การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อส่งเสริมสนับสนุนและ/หรือใช้มาตรการในการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

1.3 การประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) เป็นการประเมินค่าระดับคุณภาพของกิจกรรมเฉพาะอย่างในหน่วยงาน เช่น คุณภาพการจัดการศึกษา คุณภาพของงานวิจัย คุณภาพของการสอน เป็นต้น

1.3.1 การประเมินคุณภาพภายในจะใช้วิธีการศึกษาตนเอง (Self-Study) และการประเมินตนเอง (Self-Assessment)

1.3.2 การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการดำเนินงานโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อประเมินผลและรับรองว่า สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

2. การติดต่อประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนมีประสิทธิภาพการประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การจัดให้บุคคลในองค์การทำงานสัมพันธ์และสอดคล้องกัน โดยตระหนักถึงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบ เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงานขององค์การ การประสานงานมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การประสานงานจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การให้สอดคล้องกัน

2.2 ประสานงานควรจัดให้เป็นระบบทั้งการประสานงานจากบนลงล่าง (Downward) และจากล่างสู่บน (Upward) ตลอดจนการประสานงานในระดับเดียวกัน เพื่อประสานความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิกในองค์การ

2.3 กระตุ้นให้สมาชิกในองค์การมีความเต็มใจในการที่จะประสานงาน และร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้ดำเนินงานขององค์การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

2.4 การกำหนดตัวเครื่องมือการสื่อสาร วันเวลา และสถานที่ โดยยึดหลักการว่าการติดต่อประสานงานที่ดี ช่วยให้ปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความราบรื่นจะเห็นได้ว่าการประสานงานมิได้

เพียงแต่จะจัดให้มีการประสานงานเท่านั้น หากแต่ต้องให้ทุกฝ่ายได้เข้าใจงานร่วมกันทำงานด้วยความเต็มใจ จึงเห็นได้ชัดเจนว่าข้อตกลงที่สำคัญของการประสานงานก็คือ ความร่วมมือ (Co-operating) ในการปฏิบัติงานเพื่อจะช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จนั่นเอง

3. การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง

การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการประเมินค่าของบุคคลผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ทั้งผลงานและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่มีคุณค่าต่อการปฏิบัติงานภายในเวลาที่กำหนดไว้อย่างแน่นอน ภายใต้การสังเกต จดบันทึกและประเมินโดยหัวหน้างาน โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นระบบและมาตรฐานแบบเดียวกัน มีเกณฑ์การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติให้ความเป็นธรรมโดยทั่วกันการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง (Self-appraisal) วิธีการนี้เป็นการมุ่งให้ผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนพิจารณาผลงานของตนเอง โดยวิเคราะห์ผลงานของตนในระยะเวลาที่ผ่านมาหรือบางแห่งอาจกระทำโดยการกำหนดแบบฟอร์มหรือโครงการขึ้น เพื่อให้แต่ละคนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง หลังจากนั้นจึงนำผลการปฏิบัติงาน เสนอให้ผู้บังคับบัญชาหรือคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานในชั้นสูง พิจารณาอีกครั้งหนึ่งการประเมินโดยวิธีนี้เป็นวิธีประเมินที่ประนีประนอมที่ให้ผู้ปฏิบัติงานได้ พิจารณาตนเองว่าผลการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร และในอีกด้านหนึ่งก็ให้ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยเพื่อช่วยให้เกิดความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น การประเมินผลการปฏิบัติงานนี้ จะช่วยทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย และเต็มไปด้วยความราบรื่น และสามารถให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ได้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดีการมีส่วนร่วมของครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบ ตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาสาระที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรม วิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกวิธีการประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสมรวบรวมผล

สรุปผล ประเมินการเรียนการสอน พฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น เมื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดเป็นไปตามเป้าหมายจำเป็นต้องมีการประเมินตนเองเพื่อนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงานเพื่อรวบรวม ประเมินและรายงานผลการรวมของสถานศึกษาไปยังหน่วยงานต้นสังกัด

4. การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อกระตุ้นให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจร PDCA ซึ่งเป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันนั่นเอง

สรุปได้ว่า การดำเนินการตามแผน หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้นโยบายบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการนำโครงการ/กิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยต้องกำหนดองค์กรหรือบุคคลที่รับผิดชอบและวิธีการดำเนินการชัดเจน ซึ่งการดำเนินการตามแผนมี 4 ขั้นตอน คือ การดำเนินการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การติดต่อประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนมีประสิทธิภาพ

การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและการนิเทศ กำกับ ติดตามเพื่อกระตุ้นให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การตรวจสอบและประเมินผล

หลักการสำคัญของการตรวจสอบประเมินผล การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

1. ไม่ใช้การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการ การบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่กระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผนตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ โดยในการดำเนินงานต้องให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียนชุมชนเขตพื้นที่ หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผนติดตามประเมินผลพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต/ผลลัพธ์ เพื่อให้การบริหารจัดการคุณภาพมีประสิทธิภาพใช้วงจรการบริหารงานเชิงระบบหรือวงจรเดมมิ่ง (PDCA) เป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

การตรวจสอบประเมินผล มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ด้านการตรวจสอบและประเมินผลที่สำคัญคือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

2. การจัดทำระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลนักเรียนรายบุคคลด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนสอนหรือรับผิดชอบ (กรณีเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระ) ข้อมูลด้านสุขภาพ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถิติการมาเรียน ข้อมูลส่วนตัวของครูเอง ได้แก่ ด้านการศึกษาอบรมหรือการดูงาน ข้อมูลแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ครูใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น ทั้งนี้ควรจัดทำให้อย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน (ครูมีแฟ้มประวัติและผลงานของตนเอง)

3. การจัดทำแผนพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ตนรับผิดชอบเป็นรายบุคคลจัดทำหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนผลิตและใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทำทนายการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้รู้สึกสนุกและต้องการแสวงหาคำตอบหรือความรู้ในส่วนอื่นๆ เพิ่มเติมต่อไปอีก ใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายๆ วิธีที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและตัดสินผลการเรียนได้อย่างถูกต้องสะท้อนแนวทางในการปรับปรุงผู้เรียนได้อย่างถ่องแท้รวมทั้งจัดทำ

แผนงาน/โครงการที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษโดยเน้นกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอันดับต้น

4. ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนงาน/โครงการ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ระดับสถานศึกษา นโยบาย เป้าหมาย การจัดการศึกษาระดับสถานศึกษา

5. จัดการเรียนรู้และกิจกรรมตามหลักสูตรสถานศึกษาและหน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงรวมทั้งบันทึกผลการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีสอน/จัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. ปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามที่ได้รับมอบหมาย

7. นำเสนอหรือรายงานผลแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนหรือสาธารณชน เป็นต้น

8. นำผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนการสอนและผลการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ มาศึกษาวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาเป็นรายบุคคล รายชั้น รายภาค รายปี เพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายใหม่ในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพให้มากที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

5. การจัดทำรายงานประจำปี

เพื่อให้การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างราบรื่นเป็นปกติของการทำงาน สถานศึกษาต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินตนเองของครูและบุคลากรทุกคน การจัดทำเครื่องมือประเมินตนเอง การติดตามตรวจสอบและประเมินในหน่วยงานตนเองแล้วจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจัดทำสารสนเทศ เอกสาร ร่องรอยหลักฐานอย่างเป็นระบบ ครูและบุคลากร ทุกคนในสถานศึกษาต้องมีส่วนร่วมในการประเมินและให้ข้อมูลสารสนเทศในผลงานของตนเองเช่น ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายคน รายห้อง รายชั้น รายนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ข้อมูลความสามารถของนักเรียน ข้อมูลผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ข้อมูลผลการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา ข้อมูลผลงานตามภาระงานของบุคลากรฝ่ายสนับสนุนทุกด้านทุกคน ซึ่งต้องมีการประเมินตนเองเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ และใช้ผลการประเมินระหว่างปีปรับปรุงการทำงานตลอดเวลา ในการประเมินผลการทำงานแต่ละระยะให้บันทึกข้อมูล พร้อมจัดทำสารสนเทศไว้เพื่อนำไปสู่การเขียนรายงานประจำปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษามีการใช้ชื่อเรียกรายงานประจำปีแตกต่างกันไป เช่น รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี รายงานประจำปี รายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา รายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาสาระองค์ประกอบของรายงานและจุดมุ่งหมายไม่แตกต่างกัน คือ เป็นการสะท้อนภาพความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา ภายใต้บริบท อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ดังนั้น เพื่อให้การเรียกชื่อรายงานเป็นแนวทางเดียวกันตามภารกิจหลักของสถานศึกษา ในกฎกระทรวงฯ ข้อ 6 ที่ระบุให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาและเปิดเผยรายงานต่อสาธารณชนและข้อ 14 (7) ที่ระบุให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จึงใช้ชื่อเรียกรายงานดังกล่าวว่า “รายงานประจำปีของสถานศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สรุปได้ว่า การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพภายในเป็นกระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาโดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี การรวบรวมผลการดำเนินงานและผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การเผยแพร่และเสนอหลักฐานข้อมูลผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณ

6. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน

เพื่อให้ได้ข้อมูลมาจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการนำผลการประกันมาปรับปรุงงาน จึงจำเป็นต้องมีกระบวนการในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบ และการทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1.1 แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ

1.2 กำหนดระยะเวลาและแนวทางการตรวจสอบ

1.3 ประเมินสภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษาครั้งที่ 2 หลังจากปฏิบัติงานไปได้ระยะเวลาหนึ่ง

1.4 จัดทำสารสนเทศแสดงผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.6 ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.7 ติดตาม ตรวจสอบการแก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา

1.8 สรุปผลการตรวจสอบ จัดทำสารสนเทศ (ข้อมูลพื้นฐาน) ครั้งที่ 2 และรายงานการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2. การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำผลไปพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานที่พบว่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

2.2 ติดตาม ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามระยะเวลาที่เหมาะสมที่ผู้ปฏิบัติได้กำหนดไว้ว่าจะแก้ไขเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่า ข้อบกพร่องที่พบ ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง

2.3 สรุปผลการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (SAR)

2.4 สำหรับงานที่มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ให้พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นต่อไป

3. การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลการประมวลผลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและการจัดเก็บรักษาอย่างมีระบบเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้

สารสนเทศที่ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบจะสามารถนำไปใช้สนับสนุนการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับปฏิบัติและระดับผู้บริหารเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันยิ่งขึ้นการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเป็นการทำจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้เห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจและแผนพัฒนาจากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สารสนเทศของสถานศึกษา จึงเกิดจากการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของครู บุคลากรในสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง มาจัดกระทำ/ประมวลผลหรือวิเคราะห์ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง การวิเคราะห์ ฯลฯ ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ (คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ฯลฯ) ผลที่ได้จากการจัดกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ จะเป็นสารสนเทศ ซึ่งสามารถนำเสนอได้ในหลายรูปแบบ เช่น ตาราง แผนภาพ กราฟ หรือการบรรยายเป็นความเรียง เป็นต้น ในการดำเนินการจัดระบบบริหารและสารสนเทศเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ สำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแนวคิดและดำเนินการทั้งสองส่วนควบคู่กันไปในขณะเดียวกันเพื่อนำไปจัดโครงสร้างหรือระบบบริหารงานของสถานศึกษาให้เอื้อและเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอก

4. การปรับปรุงการดำเนินงานของครู และบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาการประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา เพราะจำให้ได้ข้อมูลที่ย้อนกลับที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ผู้บริหารและครูที่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพอย่างถูกต้องจะตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินผลไม่กลัวการประเมิน โดยเฉพาะการประเมินตนเองที่เป็นการประเมินเพื่อมุ่งเพื่อพัฒนา ไม่ใช่การตัดสินถูกผิดไม่ใช่การประเมินเพื่อประเมิน และไม่ใช่ว่าเรื่องที่ทำยาก ไม่ต้องคิดเครื่องมือหรือแบบการประเมินมากมายแต่เป็นการประเมินในงานที่กระทำอยู่เป็นประจำการปรับปรุงการดำเนินงานของครู และบุคลากรในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรวจสอบปรับปรุงการดำเนินงานด้านคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
2. กำหนดระยะเวลาและแนวทางการตรวจสอบ หรือวางแผนการตรวจสอบ ซึ่งการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาควรทำการตรวจสอบทั้งการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (มาตรฐานและตัวชี้วัด) ของสถานศึกษาด้วย
3. ดำเนินการตรวจสอบตามแผนที่วางไว้ สำหรับการประเมินสภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาครั้งที่ 2 หลังจากได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาไปได้ระยะเวลาหนึ่งโดยนำเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น (การวางแผนฯ) และทำการประเมินคุณภาพการศึกษาและจัดทำสารสนเทศหรือข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาโดยยึดมาตรฐานการปฏิบัติงานต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อควบคุมให้ผู้รับผิดชอบงานคุณภาพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและ

ตัวชี้วัดที่กำหนดทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของตัวชี้วัดและมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่บกพร่องที่พบจากการประเมินครั้งที่ 1 และเพื่อตรวจสอบและแก้ไขสิ่งที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาต่อไป

4. การนำผลการประกันไปใช้ในการวางแผนคุณภาพการศึกษาการประกันคุณภาพภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมินไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทีเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานหรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ของสถานศึกษาการประกันคุณภาพภายในควรยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นหลักแต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย 2 ด้าน คือ

1. คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยงกลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คณิตวิเคราะห์และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

2. คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาสถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐานด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หมายถึงแผนที่จัดทำอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจนสมบูรณ์ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วน ประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง นำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การนำผลการประกันมาปรับปรุงงาน คือ กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำผลไปพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศ และมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานของครู และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จากที่กล่าวมาข้างต้น การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพใน 6 ด้าน คือ 1. การเตรียมการ คือ กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของครูในโรงเรียนล่วงหน้า ซึ่งเป็นการจัดหา จัดทำสิ่งต่าง ๆ ให้เรียบร้อย ก่อนที่จะดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ เช่น เอกสารหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับตัวนักเรียน และเตรียมตัวในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะได้รับมอบหมายในการประกันคุณภาพของโรงเรียน 2. การวางแผน คือ กระบวนการให้ครูได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของโรงเรียนที่ประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรม เช่น ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดจัดลำดับความสำคัญ กำหนด

เป้าหมาย โครงการต่างๆ เป็นต้นอีกทั้งที่มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินงาน 3. การดำเนินการตามแผน คือ กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการปฏิบัติตามแผนจะเป็นการลงมือปฏิบัติตามโครงการมีการมอบหมายงาน การจัดสรรทรัพยากร การประสานงานการควบคุม การปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายโดยที่กำหนด หรือกล่าวได้ว่าการดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้นโยบายบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้การนำแผนไปสู่การปฏิบัติเป็นการนำโครงการ/ กิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายโดยต้องกำหนดองค์กรหรือบุคคลที่รับผิดชอบ และวิธีการดำเนินการชัดเจน 4.การตรวจสอบ และประเมินผล คือ กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการรวบรวมข้อมูลและผลการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานตามแผนพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของครูในโรงเรียน แล้วนำข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบนี้มาพิจารณาเปรียบเทียบว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดใช้หรือไม่เพียงใด และหาสาเหตุตลอดจนแนวทางแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในคุณภาพ และประสิทธิภาพของโรงเรียน 5.การจัดทำรายงานประจำปี คือ กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการรวบรวมผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษาว่าบรรลุความสำเร็จตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และ 6.การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน คือ กระบวนการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และนำผลการประเมินมาจัดระบบสารสนเทศ โดยครูภายในโรงเรียน หรือผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องตามเป้าหมายที่กำหนด หรือมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และการประกันคุณภาพการศึกษา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยได้มีการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจ

แรงจูงใจ (Motivation) มาจากรากศัพท์ภาษาละติน movere (Kidd:1973:101) แปลว่า เคลื่อนที่ ซึ่งมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า to move อันมีความหมายว่า เป็นสิ่งที่โน้มน้าวหรือชักนำบุคคลเกิดการกระทำหรือการปฏิบัติการ ดังนั้นแรงจูงใจจึงได้รับความสนใจมากในทุกวงการ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของแรงจูงใจไว้หลายแนวทางด้วยกัน ดังนี้

ริงสรร์ ประเสริฐศรี (2544 : 40) กล่าวว่าแรงจูงใจ หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้อินทรีย์กระทำกิจกรรมหนึ่ง อย่างมีจุดหมายปลายทางซึ่งอาจเกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือภายนอกก็ได้ คือ แรงดันที่กระทำให้คุณผลกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจนสำเร็จ หรือพูดว่าเป็นแรงชักนำจากสิ่งที่มาทำให้เราเกิดความต้องการ (Need) เกิดแรงขับ (drive) ความปรารถนา (Desire) ขึ้นมาให้คุณผลแสดงพฤติกรรมไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่ง แรงจูงใจเป็นกำลังก่อให้เกิดพฤติกรรม โดยการเร้าภายในตัวบุคคล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น เมื่อกระหายน้ำ เป็นต้น ซึ่งผู้นำที่มีประสิทธิผลมักจะแสดงลักษณะเด่นด้านแรงจูงใจ

จันทราณี สนวนนาม (2545 : 202) ให้ความหมายว่าแรงจูงใจ หมายถึง ความต้องการ (Need) เกิดแรงขับ (drive) ซึ่งเกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ส่วนเครื่องล่อหรือสิ่งจูงใจ (Incentives) เกิดจากแรงจูงใจภายนอก

Luthans (1998) กล่าวว่าแรงจูงใจเป็นแรงผลักดันให้คนใช้ความสามารถมากขึ้นและกระบวนการเบื้องต้นของการเกิดแรงจูงใจ จะเกิดความต้องการ (Needs) เกิดแรงขับ (drives) เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (Goals)

Hoy and Miskel (1991) ให้คำจำกัดความว่า แรงจูงใจเป็นแรง (forces) แรงขับ (drive) ความต้องการ (Need) ความเครียด (Tension states) หรือกลวิธีอื่นใด (Mechanisms) ที่ทำให้เกิดการกระทำด้วยความเต็มใจและทำกิจกรรมนั้นต่อไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของบุคคล

สมชาย เทพแสง (2548 : 8) การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ นับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะจะช่วยจูงใจให้บุคคลสามารถทำงานอย่างเต็มศักยภาพ การส่งเสริมขวัญและกำลังใจมีวิธีการต่างๆทั้งด้านการให้รางวัล การให้ค่าตอบแทน การให้คำปรึกษา แนะนำ (Texas Education Agency. 2003 : Online) ตลอดจนการจัดสวัสดิการ การดูแลรักษาสุขภาพ การรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน (Naschberger.2002 : Online) นอกจากนี้เว็บคุณภาพ (2547 : ออนไลน์) เสนอแนะผู้บริหารในการใช้เทคนิควิธีการ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ บุคลากรไว้ดังนี้ 1) ให้ความใกล้ชิดกับบุคลากร และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน 2) มอบหมายงานที่บุคลากรมีความถนัดและพึงพอใจ 3) เป็นที่ปรึกษาหรือโค้ชช่วยแนะนำและให้คำปรึกษา 4) เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการบริหารและการจัดการ 5) กำหนดมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้ 6) ดูแลบุคลากรโดยเน้นเป็นรายบุคคล 7) จัดสวัสดิการและดูแลอย่างทั่วถึง 8) ปรับปรุงบุคลิกภาพให้เป็นผู้มีอารมณ์เบิกบานร่าเริงแจ่มใส 9) จัดบรรยากาศในการทำงานอย่างอบอุ่น 10) ให้รางวัลแก่ผู้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ การส่งเสริมขวัญกำลังใจนับว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์เพราะจะช่วยส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่เต็มศักยภาพจูงใจให้สร้างผลงานอย่างเต็มที่

Frederick Herzberg (1959) ได้เขียนทฤษฎีการจูงใจ-อนามัย บรรยายถึงปัจจัย 2 ปัจจัยที่มีอยู่ในงานทุกงานซึ่งจะทำให้คนงานมีความพึงพอใจในการทำงาน คือ ปัจจัยอนามัยหรือบำรุงรักษา และปัจจัยจูงใจ ดังนี้

ปัจจัยอนามัยหรือบำรุงรักษาเป็นปัจจัยที่ต้องมีอยู่ก่อนที่คนงานจะถูกจูงใจให้ปฏิบัติงานได้ ปัจจัยเหล่านี้ได้แก่ 1) นโยบายการบริหารขององค์การ 2) การควบคุมงานทางด้านเทคนิค 3) ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา 4) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา 5) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 6) เงินเดือน 7) ความมั่นคงในหน้าที่การงาน 8) ชีวิตส่วนตัว 9) สภาพการทำงาน 10)

สถานภาพ ปัจจัยเหล่านี้แม้ว่าจะไม่สามารถจูงใจคนงานได้โดยตรงก็ตาม แต่ถ้าขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งแล้วจะทำให้คนงานไม่พอใจซึ่งจะเป็นผลเสียในการจูงใจในขั้นต่อไป ส่วนปัจจัยจูงใจนั้นรวมถึง 1) ความสำเร็จ 2) การยอมรับ 3) ความก้าวหน้า 4) งานในตัวของมัน 5) ความเป็นไปได้ของการเจริญเติบโต 6) ความรับผิดชอบ สรุปทฤษฎีนี้คือ ปัจจัยจูงใจสามารถสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้แก่คนงานได้ ส่วนปัจจัยอนามัยทำให้คนงานไม่พอใจแล้วยังเป็นเหตุให้ไม่สามารถจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในงานต่อมา (Davis, 1972: 59)

Maslow ระบุว่าความต้องการของมนุษย์เป็นปัจจัยที่จูงใจให้คนทำงาน ความต้องการดังกล่าวเรียงจากขั้นต่ำไปยังขั้นสูงตามลำดับ คือ 1) ความต้องการทางด้านกายภาพ 2) ความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคง 3) ความต้องการรักและเป็นสมาชิกของกลุ่ม 4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่อง 5) ความต้องการที่จะทำอะไรให้สำเร็จด้วยตนเอง ก่อนที่คนจะมีความต้องการขั้นสูงขึ้นไปนั้นจะต้องได้รับการสนองความต้องการในขั้นต่ำเสียก่อน สรุปทฤษฎี ของ มาสโลว์ เมื่อคนได้รับการเลี้ยงดูดี มีความมั่นคงได้รับความรักจากผู้อื่นและมีความมั่นใจแล้วจะมีอำนาจทั้งด้านกายภาพและจิตใจที่สร้างสรรค์ควบคุมตนเอง และปฏิบัติงานได้สำเร็จ (Hicks and Gullett, 1976 : 278)

ปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557:32) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของบุคลากรเป็นอย่างมาก โดยจะนำไปสู่การจูงใจให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรอย่างเต็มใจและเต็มศักยภาพ

เนตรรุ่ง อยู่เจริญ (2553:9) กล่าวว่า การที่ครูได้รับสิ่งที่เป็นแรงพลังกระตุ้นหรือความต้องการ ซึ่งเป็นสิ่งที่เป็พลังกระตุ้นให้แต่ละบุคคลกระทำพฤติกรรม คือความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) (Affiliation or Acceptance needs) ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) และความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization) ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้ทิศทางหรือแนวทางให้บุคคลกระทำพฤติกรรม เพื่อบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) (Affiliation or Acceptance needs) หมายถึง เป็นความต้องการให้ผู้อื่นยอมรับในความคิดเห็น ยอมรับในผลการดำเนินงาน ยอมรับในการตัดสินใจ ยอมรับในผลงาน รับฟัง และปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของท่านที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษา และยังได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร

2. ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs) หรือความภาคภูมิใจในตนเอง หมายถึง การได้รับการยกย่องเมื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในงานประกันคุณภาพการศึกษามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและเมื่อประสบความสำเร็จในงาน รวมทั้ง (มีความภาคภูมิใจในตนเอง และยังได้รับความเคารพ นับถือจากบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษา

3. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self - actualization) หมายถึง เป็นความต้องการของแต่ละบุคคล คือต้องการเป็นบุคคลสำคัญในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งเกิดจากความมุ่งมั่นการสนับสนุนเพื่อให้เกิดความก้าวหน้า มีความมั่นคงในหน้าที่การงาน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

เกียรติศักดิ์ เรือนทองดี (2536) ได้เสนอปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมไว้ คือปัจจัยของสิ่งจูงใจ หมายถึง การที่ประชาชนจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆนั้น คือ ประการแรก ตนจะได้ผลตอบแทนในสิ่งที่ทำไป และประการที่สอง การได้รับการบอกกล่าวหรือได้รับการชักชวนจากบุคคลอื่นให้เข้าร่วม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านแรงจูงใจที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แรงจูงใจ เป็นสิ่งที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆโดยมีสิ่งที่ต้องการเป็นสิ่งเร้าให้มนุษย์อยากเข้าไปร่วมกระทำในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อตอบสนองความต้องการ โดยจะนำไปสู่การจูงใจที่จะทำให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆขององค์กรอย่างเต็มใจและเต็มศักยภาพ

2.3.2 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสาร (Communication) หรือการสื่อความหมาย การสื่อสารข้อความ การสื่อสารสัมพันธ์ การสังคม ในที่นี้ขอใช้คำว่า การติดต่อสื่อสาร (Communication) ซึ่งมาจากรากศัพท์ภาษาละติน "Communis" แปลว่าการสร้างอย่างสามัญ (Common) ดังนั้น ความหมาย จึงน่าจะหมายถึง การกระทำและพฤติกรรมต่างๆที่ดำเนินไปในลักษณะที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทุกๆไปมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Bateman & Snell (1999: G-O) ได้ให้ความหมาย การติดต่อ สื่อสารว่า เป็นการส่งมอบสารสนเทศและสิ่งที่มีความหมายต่างๆจากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง โดยการใช้สัญลักษณ์ที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน

Dessler (1998 : 674) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การแลกเปลี่ยนสารสนเทศและสิ่งมอบสิ่งที่มีความสำคัญต่างๆ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2545 : 253) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การเคลื่อนย้ายข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่ง (Sender) ไปยังผู้รับ (Receiver) ด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทำให้ผู้รับเข้าใจ

Kelly (1953 อ้างใน ธงชัย สันติวงษ์ และ ชนาธิป สันติวงษ์ ,2542, : 11-12) ได้ให้ความหมายของการติดต่อสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหนึ่งที่เป็นผู้ทำการสื่อความหมายส่งผ่านตัวกระตุ้นไปยังอีกฝ่ายหนึ่งที่อาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนโดยมุ่งหวังที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมขึ้น

เสาวนีย์ ลีขาบัณฑิต (2540 : 56) กล่าวว่า "มนุษย์ทุกคนย่อมมีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันเพื่อการดำรงชีวิตในสังคม และเพื่อการพัฒนาสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น การติดต่อกันของมวลมนุษย์จะอยู่ตลอดเวลาตั้งแต่เกิดจนตาย ตั้งแต่ตื่นจนนอนหลับ มนุษย์ได้ใช้ความพยายามมันยาวนานมาพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันเพื่อให้ผู้อื่นได้เข้าใจตนและตนเข้าใจผู้อื่นจนเกิดการติดต่อสื่อสารกันในรูปแบบต่างๆกัน เช่น ภาษาที่พูด ภาษาเขียน ภาษาใบ เป็นต้น การเกิดภาษา ที่ใช้ติดต่อสื่อสารในรูปแบบต่างๆก็เนื่องมาจากความพยายามของมนุษย์ที่จะเอาชนะอุปสรรคต่างๆทางการสื่อสาร อันอาจเป็นเหตุให้เกิดความล้มเหลวทางการสื่อสารในการติดต่อสื่อสารนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความเข้าใจความหมาย สามารถถอดรหัส เป็นความเข้าใจที่ตรงกันกับผู้ส่งสารมา การติดต่อสื่อสารของคนแต่ละกลุ่มจะใช้รหัสติดต่อแตกต่างกันจึงทำให้เกิดภาษามากมายหลายภาษาขึ้นในโลก" การติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพอันเป่าหมายของการสื่อสารนั้นมีองค์ประกอบอันเป็นสำคัญ ที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

เนตรรุ้ง อยู่เจริญ (2553:8) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสาร มีวิธีหรือกระบวนการประสานงานแบ่งออกเป็น 3 ทางคือข่าวสาร (Message) ช่องทาง(Channel) และตัวกลางนำ ข่าวสาร (Medium) เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร นโยบาย คำสั่ง หนังสือเวียน และรายงานต่างๆ จากสถานศึกษา โดยใช้ช่องทางการสื่อสาร

ที่หลากหลายและมีการกระจายอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการสนทนาเพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตนกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ลักษณะของข้อมูลข่าวสารต้องมีความถูกต้องชัดเจนต่อเนื่อง และทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในระบบการประกันคุณภาพที่ถูกต้อง สอดคล้องตรงกัน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานนำไปสู่ทิศทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานและการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้อง ประกอบด้วย

1. ข่าวสาร (Message) หมายถึง ข่าวสารที่ครูได้รับมีความถูกต้องชัดเจน นำเชื่อถือต่อเนื่อง ทันเหตุการณ์ มีประโยชน์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ และพอเพียงต่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษา

2. ช่องทาง (Channel) หมายถึง การนำระบบข่าวสารไปยังผู้รับ อาจเป็นการพูดคุย การเขียนรวมทั้งการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในงานประกันคุณภาพมากขึ้น ช่องทางอาจเป็นทางสูงโดยเริ่มจากบนสู่ล่างตามลำดับอำนาจและหน้าที่ในสถานศึกษาหรืออาจระดับเดียวกันระหว่างครูกับครูด้วยกัน ช่องทางอาจเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ รวมถึงการติดต่อกับหน่วยงานอื่น

3. ตัวกลางนำข่าวสาร (Medium) หมายถึง เป็นตัวที่จะสื่อไปยังผู้รับอาจเป็นลายลักษณ์อักษรประกาศแจ้ง หนังสือเวียน บอร์ดประชาสัมพันธ์ วารสารของสถานศึกษา ซึ่งสามารถเห็นได้ง่าย และกระจายทั่วถึง

ปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557:34) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารมีส่วนสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรเป็นอย่างมาก ทั้งการติดต่อสื่อสารทางการพูด การเขียน การฟัง การแปลความหมาย การถ่ายทอดข้อมูล โดยจะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดี เกิดความรู้ ความเข้าใจที่สอดคล้องกัน และนำไปสู่การร่วมมือปฏิบัติงานตามภารกิจและหน้าที่อย่างเต็มใจและเต็มศักยภาพบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารที่กล่าวข้างต้น การติดต่อสื่อสารคือ การแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน อย่างต่อเนื่อง และทันต่อเหตุการณ์ ที่มีผลในระบบการประกันคุณภาพภายใน นำข่าวสารที่หน่วยงานแจ้งมาประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษา จัดการอบรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพฯ ให้กับบุคลากร ให้มีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น รวมถึงการพูดคุยกันในที่ทำงานวิธีหรือกระบวนการประสานงานเพื่อแจ้งข้อมูล ข่าวสาร นโยบาย คำสั่ง หนังสือเวียน และรายงานต่างๆ จากกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและมีการกระจายอย่างทั่วถึง รวมทั้งมีการสนทนาเพื่อรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างตนกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ลักษณะของข้อมูลข่าวสาร ต้องมีความถูกต้อง ชัดเจนต่อเนื่องและทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ในระบบการประกันคุณภาพที่ถูกต้องสอดคล้องตรงกัน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานนำไปสู่ทิศทางการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานและการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้อง

2.3.3. ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงาน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนตัวแปร ประสบการณ์ทำงาน เป็นตัวแปรหนึ่งในการส่งผลต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถอธิบายได้ดังนี้

ไพลันด์ ศรีแปง (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของบุคลากรมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า บุคลากรซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร และอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่างกับ ผู้บริหารและอาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 10-20 ปีและมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

ชวลิต ศรีพวงผกาพันธ์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีปัญหาการดำเนินงานตามนโยบายประกันคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนเฉพาะด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ 5 ปีถึง 10 ปีมีปัญหามากกว่า ข้าราชการครูที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี

จีรภา เพชรสงคราม (2554:บทคัดย่อ) กล่าวว่า การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน สำหรับครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

อรพร สดใส (2549: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการในการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอยู่ในระดับน้อย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานที่กล่าวข้างต้น ประสบการณ์ในการทำงานมีส่วนสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากร เนื่องจากประสบการณ์ในการทำงานมีส่วนในการทำงาน เช่น ความแตกต่างกันด้านความคิด การดำเนินการตามนโยบายของโรงเรียน ความรู้และทักษะในการทำงาน

2.3.4. ปัจจัยด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2546 : 121-122 ; อ้างอิงจาก Oskamp.1997 ; Petty ; and Cacioppo.1981 Eagle; and Chaiken.1993; Petty; and Wegener.1998) กล่าวว่า เจตคติเป็นศัพท์เทคนิคทางจิตวิทยาซึ่งหมายถึงทัศนคติที่มีต่อบุคคล หรือสิ่งของ หรือความคิดใดก็ตามในลักษณะของการประเมินค่า ความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มของพฤติกรรมนี้ ต้องคงอยู่นานพอสมควร คำว่าการประเมินค่าในความนิยมของเจตคตินี้ หมายถึง ความรู้สึกของคนเราที่มีไม่ว่าจะเป็นด้านดีหรือไม่ดีต่อสิ่งที่เป็นเป้าหมายของเจตคติ เมื่อคนเรามีเจตคติต่อเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นสิ่งใดก็ตามหมายความว่า เราต้องรู้สึก รัก ชอบ เกลียด กลัว ดี เลว ต่อสิ่งนั้นคนเราไม่ใช่

เป็นนักสังเกตปรากฏการณ์ของสังคมอย่างเป็นกลาง เรามักจะมีความรู้สึกต่อสิ่งที่เราสังเกตนั้น ทางใดทางหนึ่งไม่มากนักน้อยเพื่อให้เข้าใจชัดเจนมากขึ้น เกี่ยวกับการประเมินค่าในค่านิยมของเจตคติที่ได้กล่าวมาแล้ว หมายความว่า หมายความว่าอย่างไรเจตคติต่อสิ่งใดก็ตามแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก (Affective Component) ต่อสิ่งนั้นและองค์ประกอบด้านการแสดงพฤติกรรม (Behavioral Component) ต่อสิ่งนั้น ดังนั้นไม่ว่าเป้าหมายของเจตคติจะเป็นรูปธรรมหรือเป็นนามธรรมก็ตามเจตคติก็ต้องเกิดจากการที่มีองค์ประกอบการ 3 ประการนี้ร่วมกันจากความหมายที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าเจตคติเป็นความรู้สึกที่เป็นแนวโน้มการแสดงออกของบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจมีทั้งทางบวกและทางลบ มากหรือน้อย ชอบหรือไม่ชอบ เจตคติจะเกิดขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคลซึ่งจะแตกต่างกันไป อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับการเรียนรู้การเลี้ยงดูของครอบครัว สิ่งแวดล้อม และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เจตคติไม่ใช่สิ่งที่มั่นคงแน่นอนตลอดไป อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

องค์ประกอบของเจตคติ สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของเจตคติมีหลายแนวคิด ทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ซึ่งพอจะรวบรวมแนวคิดต่างๆได้ดังนี้

Fishbein (อ้างในอมรรพธน์ ประจันตวนิชย์ 2550: 36) ได้นำเสนอ 3 แนวคิดด้วยกัน แต่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้คือ เจตคติมี 3 องค์ประกอบ แนวคิดนี้ระบุว่า เจตคติมี 3 องค์ประกอบคือ

1. องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิดจะเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้ หรือความเชื่อเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในประสบการณ์ต่างๆในสภาพแวดล้อมความรู้เป็นเรื่องของการรับรู้ของแต่ละบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ บุคคล หรือ เหตุการณ์ ความเชื่อของบุคคลในทางที่ดีหรือไม่ดีทางบวกหรือทางลบ สิ่งที่เรารู้นั้นก่อให้เกิดเป็นเจตคติซึ่งอาจรวมความจริงหรือไม่จริงก็ได้

2. องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง องค์ประกอบหลักด้านอารมณ์ ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าขึ้น จากการรับรู้ประกอบกับการประเมินของตนเมื่อเรามีการรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งสองจะเกิดการประเมินทำให้เกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ต่อสิ่งนั้นหรือสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะใกล้เคียงความรู้สึกเกิดจากประสบการณ์ของบุคคลที่สัมผัสกับสิ่งต่างๆ ตามหลักการเรียนรู้ เงื่อนไขของสิ่งเร้า และเงื่อนไขของผลกรรม ความรู้สึก ทำให้บุคคลเกิดความยึดมั่นและอาจแสดงปฏิกิริยาตอบโต้หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกดังกล่าว

3. องค์ประกอบเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติต่อสิ่งที่ตนชอบหรือเกลียดเป็นความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้น คือ พร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือ หรือในทางทำลาย ขัดขวาง ต่อผู้ เป็นต้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเจตคติต่อการมีส่วนร่วม คือความเชื่อ ความรู้สึก และความพร้อมที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกาประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Behavioral Component) ซึ่งเป็นกรโน้มน้าวจิตใจให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในระบบของการประกันคุณภาพ

ปราณี สุชาติศรีสวัสดิ์ (2557:10) กล่าวว่าเจตคติต่อการมีส่วนร่วม คือ ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึก และความพร้อมที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือกระบวนการที่มีความเกี่ยวข้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแนวโน้มของจิตใจที่เห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในระบบประกันคุณภาพ แสดงออกในลักษณะความภูมิใจ เต็มใจช่วยเหลือ และร่วมมือให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและสถาบันดำเนินไปด้วยความสะดวก คล่องตัว สามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา

เนตรรุ่ง อยู่เจริญ (2553:8) กล่าวว่า เจตคติต่อการมีส่วนร่วม หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกและความพร้อม ที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Behavioral Component) ซึ่งเป็นการโน้มน้ำหนักจิตใจที่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในระบบการประกันคุณภาพ ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้คิด (Cognitive Component) หมายถึง การที่ครูแสดงออกโดยการคิดโดยมีเหตุ มีผล คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือทางลบและอาจเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในประสบการณ์ที่ผ่านมา

2. องค์ประกอบเชิงความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง การที่ครูแสดงออกทางด้านอารมณ์ความรู้สึกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพซึ่งอาจจะถูกเร้าขึ้นจากการรับรู้สิ่งต่างๆ รวมถึงการประเมินของตน เมื่อมีการรับรู้ต่อเหตุการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับงาน ทำให้เกิดความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี

3. องค์ประกอบเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง การที่ครูเกิดเจตคติต่อการปฏิบัติงานประกันคุณภาพ แล้วจึงแสดงออกทางพฤติกรรมหรือการกระทำ คือ เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพ ทำงานด้วยความเต็มใจ และ พร้อมที่จะส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่าเจตคติต่อการมีส่วนร่วม คือ ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึกของการที่เชื่อว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จะส่งผลให้การประกันคุณภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ได้รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอจะช่วยให้พัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และการร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษามีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาคูณภาพงานอย่างต่อเนื่อง รู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและรู้สึกว่าการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ท่านกับเพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือกันมากขึ้น

2.3.5. ปัจจัยด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพ

ความหมายและความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 47)

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร (Murgatroyd , Stephen and Morgan, Colin 1994 : 45) การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่สำคัญ 2 เรื่องดังนี้

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปจะกำหนด โดยองค์ระบุคคลผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์ (Murgatroyd , Stephen and Morgan, Colin 1994 : 45) ในระบบการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้กระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 31) โดยมีสภาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้พิจารณาเสนอตามลำดับสายงาน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 34)

กระบวนการตรวจสอบและประเมินการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษามากน้อยเพียงไร พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : มาตรา 48) และให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก ของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี โดยสำนักรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: มาตรา 49)

รังสิมา เมฆมงคล (2550:8) กล่าวว่า ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ หมายถึง ความสามารถอธิบายกระบวนการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพได้

ปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557:10) กล่าวว่า ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่บุคลากรทุกคนจะต้องทำความเข้าใจตลอดจนสามารถอธิบายกระบวนการ หรือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาได้

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา คือ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับความหมายของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา กระบวนการทำงานของการประกันคุณภาพภายใน กำหนดการตั้งค่าเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของงานประกันคุณภาพภายใน อธิบายกระบวนการทำงาน รู้ขั้นตอนการปฏิบัติงานของการประกันคุณภาพภายใน เกณฑ์มาตรฐานตามตัวบ่งชี้ และกระบวนการเก็บรวบรวมหลักฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียน รวมไปถึงรายละเอียดในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา

2.3.6. ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร

พงศ์วัช วิวังสุ (2546:73) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรมีความเกี่ยวข้องควบคู่กันระหว่างปัจจัยภายนอก อันหมายถึง สภาพแวดล้อมในการทำงาน

และปัจจัยภายใน อันหมายถึง ลักษณะทางจิตของบุคคลในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรเป็นเหตุสำคัญที่นำองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่วางไว้ เช่นเดียวกันในการประกันคุณภาพการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคลากรก็ย่อมมีความสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากจะเป็นตัวผลักดันให้การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาก้าวไปสู่คุณภาพและมาตรฐานตามนโยบายของแต่ละสถาบัน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ

อมรพรรณ ประจันตวนิชย์ (2550:29) กล่าวว่า บรรยากาศขององค์กร หมายถึง สภาพการณ์โดยรวมขององค์กรที่มีผลต่อความรู้สึกของบุคลากรในคณะและสถาบัน ซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจและความไม่พอใจในการทำงาน ส่งผลทำให้รู้สึกอยากเป็นส่วนหนึ่งในสังคมเดียวกันกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา อันเกิดจากโครงสร้างองค์กร ลักษณะของงาน การบริหารงานของผู้บังคับบัญชา ผลตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ที่ได้รับจากองค์กร รวมทั้งสัมพันธภาพภายในองค์กรที่มีการช่วยเหลือ มีความสามัคคี และมีความร่วมมือร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะและสถาบัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านบรรยากาศของหน่วยงานที่กล่าวข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า บรรยากาศของหน่วยงานมีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร ซึ่งสภาพการณ์โดยรวมของโรงเรียนมีผลต่อความรู้สึกของครูที่เอื้อต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ทำให้รู้สึกอยากเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน บรรยากาศในโรงเรียนทำให้เกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ผู้บังคับบัญชาแสดงความห่วงใยในการทำงานโดยสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน เพื่อนร่วมงานยอมรับการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานครูและบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานโดยไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ทำให้โครงสร้างการทำงานของโรงเรียนมีความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น และเปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ

2.3.7 ปัจจัยด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน

Porter et al. (1974) (อ้างใน รังสิมา เมฆมงคล. 2549: 44) ความผูกพันต่อหน่วยงานเป็นภาพสะท้อนลักษณะของหน่วยงานและโครงสร้างกระบวนการ บรรยากาศ หน่วยงานมีอิทธิพลต่อความผูกพัน (Decotis and Summers.1987) หน่วยงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ บุคคลในหน่วยงานนั้นจะมีความปรารถนาที่จะคงความเป็นสมาชิกขององค์กร มีความตั้งใจและพร้อมที่จะทำงานเพื่อหน่วยงาน มีความเชื่อถือ ยอมรับในคุณค่าเป้าหมายของหน่วยงาน

นุสรุา แสนนาน (2551: 14) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกของพนักงานที่มีต่อองค์กรที่ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพราะตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กร และมีความต้องการที่จะเป็นสมาชิกในองค์กรตลอดไป

Greenberg and Baron (อ้างใน ภัทริน อธิสุวรรณศิลป์. 2547:14) ได้อธิบายว่าความผูกพันต่อองค์กรมี 2 ชนิด

1. ความผูกพันที่ต้องการคงอยู่กับองค์กรทั่วไป (Continuance Commitment) เป็นการสนับสนุนให้บุคคลมีแนวโน้มการทำงานเพื่อองค์กรต่อไป เพราะบุคคลนั้นต้องการและยังไม่สามารถหางานอื่นทำได้

2. ความผูกพันที่เกิดจากความชอบพองค์การ (Affective Commitment) เป็นการทำงานเพื่อองค์กรเพราะบุคคลเห็นด้วยกับเป้าหมายและวิธีการปฏิบัติขององค์กรและต้องการอยู่กับองค์กรต่อไป

Sheldon (อ้างใน จารุวรรณ รัชชางศ์. 2549:5) ให้ความหมายของการผูกพันต่อองค์กรว่าเป็นเจตคติของผู้ปฏิบัติงานที่เชื่อมโยงระหว่างบุคคลนั้นๆกับองค์กรเป็นสิ่งที่เกิดจากการที่บุคคลพิจารณาการลงทุน (Investment) ของเขาในองค์กร ซึ่งเป็นไปในรูปแบบของสิ่งของที่เขาได้ลงทุนไปในการปฏิบัติงานได้แก่ อายุ แรงงาน ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในองค์กรนั้น ซึ่งทำให้เขาสูญเสียโอกาสที่จะไปทำงานที่อื่นๆ แต่สิ่งที่เขาสูญเสียไปกับการลงทุนนั้นจะส่งผลตอบแทนคืนมา อันเป็นไปในรูปของระดับความอาวุโสในงาน ระดับตำแหน่ง การได้รับการยอมรับได้ค่าตอบแทนที่สูงขึ้น การมีสิทธิพิเศษ หรือได้รับสิ่งตอบแทนในรูปเบียดหัวดี บ้านเช่า ค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการต่างๆ เป็นต้น ซึ่งทำให้บุคคลากรดังกล่าวมีความผูกพันต่อองค์กรสูงกว่าผู้ที่ได้ลงทุนน้อยกว่า เช่น มีอายุงานในองค์กรน้อยกว่า มีระดับตำแหน่งน้อยกว่า นอกจากนี้ Sheldon ได้อธิบายเพิ่มเติมว่าการมีส่วนร่วมในทางสังคม (Social Involvement) จะก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ การลงทุนในรูปแบบต่างๆ ในองค์กรจะปราศจากประโยชน์หากขาดตัวแปรดังกล่าวเนื่องจากผลที่ตามมาคือความผูกพันต่อองค์กรของสมาชิกย่อมจะลดลงไปในที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านความผูกพันต่อหน่วยงานที่กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อหน่วยงานมีความสำคัญต่อองค์กรเป็นอย่างมากโดยบุคคลากรจะตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความรักในองค์กร พร้อมทั้งจะดำเนินการปฏิบัติงานตามเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานขององค์กร และจะยังคงทำงานอยู่ในองค์กรนี้ต่อไปด้วยความรู้สึกของบุคคลากรที่มีความสุขเมื่อได้มาทำงานในโรงเรียนพร้อมทุ่มเทความสามารถที่มีอยู่ในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ ภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน มีสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน สามารถปรึกษาปัญหา ทารือหรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารได้ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

เชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการเตรียมการ ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ด้านการวางแผนด้านการ

ดำเนินการตามแผน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และด้านการตรวจสอบและประเมินผล ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียนที่สังกัด พบว่าไม่แตกต่างกัน

ปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ผลวิจัย พบว่า

1.บุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ 1.ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน 2.ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 3.ด้านแรงจูงใจ 4.ด้านการติดต่อสื่อสาร 5.ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วมและ 6.ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยปัจจัยทั้ง 6 ร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ร้อยละ 66.80

เปี่ยมสุข ทุงกาวิ (2557 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของบุคลากร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. บุคลากรสำนักหอสมุดกลางมีการรับรู้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับมาก

2. ปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้แก่ รายได้ ทัศนคติ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน รวมถึงปัจจัยการรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง ได้แก่ การรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และประสบการณ์ทำงานในสำนักหอสมุดกลาง

เนตรรุ่ง อยู่เจริญ (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแปรปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า

2. โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามสมมติฐานที่สร้างขึ้น มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าสัมประสิทธิ์ การพยากรณ์ของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า มีค่าเท่ากับ .59 แสดงว่า ตัวแปรปัจจัยที่นำมาศึกษาในโมเดลสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 59

3. อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาได้รับอิทธิพลทางตรงจากการติดต่อสื่อสาร เจตคติต่อการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งมีขนาดอิทธิพล เท่ากับ .32, .46 และ .09 ตามลำดับ สำหรับอิทธิพลทางอ้อมต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้รับ

จากตัวแปรบรรยากาศองค์กร ผ่านเจตคติต่อการมีส่วนร่วมและแรงจูงใจในการทำงาน มีขนาดอิทธิพล เท่ากับ .78 และ .80 ตามลำดับ

อมรพรรณ ประจันตวนิชย์ (2550 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ตัวแปรแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับตัวแปรตามมีค่าอยู่ ระหว่าง .445-.791 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสาเหตุกับตัวแปรตามมีค่าอยู่ ระหว่าง .448-.601โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุสมมติฐานที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่ามีค่าเท่ากับ .43 แสดงว่าตัวแปรที่นำมาศึกษาในโมเดลสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ร้อยละ 43 อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ตัวแปรการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาได้รับอิทธิพลทางตรงจากการติดต่อสื่อสาร การรับรู้แรงสนับสนุนขององค์กร และเจตคติต่อการมีส่วนร่วม มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .31, .39, และ .22 ตามลำดับสำหรับอิทธิพลทางอ้อมของการมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับตัวแปรบรรยากาศองค์กร ผ่านการรับรู้แรงสนับสนุนขององค์กร และเจตคติต่อการมีส่วนร่วม มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .28 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากตัวแปรการติดต่อสื่อสาร โดยส่งอิทธิพลผ่านการรับรู้แรงสนับสนุนขององค์กรและเจตคติต่อการมีส่วนร่วม มีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .22

รังสิมา เมฆมงคล (2549: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากร สายบริการ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายบริการมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ของบุคลากรสายบริการมหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($X = 3.60$)

2. การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า มีตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือความเข้าใจในการประกันคุณภาพ บรรยากาศของหน่วยงาน ความผูกพันต่อหน่วยงานและภาวะผู้นำของผู้บริหาร

การมีส่วนร่วมในการดำเนินการของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จิรภา เพชรสงคราม (2554 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามวุฒิ

การศึกษาและขนาดสถานศึกษาโดยรวมพบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันและครูที่อยู่ในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

สำหรับครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ตามความคิดเห็นของครูพบว่า มีปัญหาด้านข้อมูลสารสนเทศขาดการจัดเอกสารที่เป็นระบบ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษายังไม่คำนึงถึงสภาพนักเรียน ครอบครัว เศรษฐกิจและสังคม ไม่นำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ขาดการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผนงาน โครงการ/กิจกรรม การไม่มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องด้านบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ความเคยชินกับการทำงานรูปแบบเดิมๆของบุคลากร ครูบางส่วนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการรายงานคุณภาพการศึกษา และด้านกระบวนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส่วนข้อเสนอแนะครูมีการติดตาม และนำข้อมูลมาปรับใช้อย่างต่อเนื่องควรพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถตรงตามเป้าหมายให้มีการประชุมวางแผนร่วมกัน เพื่อรับทราบและสรุปการทำงานที่ได้ปฏิบัติผ่านมาให้มีการตรวจสอบการประเมินผลจากการทำกิจกรรม/โครงการทุกครั้งเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุง นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขในข้อบกพร่อง ผู้บริหารจะต้องกระตุ้นให้ผู้รับผิดชอบร่วมกันดำเนินงานอย่างต่อเนื่องควรมีการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพที่ปรากฏต่อผู้เรียนควรรายงานตามสภาพความเป็นจริงและสร้างความตระหนักให้ครูและผู้เกี่ยวข้องรู้หน้าที่และเน้นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

อรพร สดใส (2549: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และการมีส่วนร่วมในการในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางสำหรับบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีเพศและสถานภาพการทำงานที่แตกต่างกัน มีความรู้ที่ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอยู่ในระดับปานกลางบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน มีความรู้ที่ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมในการในการในการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอยู่ในระดับน้อย

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Atria. (1999: 60 -12A) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของกระบวนการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาที่มีต่อทัศนคติของครูโรงเรียนรัฐบาลในการทำแผนพัฒนาโรงเรียนของมลรัฐอิลลินอยส์ในเมืองชิคาโก บนพื้นฐานของทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงองค์กรและทฤษฎีการจูงใจ ซึ่งทัศนคติเป็นส่วนประกอบหลักของทั้งสองทฤษฎี ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนรัฐบาลมลรัฐอิลลินอยส์มีเจตคติที่ดีต่อกระบวนการประกันคุณภาพและแผนพัฒนาโรงเรียนของมลรัฐอิลลินอยส์

Harper; & John. (1999 : 61-01A) ศึกษาการทำงานเป็นทีมในการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาแผนงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 2 โรงเรียนในมลรัฐอิลลินอยส์ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคณะทำงานที่สอนแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary instructional teams) และคณะวางแผนพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ (School – wide improvement planning

teams) ผลการวิจัยพบว่า 1) การประกันคุณภาพและการวางแผนพัฒนาเป็นแรงกระตุ้นแบบหนึ่งใน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและกระบวนการวางแผนของทั้งสองโรงเรียน 2) ผู้บริหารโรงเรียนเป็น กุญแจสำคัญการประสานการทำงานระหว่างคณะทำงานทั้งสอง 3) การประกันคุณภาพกระตุ้นให้การ ดำเนินงานด้านหลักสูตรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และ 4) ผู้ร่วมทำการวิจัย มีความเชื่อมั่นในกรอบ แนวคิดในแผนพัฒนาโรงเรียน

Spies. (1999 : Online) ได้ทำการวิจัยในเรื่องการผลักดันในการปฏิบัติงานของคณะทำงาน เิงสหวิทยาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาเปรียบเทียบในการทำทหายและสนับสนุน ผลการวิจัยพบว่า มีการสนับสนุน 4 ประการที่สำคัญต่อการทำงานเป็นทีมของการสอนแบบสห วิทยาการ คือ 1) การสนับสนุนอย่างมีส่วนร่วม ที่สำคัญคือความเต็มใจของครู นักเรียน และ ผู้ปกครอง ที่แสดงออกในการทำงานเป็นทีมงานที่เข้ากันได้ 2) การสนับสนุนอย่างมีโครงสร้างคือการ วางแผนการใช้เวลาของครู การจัดกลุ่มของนักเรียน และขนาดของห้องเรียน 3) การสนับสนุนจาก ผู้นำได้แก่ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร การสนับสนุนระหว่างบุคคล และการสนับสนุนในทีมงาน และ 4) สภาพแวดล้อมได้แก่ มาตรฐานในการเรียนของท้องถิ่นและของรัฐ การร่วมคิดร่วมทำ วัฒนธรรมของโรงเรียน และประสบการณ์ในการพัฒนาอย่างมืออาชีพในการทำงานเป็นทีม

Ngwenya (2004) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพของการศึกษาอุดมศึกษาในประเทศ แอฟริกาใต้โดยศึกษาเชิงกรณีกับมหาวิทยาลัยแห่งเดอร์บัน-เวสต์วิน (University of Durban- Westville) ผลการศึกษาพบว่า การประกันคุณภาพการอุดมศึกษาโดยลักษณะการกระจายอำนาจจะ มีผลดีกว่าการประกันคุณภาพแบบรวมอำนาจและผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่าง การพัฒนาวิชาการ (Academic Development) กับการประกันคุณภาพ (Quality Assurance) ซึ่งมีความหมายที่ไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ของหลักการในการ ดำเนินงาน

Langbell (2006) ได้ทำโครงการวิจัยเพื่อศึกษาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและสถาบัน British Columbia โดยการศึกษาแนวความคิดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) วัตถุประสงค์ ของโครงการเพื่อหาข้อสรุปและบรรเทาอุปสรรค ให้มีการยอมรับและอนุญาตให้สถาบันการศึกษาที่ ดำเนินการสอนโดยไม่มีหน่วยกิต ในระดับการศึกษามัธยมปลาย โดยเน้นความสำคัญของการประกัน คุณภาพการศึกษา โดยให้เกิดการยอมรับในหลักสูตรและโปรแกรมการเรียน ในการดำเนินการครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งสองฝ่าย โดยการประชุมปฏิบัติการแสดงความคิดเห็น เพื่อให้เกิดการยอมรับและนำไปสู่การประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามระบบของ British Columbia โครงการนี้ใช้ความสัมพันธ์ของตัวชี้วัดและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา ข้อเสนอแนะจากแบบแผนของสถาบัน British Columbia ซึ่งได้ให้ข้อมูลย้อนกลับและนำเสนอจาก ประสบการณ์ที่ได้ดำเนินการมา

Julian (2006) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรมการวางแผนปรับปรุงและประกันคุณภาพ ของการอุดมศึกษา ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำหรับพัฒนากระบวนการการเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบใน โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐ และศึกษาขอบเขตที่โรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน ได้ใช้ในการ ประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีให้รู้จักกระบวนการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่ง การศึกษาออกเป็น 3 ระยะ เพื่อเก็บรวบรวมจากการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ประชุมและการ อภิปรายสรุปประเด็นปัญหา ผลการศึกษาพบว่าก่อนนำกาประกันคุณภาพและการวางแผนการ ปรับปรุงการศึกษาเข้ามาใช้ทั้ง 2 โรงเรียน ยังใช้โครงสร้างการปรับปรุงโรงเรียนที่กำหนดขึ้น โรงเรียน

ในเขตเมืองไม่สามารถจะมีวิธีดำเนินการดังกล่าวได้ การประกันคุณภาพการศึกษาส่งผลทางบวกต่อ กลยุทธ์การสอนที่ใช้อยู่ทั้ง 2 โรงเรียน ถึงแม้ว่าการปรับปรุงที่ระบุนั้นยังสามารถโต้แย้งได้ว่าใน สภาพแวดล้อมบางสภาพอาจจะไม่มีการจัดโครงสร้างให้โรงเรียนเพื่อระบุปัญหาได้ กรอบการประกัน คุณภาพการศึกษามีศักยภาพที่จะช่วยโรงเรียนพัฒนาวัฒนธรรมการปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามมีข้อเสนอแนะว่าเมื่อไม่มีตัวแปรต่าง ๆ เช่น ภาวะผู้นำ และทรัพยากรการเงินและ งบประมาณนี้ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

Lai (2006) ได้ศึกษาผลกระทบและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาในปักกิ่ง พบว่า มีข้อแตกต่างกันของกลยุทธ์การสอน 2 กลยุทธ์ คือกลยุทธ์ การแก้ปัญหาที่อาศัยแผนผังเป็นฐาน และกลยุทธ์การสอนการแก้ปัญหาแบบดั้งเดิมที่มีต่อการมีความ คงทนและการให้ความหมายแบบกว้าง ๆ เกี่ยวกับการแก้ปัญหาคำที่ใช้ในทางคณิตศาสตร์ และได้ ศึกษาการรับรู้ตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ก่อนและหลังการสอน รวมทั้ง ศึกษาความพึงพอใจในด้านการใช้กลยุทธ์การแก้ปัญหาที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียน ชั้นประถมศึกษาจำนวน 22 คน ที่มีความบกพร่องทางการเรียน และปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์ โดย การสุ่มกำหนดให้ในสภาพการทดลองการวัดซ้ำ ๆ กับรูปแบบ กลุ่มทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบผลของ กลยุทธ์การสอนทั้ง 2 กลยุทธ์จากผลการวัดการปฏิบัติการแก้ปัญหา พบว่ากลุ่มที่สอนด้วยการอาศัย แผนผังเป็นฐานนั้นปฏิบัติได้ดีกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีดั้งเดิมอย่างมีนัยสำคัญ เรื่องด้านคะแนนทดสอบ หลังการทดลองการทดสอบความคงทน (ทดสอบ 1 - 2 สัปดาห์ หลังการทดลอง) และในคะแนน ทดสอบติดตามผล (ทดลอง 3 สัปดาห์ ถึง 3 เดือน หลังการทดลอง) กลุ่มที่สอนแบบอาศัยแผนผังเป็น ฐานปฏิบัติได้ดีกว่ากลุ่มที่สอนแบบดั้งเดิมอย่างที่มีนัยสำคัญในการแก้ปัญหาการถ่ายโอนเช่นกัน (คือ คล้ายกันทางโครงสร้างแต่ซับซ้อนกว่ากัน) ภายหลังจากการสอนกลยุทธ์ที่กำหนดให้ นอกจากนี้การปฏิบัติ ของกลุ่มที่สอนด้วยการอาศัยแผนผังเป็นฐานมีคะแนนทดสอบหลังการทดลองการทดสอบความคงทน และติดตามผลดีกว่ากลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 6 คน ผลการรับรู้ตัวการรับรู้ ตนเองและความพึงพอใจของนักเรียน พบว่า กลุ่มที่สอนด้วยการสอนที่อาศัยแผนผังเป็นฐานชอบการ แก้ปัญหาคำมากกว่าก่อนการทดลอง

Schuler (1992 อ้างใน จีรภา เพชรสงคราม 2554 : 98) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการตัดสินใจด้านการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบลักษณะของการมีส่วนร่วม ของประชาชน ผลจากการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วม และการมีส่วนร่วมที่ไม่มีประสิทธิภาพเกิดจากการขาด การสื่อสาร ขาดการสนับสนุน หรือไม่ได้รับการตอบสนองอย่างพอเพียง ส่วนผลประโยชน์จากการมี ส่วนร่วมของประชาชนได้แก่ การพัฒนาความเข้าใจในโรงเรียน และปัญหาที่พบ คือ การเข้าร่วมโดย ขาดความเข้าใจในสถานการณ์ การขาดข้อตกลงเกี่ยวกับบทบาทการเข้าร่วมของประชาชน และการ ขาดความเจริญใจของผู้เกี่ยวข้อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 81 แห่ง จำนวน 1,714 คน แบ่งเป็น 4 ขนาด ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ในปีการศึกษา 2560

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จาก 66 แห่ง ครู จำนวน 1,566 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Kerjcie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นครู 310 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนตามขนาดของสถานศึกษาแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (พรธณี ลีกิจวัฒน์. 2559: 147) และเพื่อป้องกันการสูญหายของเครื่องมือผู้วิจัยจึงทำการเก็บเพิ่มอีก 10 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 341 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ตามสถานศึกษา 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ โดยเปิดตาราง Kerjcie and Morgan จาก 81 แห่ง ได้สถานศึกษา 66 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของสถานศึกษา ทั้ง 66 แห่ง ได้ดังนี้

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนครูทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	2	9	2
ขนาดกลาง	46	782	155
ขนาดใหญ่	17	679	134
ขนาดใหญ่พิเศษ	1	96	19
รวม	66	1,566	310

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มอย่างง่ายตามขนาดของสถานศึกษา และเก็บเพิ่ม อีก 10 % รวมเป็น 341 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 รวมทั้งสิ้น จำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. การเตรียมการ	จำนวน 4 ข้อ
2. การวางแผน	จำนวน 5 ข้อ
3. การปฏิบัติตามแผน	จำนวน 7 ข้อ
4. การตรวจสอบและประเมินผล	จำนวน 4 ข้อ
5. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน	จำนวน 4 ข้อ
6. การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี	จำนวน 5 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 รวมทั้งสิ้น จำนวน 38 ข้อ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านแรงจูงใจ	จำนวน 4 ข้อ
2. ด้านการติดต่อสื่อสาร	จำนวน 4 ข้อ
3. ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม	จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา	จำนวน 6 ข้อ

5. ด้านบรรยากาศองค์กร จำนวน 8 ข้อ

6. ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน จำนวน 9 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert) โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

3.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยเพื่อเป็นแนวการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้องของการสร้างเครื่องมือฉบับร่างให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัยและเนื้อหาสาระตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมแล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามให้สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

3.1 นำข้อคำถามและนิยามศัพท์เฉพาะไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านพิจารณาความสอดคล้องและให้คะแนน ดังนี้

+1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
0	หมายถึง	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
-1	หมายถึง	เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

โดยรายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ มีดังนี้

1. ดร.มุกดา อามาสีนา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. ดร.ปราณูชลี มะโนเรือง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดชลบุรี
3. ผอ.ดารณี กิริติปกรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
4. ดร.ภูษิต วงษ์เล็ก	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก

5. ผศ.ดร.ฐิยาพร กันตารณวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
 อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
 ลาดกระบัง

3.2 คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับค่านิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item Objective Congruence: IOC) (พรรรณี สীগิจวัฒน์. 2559: 195) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ
 ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 นำค่าดัชนีที่ได้แต่ละข้อไปพิจารณาร่วมกับเกณฑ์ โดยมีการพิจารณา ดังนี้

ค่า IOC ≥ 0.5 แสดงว่า ข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่า IOC < 0.5 แสดงว่า ข้อคำถามไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC) ของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.6 – 1.00 จึงได้แบบสอบถามดังนี้

ตอนที่ 2 ข้อคำถามหลังจากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากเดิม 36 ข้อ เหลือ 29 ข้อ

ตอนที่ 3 จากเดิม 38 ข้อ เหลือ 36 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ (Try – Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค Cronbach (พรรรณี สীগิจวัฒน์. 2559 : 203) ได้ค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ (α) เท่ากับ 0.940

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

จากการวิเคราะห์ค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยมีค่าความเชื่อถือได้รวม เท่ากับ 0.940

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยเสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และโรงเรียนในสังกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.3.2 ติดต่อสถานศึกษาที่ทำการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามจำนวน 341 ฉบับ ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ในวันเวลาที่ได้นัดหมายไว้กับโรงเรียน ผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.12

3.3.3 นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้วนำไปวิเคราะห์ผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 นั้น ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.4.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับ

3.4.2 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยมีสูตร ดังนี้

1) ค่าความถี่ ร้อยละ (พรรรณี ลีกิจวัฒน์. 2559: 235)

$$\text{สูตร } PCT = \frac{N_i}{N_t} \times 100$$

เมื่อ	Pct	แทน	ร้อยละของสิ่งที่ศึกษา
	N _i	แทน	จำนวนย่อยที่ศึกษา
	N _t	แทน	จำนวนส่วนใหญทั้งหมด

3.4.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

1) ค่าเฉลี่ย (พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2559: 245)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง
 n แทน จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตร (พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2559 : 247)

$$s = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{X})^2}{n}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \sum แทน ผลรวม
 X แทน คะแนนแต่ละตัวในชุดข้อมูล
 \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนในชุดข้อมูล
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด (ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง)

โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยของคะแนนในการแปลความหมายระดับการมีส่วนร่วม (พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2553 : 361) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

3.4.2.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ใน 7 ด้าน คือ 1) ด้านแรงจูงใจ 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร 3) ด้านประสบการณ์ในการทำงาน 4) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม 5) ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา 6) ด้านบรรยากาศองค์กร และ 7) ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ โดยใช้สถิติสมการถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Multiple Regression Analysis)

$$\text{เมื่อ } R^2 \quad R^2 = \beta_1 r_{y1} + \beta_2 r_{y2} + \dots + \beta_k r_{yk}$$

แทน กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

β_1 แทน ค่าน้ำหนักเบต้าหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของ
 คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1
 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ

r_{y1}, r_{y2}, r_{yk} แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์) กับ
 ตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น ของการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (จีเรเดซ ฉายอรุณ และ
 อุทัยทิพย์ รักษรรยาบรรณ.(2551), Hair and Other. (2010: 36) และ กัลยา วานิชย์บัญชา. (2557 :
 98)

1. การแจกแจงปกติของตัวแปร (Normal Distribution)
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต้น และตัวแปรตาม
3. ปัญหาความสัมพันธ์ภายใน ของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยายตามลำดับ ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการส่งผลที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

4.5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

4.1 สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
SE_{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
SE_b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
X_1	แทน	ปัจจัยด้านแรงจูงใจ
X_2	แทน	ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร
X_3	แทน	ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการทำงาน
X_4	แทน	ปัจจัยด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม

X_5	แทน	ปัจจัยด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา
X_6	แทน	ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร
X_7	แทน	ปัจจัยด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน
Y'	แทน	ประมาณค่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาในรูปคะแนนดิบ
\hat{Z}_x	แทน	ประมาณค่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าร้อยละของเพศและขนาดโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	170	50.30
1.2 หญิง	168	49.70
รวม	338	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 เล็ก	5	1.50
2.2 กลาง	155	45.90
2.3 ใหญ่	160	47.30
2.4 ใหญ่พิเศษ	18	5.30
3. ประสบการณ์ทำงาน		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	182	53.80
3.2 11 – 20 ปี	110	32.60
3.3 21 – 30 ปี	40	11.80
3.4 มากกว่า 30 ปี	6	1.80
รวม	338	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 และเป็นเพศหญิง จำนวน 168 คน 49.70 ส่วนใหญ่เป็นครูในโรงเรียนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 47.30 โรงเรียนขนาดกลางกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.90 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 5.30 และครูในโรงเรียนขนาดเล็กคิดเป็นร้อยละ 1.50 โดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมาคือมีประสบการณ์ 11–20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.60 ประสบการณ์ 21–30 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.80 และประสบการณ์มากกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 1.80 โดยมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 11 ปี

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในภาพรวม

การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน		n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1	การเตรียมการ	4.077	0.294	มาก	1
2	การวางแผน	3.936	0.395	มาก	6
3	การปฏิบัติตามแผน	3.942	0.367	มาก	5
4	การตรวจสอบและประเมินผล	4.000	0.399	มาก	2
5	การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน	3.956	0.339	มาก	4
6	การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี	3.958	0.407	มาก	3
โดยรวม		3.978	0.249	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.978$, $S=0.249$) เมื่อพิจารณาพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การเตรียมการ ($\bar{X}= 4.077$, $S=0.294$) การวางแผน ($\bar{X}= 3.936$, $S=0.395$) การปฏิบัติตามแผน ($\bar{X}= 3.942$, $S=0.367$) การตรวจสอบและประเมินผล ($\bar{X}= 4.000$, $S=0.399$) การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน ($\bar{X}= 3.956$, $S=0.339$) การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี ($\bar{X}= 3.958$, $S=0.407$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเตรียมการ

ที่	ด้านการเตรียมการ	n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1.	การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียม หลักฐาน เอกสารต่างที่ เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นฐาน ให้เรียบร้อย ก่อนการประเมิน	4.029	0.406	มาก	3
2.	การมีส่วนร่วมในการรวบรวมเอกสาร ข้อมูล สารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ นักเรียน	4.003	0.490	มาก	4
3.	การมีการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการจัด กิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน	4.112	0.427	มาก	2
4.	การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อม ในการเตรียม รับการประเมินคุณภาพภายใน	4.165	0.541	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	4.077	0.294	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการเตรียมการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.077$, $S=0.294$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อยู่ในระดับทุกข้อ โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X}= 4.165$, $S=0.541$) รองลงมาคือการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน ($\bar{X}= 4.112$, $S=0.427$) การมีส่วนร่วมในการจัดเตรียม หลักฐาน เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นฐาน ให้เรียบร้อยก่อนการประเมิน ($\bar{X}= 4.029$, $S=0.406$) ตามลำดับและลำดับสุดท้าย คือการมีส่วนร่วมในการรวบรวมเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน ($\bar{X}= 4.003$, $S=0.490$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวางแผน

ที่	ด้านการวางแผน	n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1.	การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของโรงเรียน	4.008	0.594	มาก	1
2.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติ ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมของ โรงเรียน	3.961	0.535	มาก	3
3.	การมีส่วนร่วมในการนำเป้าหมายมากำหนดเป็นโครง การหรือกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายพร้อมกำหนด ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	3.970	0.532	มาก	2
4.	การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจกำหนดวิธีการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล	3.825	0.567	มาก	5
5.	การมีส่วนร่วมในการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ที่สอดคล้องกับแผนการประกันคุณภาพการศึกษา	3.917	0.675	มาก	4
	เฉลี่ยรวม	3.936	0.395	มาก	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.936$, $S=0.395$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของโรงเรียนมากที่สุด ($\bar{X}= 4.008$, $S=0.594$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการนำเป้าหมายมากำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายพร้อมกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ($\bar{X}= 3.970$, $S=0.532$) และการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}= 3.961$, $S=0.535$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายได้แก่ การมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจกำหนดวิธีการดำเนินงานการพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ($\bar{X}= 3.825$, $S=0.567$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

ที่	ด้านการปฏิบัติตามแผน	n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1.	การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเพื่อ ให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ	4.008	0.613	มาก	2
2.	การมีส่วนร่วมในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง	3.926	0.682	มาก	4
3.	การมีส่วนร่วมในการนำโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย	4.139	0.582	มาก	1
4.	การมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบและวิธีการดำเนินการ ตามแผนที่กำหนด	3.763	0.599	มาก	7
5.	การมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงาน เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ	3.955	0.506	มาก	3
6.	การมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ	3.917	0.461	มาก	5
7.	การมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น เอกสาร สื่อเทคโนโลยี รวบรวมข้อมูลสารสนเทศและอาคารสถานที่ตามแผน ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการปฏิบัติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม	3.884	0.622	มาก	6
	เฉลี่ยรวม	3.942	0.367	มาก	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลบุรี เขต 3 ด้านการปฏิบัติตามแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.942, S=0.367) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการนำโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายมากที่สุด (\bar{X} = 4.139, S=0.582) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (\bar{X} = 4.008, S=0.613) และการมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานเพื่อให้การดำเนินงาน

ตามแผนเป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}= 3.955, S=0.506$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายการมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบและวิธีการดำเนินการ ตามแผนที่กำหนด ($\bar{X}= 3.763, S=0.599$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบ และประเมินผล

ที่	ด้านการตรวจสอบ และประเมินผล	n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1.	การมีส่วนร่วมในกระบวนการรวบรวมข้อมูลและผลการดำเนินงานของโรงเรียน	3.964	0.734	มาก	3
2.	การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปปรับปรุง	4.029	0.580	มาก	2
3.	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามแผนการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.929	0.456	มาก	4
4.	การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในปีที่ผ่านมา มาเปรียบเทียบกับเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และหาสาเหตุ แนวทางแก้ไข เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.079	0.593	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	4.000	0.399	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการตรวจสอบ และประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.000, S=0.399$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในปีที่ผ่านมา มาเปรียบเทียบกับเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และหาสาเหตุ แนวทางแก้ไข เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน($\bar{X}= 4.079, S=0.593$) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปปรับปรุง ($\bar{X}= 4.029, S=0.580$) การมีส่วนร่วมในกระบวนการรวบรวมข้อมูลและผลการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X}= 3.964, S=0.734$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามแผนการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}= 3.929, S=0.456$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน

ที่	ด้านการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน	n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1.	การมีส่วนร่วมดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และทบทวนผลการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.973	0.410	มาก	2
2.	การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำผลไปพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	3.955	0.469	มาก	3
3.	การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศ	3.872	0.696	มาก	4
4.	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานของครู และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.023	0.435	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	3.956	0.339	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 5.956, S=0.339$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานของครูและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.023, S=0.435$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}= 3.973, S=0.410$) การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำผลไปพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}= 3.955, S=0.469$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย ได้แก่การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศ ($\bar{X}= 3.872, S=0.696$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี

ที่	ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือ รายงานประจำปี	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำ รายงาน คุณภาพการศึกษาโดยมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ จัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี	3.801	0.527	มาก	5
2.	การมีส่วนร่วมในการรวบรวมผลการ ดำเนินงาน และผลของการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	4.059	0.541	มาก	1
3.	การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสรุปผล การ ประเมินด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และ ด้านปัจจัย	3.979	0.593	มาก	3
4.	การมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี	4.059	0.682	มาก	2
5.	การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่และเสนอ หลักฐานข้อมูลผลการประเมินต่อหน่วยงาน ต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและ สาธารณชน	3.890	0.699	มาก	4
	เฉลี่ยรวม	3.958	0.407	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.958$, $S=0.407$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}= 4.059$, $S=0.541$) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X}= 4.059$, $S=0.682$) และการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย ($\bar{X}= 3.979$, $S=0.593$) ตามลำดับและลำดับสุดท้าย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาโดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี ($\bar{X}= 3.801$, $S=0.527$)

4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน		n=338		ระดับ	ลำดับที่
		\bar{X}	S		
1	ด้านแรงจูงใจ (X_1)	3.925	0.424	มาก	4
2	ด้านการติดต่อสื่อสาร(X_3)	3.786	0.356	มาก	6
3	ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X_4)	3.939	0.477	มาก	3
4	ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X_5)	3.879	0.512	มาก	5
5	ด้านบรรยากาศองค์กร(X_6)	3.967	0.443	มาก	2
6	ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X_7)	4.051	0.545	มาก	1
โดยรวม		3.924	0.298	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.924$, $S=0.298$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน ($\bar{X}=4.051$, $S=0.545$) ด้านบรรยากาศองค์กร ($\bar{X}=3.967$, $S=0.443$) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม ด้านแรงจูงใจ ($\bar{X}= 3.925$, $S=0.424$) ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}= 3.879$, $S=0.512$) ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X}= 3.786$, $S=0.356$) ($\bar{X}= 3.939$, $S=0.477$)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านแรงจูงใจ

ที่	ด้านแรงจูงใจ	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.955	0.494	มาก	2
2.	แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพภายใน	3.849	0.624	มาก	3
3.	แรงจูงใจทำให้ท่านเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน	3.813	0.647	มาก	4
4.	เต็มใจในการร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพ	4.082	0.709	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	3.925	0.424	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านแรงจูงใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.925$, $S=0.424$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เต็มใจในการร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพ ($\bar{X}= 4.082$, $S=0.709$) รองลงมาคือ แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X}= 3.955$, $S=0.494$) แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพภายใน ($\bar{X}= 3.849$, $S=0.624$) ตามลำดับและลำดับสุดท้าย ได้แก่ แรงจูงใจทำให้ท่านเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X}= 3.813$, $S=0.647$)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้าน
 การติดต่อสื่อสาร

ที่	ด้านการติดต่อสื่อสาร	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	โรงเรียนของท่านมีการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน อย่างต่อเนื่อง และทันต่อเหตุการณ์ที่มีผลในระบบการประกันคุณภาพภายใน	3.639	0.544	มาก	4
2.	การนำข่าวสารที่หน่วยงานแจ้งมาประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาได้	3.745	0.517	มาก	3
3.	โรงเรียนของท่านจัดการอบรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ระบบประกันคุณภาพฯ ให้กับบุคลากร	3.911	0.585	มาก	1
4.	มีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพ การศึกษามากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการพูดคุยกันในที่ทำงาน	3.849	0.440	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	3.786	0.356	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.786, S=0.356) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนของท่านแจ้งข้อมูลข่าวสารของการประกันคุณภาพให้ทราบอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} = 3.911, S=0.585) รองลงมาคือ มีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการพูดคุยกันในที่ทำงาน (\bar{X} = 3.849, S=0.440) การนำข่าวสารที่หน่วยงานแจ้งมาประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาได้ (\bar{X} = 3.745, S=0.517) ตามลำดับ และ ลำดับสุดท้าย ได้แก่ โรงเรียนของท่านมีการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ที่มีความถูกต้อง ชัดเจนอย่างต่อเนื่อง และทันต่อเหตุการณ์ที่มีผลในระบบการประกันคุณภาพภายใน (\bar{X} = 3.639, S=0.544)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้าน เจตคติต่อการมีส่วนร่วม

ที่	ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	การมีความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึกว่า ถ้าท่านเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะส่งผลให้การประกันคุณภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ได้	3.837	0.611	มาก	5
2.	การที่ท่านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ช่วยในการพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น	3.985	0.646	มาก	3
3.	การร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการเนิงาน การประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนช่วยให้เกิดการ พัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง	3.872	0.661	มาก	4
4.	การรู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	4.011	0.620	มาก	1
5.	การรู้สึกว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ ท่านกับเพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือกันมากขึ้น	3.988	0.620	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	3.939	0.477	มาก	

จากตารางที่ 4.12 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.939, S=0.477$ เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การรู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X}= 4.011, S=0.620$ รองลงมาคือ การรู้สึกว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ท่านกับเพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือกันมากขึ้น ($\bar{X}= 3.988, S=0.620$ และการที่ท่านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ ช่วยในการพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ($\bar{X}= 3.985, S=0.646$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย ได้แก่ การมีความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึก ว่า ถ้าท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในจะส่งผลให้การประกันคุณภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ได้ ($\bar{X}= 3.839, S=0.611$)

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้าน
 ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา

ที่	ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	ความเข้าใจความหมายของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการทำงานของการประกันคุณภาพ	3.778	0.685	มาก	6
2.	ความเข้าใจการกำหนดการตั้งค่าเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของท่าน	3.920	0.695	มาก	3
3.	ความสามารถอธิบายกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานของการประกันคุณภาพการศึกษา	3.940	0.618	มาก	1
4.	ความเข้าใจเกณฑ์มาตรฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนท่าน	3.837	0.734	มาก	5
5.	ความเข้าใจกระบวนการเก็บรวบรวมหลักฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนท่าน	3.929	0.566	มาก	2
6.	ความเข้าใจรายละเอียดในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา	3.869	0.602	มาก	4
	เฉลี่ยรวม	3.879	0.512	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.879, S=0.512) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความสามารถอธิบายกระบวนการทำงานและขั้นตอนการปฏิบัติงานของการประกันคุณภาพการศึกษา (\bar{X} = 3.940, S=0.618) รองลงมาคือ ความเข้าใจกระบวนการเก็บรวบรวมหลักฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนท่าน (\bar{X} = 3.929, S=0.566) และความเข้าใจการกำหนดการตั้งค่าเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของท่าน (\bar{X} = 3.920, S=0.695) ตามลำดับและลำดับสุดท้าย ได้แก่ความเข้าใจความหมายของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการทำงานของการประกันคุณภาพ (\bar{X} = 3.778, S=0.685)

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านบรรยากาศองค์กร

ที่	ด้านบรรยากาศองค์กร	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	สภาพการณ์โดยรวมของโรงเรียนท่านมีผลต่อความรู้สึกของบุคลากรในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	4.130	0.667	มาก	2
2.	บรรยากาศในโรงเรียนทำให้ท่านเกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน	3.855	0.611	มาก	7
3.	บรรยากาศในโรงเรียนทำให้ท่านรู้สึกอยากเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน	4.180	0.621	มาก	1
4.	โครงสร้างการทำงานของโรงเรียนมีความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น	3.869	0.676	มาก	6
5.	งานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานที่เปิดโอกาสให้ท่านได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ	3.908	0.635	มาก	5
6.	ผู้บังคับบัญชาแสดงความห่วงใยในการทำงานของท่านโดยสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน	4.071	0.626	มาก	3
7.	เพื่อนร่วมงานยอมรับการตัดสินใจของท่านในการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน	3.979	0.686	มาก	4
8.	ครูและบุคลากรในโรงเรียนของท่านปฏิบัติงานโดยไม่มีภาระแบ่งพรรคแบ่งพวก	3.742	0.851	มาก	8
	เฉลี่ยรวม	3.967	0.443	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านบรรยากาศองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.967, S = 0.443) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ บรรยากาศในโรงเรียนทำให้ท่านรู้สึกอยากเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน (\bar{X} = 4.180, S = 0.621) รองลงมาคือ สภาพการณ์โดยรวมของโรงเรียนท่านมีผลต่อความรู้สึกของบุคลากรในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน (\bar{X} = 4.130, S = 0.667) และผู้บังคับบัญชาแสดงความห่วงใยในการทำงานของท่านโดยสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน (\bar{X} = 4.071, S = 0.626) ตามลำดับ และลำดับ

สุดท้าย ได้แก่ ครูและบุคลากรในโรงเรียนของท่าน ปฏิบัติงานโดยไม่มีการแบ่งพรรคแบ่งพวก ($\bar{X}=3.742, S=0.443$)

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับที่ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน

ที่	ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน	n=338		ระดับ	ลำดับ
		\bar{X}	S		
1.	มีความสุขเมื่อได้มาทำงานในโรงเรียนของท่าน	4.038	0.812	มาก	6
2.	ทุ่มเทความสามารถที่มีอยู่ในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ	4.059	0.728	มาก	5
3.	ภูมิใจที่จะบอกกับใคร ๆ ว่าท่านเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนนี้	4.139	0.707	มาก	2
4.	รู้สึกไม่พอใจถ้ามีใครมาวิจารณ์โรงเรียนของท่าน	3.760	0.846	มาก	9
5.	คิดว่าท่านจะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน ถ้าท่านทำงานในโรงเรียนนี้ต่อไป	4.136	0.734	มาก	3
6.	สัมพันธ์ภาพระหว่างท่านกับผู้บังคับบัญชาเป็นไปด้วยดี	4.100	0.711	มาก	4
7.	สัมพันธ์ภาพระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงานเป็นไปด้วยดี	4.236	0.502	มาก	1
8.	สามารถปรึกษาปัญหา หรือหรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารได้ตลอดเวลา	4.003	0.708	มาก	7
9.	เพื่อนร่วมงานมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน	3.985	0.699	มาก	8
	เฉลี่ยรวม	4.051	0.545	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.051, S=0.545$) เมื่อพิจารณาเป็นข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ สัมพันธ์ภาพระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงานเป็นไปด้วยดี ($\bar{X}=4.236, S=0.502$) รองลงมาคือ ท่านภูมิใจที่จะบอกกับใคร ๆ ว่าท่านเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนนี้ ($\bar{X}=4.139, S=0.707$) และท่านคิดว่าท่านจะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน ถ้าท่านทำงานในโรงเรียนนี้ต่อไป ($\bar{X}=4.136, S=0.734$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายได้แก่ รู้สึกไม่พอใจถ้ามีใครมาวิจารณ์โรงเรียนของท่าน ($\bar{X}=3.760, S=0.846$)

4.5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ผู้วิจัยได้นำปัจจัยจำนวน 7 ปัจจัยได้แก่ 1) ด้านแรงจูงใจ 2) ด้านการติดต่อสื่อสาร 3) ด้านประสบการณ์ในการทำงาน 4) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม 5) ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา 6) ด้านบรรยากาศองค์กร 7) ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน มาวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 4.16, 4.17 และ 4.18 และนำเสนอผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังตารางที่ 4.19, 4.20 และ 4.21

ตารางที่ 4.16 แสดงการแจกแจงปกติของตัวแปร (Normal Distribution)

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
X ₁	3.925	0.424	- 0.254	- 0.033
X ₂	3.786	0.356	0.065	- 0.128
X ₃	10.985	8.257	0.764	- 0.317
X ₄	3.939	0.477	0.079	- 0.056
X ₅	3.879	0.512	0.389	0.333
X ₆	3.967	0.443	0.160	- 0.065
X ₇	4.051	0.545	0.133	- 0.824
Y	3.978	0.249	- 0.194	1.192

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรทั้ง 8 ตัวแปร โดยรวมมีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -0.254 ถึง 0.764 ซึ่งอยู่ในขอบเขตที่มีลักษณะการแจกแจงที่ยอมรับได้ คือ อยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 (Hair and Others, 2010: 36. กัลยา วานิชย์บัญชา. 2557: 98) หรือไม่เกิน 3 ส่วนค่าความโด่ง ส่วนใหญ่มีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง - 0.317 ถึง 1.192 ซึ่งอยู่ในขอบเขตที่มีลักษณะการแจกแจงที่ยอมรับได้ คือ ไม่เกิน 10 (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2557: 98) ดังนั้น ข้อมูลจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ต่อไป

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	Y
X ₁	1.000							
X ₂	0.405**	1.000						
X ₃	-0.019	0.007	1.000					
X ₄	0.219**	0.306**	-0.048	1.000				
X ₅	0.135*	0.052	-0.019	0.703**	1.000			
X ₆	0.596**	0.115*	-0.023	0.237**	0.359**	1.000		
X ₇	0.423**	-0.044	-0.020	0.127*	0.282**	0.525**	1.000	
Y	0.619**	0.055	0.006	0.539**	0.504**	0.549**	0.579**	1.000

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน (Y) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัจจัยด้านแรงจูงใจ (X₁) ปัจจัยด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X₇) ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร (X₆) ปัจจัยด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X₄) ปัจจัยด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X₅) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) เท่ากับ 0.619, 0.579, 0.549, 0.539, และ 0.504 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร (X₂) และปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงาน (X₃) ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เข้าสมการถดถอยพหุคูณ

ตารางที่ 4.18 แสดงการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity)

ตัวแปรที่ศึกษา	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X ₇)	0.675	1.482
ด้านแรงจูงใจ (X ₁)	0.576	1.736
ด้านบรรยากาศองค์กร (X ₆)	0.504	1.986
ปัจจัยด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X ₄)	0.466	2.145
ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X ₅)	0.422	2.371

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ค่าสถิติที่แสดงความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ในสมการ 5 ตัวแปร โดยมี ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X₇) มีค่า Tolerance = 0.675 และ VIF = 1.482 ด้านแรงจูงใจ (X₁) มีค่า Tolerance = 0.576 และ VIF = 1.736 ด้านบรรยากาศองค์กร (X₆) มีค่า Tolerance = 0.504 และ VIF = 1.986 ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X₄) มีค่า Tolerance = 0.466 และ VIF = 2.145 ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X₅) มีค่า Tolerance = 0.422

และ VIF = 2.371 ซึ่งหมายความว่าไม่เกิดความสัมพันธ์เชิงพหุระหว่างตัวแปรต้น (Multicollinearity) เนื่องจาก Tolerance มีค่าไม่เกิน 1 และ VIF มีค่าไม่เกิน 10

ตารางที่ 4.19 แสดงความแปรปรวนเพื่อทดสอบอำนาจในการทำนายเชิงเส้นตรงระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
Regression	14.128	4	3.532	171.647	< .001*
Residual	6.852	333	.021		
Total	20.980	337			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านความผูกพันต่อหน่วยงานส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4.20 แสดงการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ลำดับการเข้าสมการของตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	F
X ₁	0.619	0.383	0.381	208.585*
X ₁ , X ₅	0.751	0.563	0.561	216.066*
X ₁ , X ₅ , X ₇	0.791	0.626	0.623	186.596*
X ₁ , X ₅ , X ₇ , X ₄	0.821	0.673	0.669	171.647*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจ(X₁) ปัจจัยด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X₅) และด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X₇) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X₄) ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครู ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร (X₆) ไม่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (β) และค่าสถิติที่ทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ที่ใช้พยากรณ์การทำนายปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตัวแปร	B	β	t	p-value
ค่าคงที่ (constant)	1.553	-	16.609	<0.001*
ด้านแรงจูงใจ (X_1)	0.229	0.389	10.929	<0.001*
ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X_4)	0.165	0.316	2.904	0.004*
ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X_7)	0.154	0.336	6.929	<0.001*
ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X_5)	0.066	0.135	9.220	<0.001*

$R = 0.821$; $R^2 = 0.673$; $SE_{est} = 0.14345$; $sig < 0.001^*$

* มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า มีตัวแปร 4 ตัวแปร ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ได้ร้อยละ 67.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($R = 0.821$; $R^2 = 0.673$; $SSE = 0.14345$; $sig < 0.001$) โดยปัจจัยด้านแรงจูงใจมีผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของครูในเชิงเส้นตรงมากที่สุด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 รองลงมาคือ ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม และด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ทุกด้านมีผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของครูในเชิงเส้นตรง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งสามารถแสดงสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ได้ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ } Y' = 1.553 + 0.229(X_1) + 0.165(X_4) + 0.066(X_5) + 0.154(X_7)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน } \hat{Z}_Y = 0.389(x_1) + 0.316(x_4) + 0.336(x_7) + 0.135(x_5)$$

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” ซึ่งผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทำวิจัยโดยสรุปเป็นประเด็นดังต่อไปนี้

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

5.1.2 สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านประสบการณ์ในการทำงาน ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านความผูกพันต่อหน่วยงานมีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

5.1.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จาก 66 แห่ง ครู จำนวน 1,566 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Kerjcie and Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เป็นครู 310 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนตามขนาดของสถานศึกษาแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (พรรณี ลีกิจวัฒน์. 2559: 147) และเพื่อป้องกันการสูญหายของเครื่องมือผู้วิจัยจึงทำการเก็บเพิ่มอีก 10 % ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 341 คน และเก็บแบบสอบถามได้ 338 ฉบับ คิดเป็น 99.12

5.1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 29 ข้อ

ตอนที่ 3 สอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 สอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยเพื่อเป็นแนวการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสร้างเครื่องมือฉบับร่างให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมแล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และผู้วิจัยได้คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ระหว่าง 0.60 – 1.00 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับทดลองใช้ต่อไป

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไข ไปทดลองใช้ (Try – Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach (พรธรรม ลีกิจวัฒน์. 2559: 203) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .940

5.1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือและขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองโดยติดต่อประสานงาน ในวัน เวลาที่ได้นัดหมายไว้กับโรงเรียน ตามวัน เวลา ที่ได้ประสานงานไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 ผู้วิจัยได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับแล้ววิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วม และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

5.1.7 สรุปผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.978, S = 0.249) ดังนี้ การเตรียมการ (\bar{X} = 4.077, S = 0.294) การวางแผน (\bar{X} = 3.936, S = 0.395) การปฏิบัติตามแผน (\bar{X} = 3.942, S = 0.367) การตรวจสอบและประเมินผล (\bar{X} = 4.000, S = 0.399) การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน (\bar{X} = 3.956, S = 0.339) การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี (\bar{X} = 3.958, S = 0.407)

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.924, S = 0.298) ดังนี้ ด้านแรงจูงใจ (X_1) (\bar{X} = 3.925, S = 0.424) ด้านการติดต่อสื่อสาร (X_2) (\bar{X} = 3.786, S = 0.356) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม (X_4) (\bar{X} = 3.939, S = 0.477) ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา (X_5) (\bar{X} = 3.879, S = 0.512) ด้านบรรยากาศองค์กร (X_6) (\bar{X} = 3.967, S = 0.443) ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน (X_7) (\bar{X} = 4.051, S = 0.545)

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า มีตัวแปร 4 ตัวแปร ที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ร้อยละ 67.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (R = 0.821 ; R^2 = 0.673 ; SSE = 0.14345 ; $\text{sig} < 0.001$) โดย ปัจจัยด้านแรงจูงใจมีผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของครูในเชิงเส้นตรงมากที่สุด ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 รองลงมาคือ ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม และด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาทุกด้านมีผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของครูในเชิงเส้นตรง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งสามารถแสดงสมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้ดังนี้

$$\text{คะแนนดิบ } Y' = 1.553 + 0.229(X_1) + 0.165(X_4) + 0.154(X_7) + 0.066(X_5)$$

$$\text{คะแนนมาตรฐาน } Z'_Y = 0.389(X_1) + 0.336(X_7) + 0.316(X_4) + 0.135(X_5)$$

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ในครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลเพื่อเป็นการขยายผลการวิจัยให้ชัดเจนและเกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นและสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ดังนี้

5.2.1 ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมการ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการตรวจสอบ ด้านการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน และด้านการจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากครูมีบทบาทและส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในทั้งระบบ โดยการให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษาร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลลักษณะต่าง ๆ ในกระบวนการประเมินผลภายใน ร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการสำรวจร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล และร่วมกันสรุปผลการประเมิน ตามแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเชิดพงศ์ ราชสมบัติ (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการเตรียมการ ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ด้านการวางแผนด้านการดำเนินการตามแผน ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และด้านการตรวจสอบและประเมินผล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของของจิราภา เพชรสงคราม (2554 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเตรียมการมีค่าเฉลี่ยมากเป็นลำดับที่ 1 อาจเป็นเพราะ การเตรียมการเป็นงานพื้นฐานที่ทุกคนจะต้องทราบและดำเนินการเพื่อก้าวเข้าสู่งานอื่นๆต่อไป ถ้ามีการเตรียมการที่ดี งานอื่นๆ ก็จะสำเร็จและสามารถดำเนินการไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและบรรลุเป้าหมายขององค์กรต่อไป

5.2.2 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สรุปได้ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจ ด้านเจตคติ ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านบรรยากาศองค์กร และด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน ทั้งนี้เนื่องจากครูเห็นว่าปัจจัยด้านต่าง ๆ นั้นย่อมมีความสำคัญที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในการทำงานของสถานศึกษาอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลวิจัย พบว่า 1) บุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ 1) ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน 2) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 3) ด้านแรงจูงใจ 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร 5) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม และ 6) ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของเปี่ยมสุข พุ่งกาวิ (2557 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของบุคลากร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง ได้แก่ การรับรู้ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และประสพการณ์ทำงานในสำนักหอสมุดกลาง

5.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า มีตัวแปร 4 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ได้ร้อยละ 67.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน และด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาทุกด้านมีผลทางบวกต่อการมีส่วนร่วมของครูในเชิงเส้นตรง ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 และปัจจัยด้านแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้เป็นเพราะ แรงจูงใจเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรอย่างเต็มใจและเต็มศักยภาพ สอดคล้องการแนวคิดของ Maslow ที่กล่าวถึง ทฤษฎีแรงจูง ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ และประกอบกับหากบุคคลมีความผูกพันต่อหน่วยงานก็จะตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความรักในองค์กร ยอมรับในค่านิยมองค์กร พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานตามเป้าหมายและวิธีการดำเนินงานขององค์กร และหากบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วม ย่อมให้ความร่วมมือและเต็มใจในการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งหากบุคคลมีความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาย่อมมีทิศทางปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐาน ถูกต้อง ส่งผลให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี สุขศิริสวัสดิ์ (2557 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย คือ 1) ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน 2) ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน 3) ด้านแรงจูงใจ 4) ด้านการติดต่อสื่อสาร 5) ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม และ 6) ด้านความเข้าใจใน

การประกันคุณภาพการศึกษา ร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ร้อยละ 66.80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสิมา เมฆมงคล (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายบริการ มหาวิทยาลัยรัตนนคร โดยพบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายบริการมหาวิทยาลัยรัตนนคร ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มีตัวแปรพยากรณ์ 4 ตัว คือ ความเข้าใจในการประกันคุณภาพ บรรยากาศของหน่วยงาน ความผูกพันต่อหน่วยงานและภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนด้านบรรยากาศองค์กร สำหรับงานวิจัยนี้ เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อาจเนื่องมาจากบรรยากาศองค์กร เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น เพื่อนร่วมงาน โครงสร้างองค์กร จึงไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูเหมือนกับปัจจัยภายใน 4 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 ได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรสร้างแรงจูงใจเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในทุกขั้นตอน
2. สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนด้านสวัสดิการ การพัฒนาบุคลากร เช่น การดูงาน/อบรม/สัมมนา หรือกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้อให้บุคลากรเกิดความรัก ความผูกพันต่อหน่วยงาน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร
3. สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีเจตคติที่ดีต่อการมีส่วนร่วม เช่น เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษา
4. สถานศึกษาควรสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษาที่ตรงกันอาจมีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ช่วยเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญต่อการประกันคุณภาพขององค์กร

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานประกันคุณภาพภายใน
2. ควรมีการศึกษาการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาควบคู่ไปกับการนิเทศภายในอย่างเข้มแข็ง

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา.2557. การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ด้วย AMOS. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สามลดา.
- กระทรวงศึกษาธิการ.2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กษมาพร ทองเอื้อ.2555. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกียรติศักดิ์ เรือนทองดี. 2536. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในการพัฒนาศึกษาเฉพาะกรณีตำบลสหกรณ์นิคมอำเภอทองผาภูมิจังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนาชุมชน, คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. 2549. คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- จินตนา สระทองขาว.2554.ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับคณะวิชามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการภาครัฐและเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรภา เพชรสงคราม.2554.การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางขุนเทียน.
- ปรินญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. จำรูญ เรื่องขจร.2545. คู่มือการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- เจษฎา หล้าคำ. 2549. ภูมิปัญญาและการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการจัดทรัพยากรป่าไม้กรณีศึกษาป่าชุมชนบ้านหนองเสม็ด ตำบลกระหาด อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชูชาติ พวงสมจิตร. 2540. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปรินญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช่อเพชร เบ้าเงิน.2548.รายงานการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของครูในกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- เชิดพงศ์ ราชสมบัติ.2558. การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ถวิล ธารโกษณ์.2534.การมีส่วนร่วมของประชาชนชนบทในประเทศ ศึกษากรณีคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครอง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล
- ทวน อินทร์งาม.2545.ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อปัจจัยที่ส่งเสริมการบริหารงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดสุรินทร์. ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา, สถาบันราชภัฏสุรินทร์
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์.2527. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภณการพิมพ์.
- หัตตดาว บุญपाल. 2530.ปัจจัยบางประการที่มีผลต่อการเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือนในเขตพื้นที่ตำบลสวก อำเภอเมือง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์.2549.ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรเดช ฉายอรุณ และอุทัยทิพย์ รักจรรยาบรรณ.2551.เอกสารประกอบการสอน สมปศ.516 กลยุทธ์ และกลวิธีในการวิจัยทางประชากรศึกษาขั้นสูง. ม.ป.ท.
- ธีรพงษ์ แก้วหาวงษ์.2548. การมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- นุสรุา แสนนาม.2551.ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อความผูกพันต่อหน่วยงาน ของข้าราชการกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์.2527.การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เนตรรุ้ง อยู่เจริญ.2553. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมใน การประกันคุณภาพการศึกษาของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชัย เกิดปัญญาวัฒน์.2535. การศึกษาความเหมาะสมในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อขบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บำรุง แสนณรงค์.2550.การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตคลองสาน สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาลิกา นิธิประเสริฐกุล.2547.ปัจจัยด้านภาวะผู้นำและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ปริญญาานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา

- ปุ่นณต์ ไซยคำ.2554.การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของบุคลากร
สถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอกพาน จังหวัดเชียงราย.
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอกพาน, จังหวัดเชียงราย
- ปรัชญา เวสารัชช.2558.การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท.
กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปราณี สุคติศรีสวัสดิ์.2557.ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพ
การศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุ
ศาสตร์อุตสาหกรรม, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ประชุม โพธิกุล.2543.การเจรจาต่อรองที่ประสบความสำเร็จ: ทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหาร
ต่อรองดีขึ้น. กรุงเทพฯ:วันทิพย์
- ประชุม สุวดี.2551.การตลาดในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ:สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.
- ประพนธ์ ปิยรัตน์.2534.การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม ในเอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการพัฒนา
แบบมีส่วนร่วม กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยมหิดล
- เปี่ยมสุข ทุงกาวิ.2557. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ของบุคลากรสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. งานวิจัยสำนักหอสมุด
กลาง, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พงษ์รัช วิวัณ.2546.ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับ
การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา.ปริญญาโทบริหารศาสตร
บัณฑิต.วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ
- พงษ์ธร ธัญญศิริ. 2543.การมีส่วนร่วมของชุมชนในงานยุติธรรมชุมชน. กรุงเทพฯ: กระบวน
ยุติธรรม
- พัชรินทร์ โตะบุรินทร์.2548.ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- พรรณี ลีกิจวัฒน์.2559.วิธีการวิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพฯ:คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม,สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ไพศาล สรรสวัสดิ์และคณะ.2548.การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองโดยการ
พัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน, วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครสวรรค์
- ภัทริน อธิสุวรรณศิลป์.2547.ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- มงคล ลาวรรณา.2551.คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการวิจัย
แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล

- มณฑล จันทร์แจ่มใส.2551. ลักษณะของการมีส่วนร่วม. ตีพิมพ์ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. 2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2526. หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ: ไทยอนุเคราะห์
ไทย.ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542.
กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คพับลิเคชั่นส์ .
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ศูนย์หนังสือ
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รังสิมา เมฆมงคล. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของบุคลากรสายบริการ
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปรินญาณิพนธ์ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
ประกันคุณภาพการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- โรงเรียนราชดำริ. (2554). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2,
กระทรวงศึกษาธิการ.
- วิชัย เจริญพระธรรมดี. (2553). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัด
สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. วิทยานิพนธ์ปรินญา
มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัย
เวสเทิร์น
- วีระชัย คำล้าน. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของประชาชน
ในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. การค้นคว้าอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วารินทร์ สิ้นสูงสุข. (2543). การประกันคุณภาพการศึกษา : ISO 9000 ธรรมนุญสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ : สถาบันเพิ่มผลผลิตบัณฑิตธรรม
- สมชาย เทพแสง. (2548). การศึกษาปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวม
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร . ปรินญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- สมยศ นาวิการ. (2545). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2558). ข้อมูลการประกันคุณภาพ
การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. รายงานผลการติดตามประเมินผลการจัด
การศึกษาขั้นพื้นฐาน:กลุ่มนิเทศการศึกษา, กลุ่มนโยบายและแผน, จังหวัดชลบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554. แนวทางการ
ประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา.กระทรวงศึกษาธิการ.กรุงเทพฯ: สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

- เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต. (2540). การเขียนสำหรับสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2537). ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาปัญหาและแนวโน้มทางการบริหารการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อดุลย์ เวชวงษ์. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครนายก. ปรินญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อมรพรรณ ประจันตวนิชย์. (2550). ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปรินญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการจัดการวิจัยและสถิติทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพร สดใส. (2549). ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. งานวิจัยคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Arnstein, Sherry R. 1969, July. Ladder of Participation. Journal of the American Planning Institute of Planners, 35, 216.
- Atria, Joseph P. (1999). The effect of Lllinois quality assurance and Improvement planning process on Chicago pubic school teacher attitudes toward school improvement. Dissertation, Ed.D.(Educational Administration). Lllinois: The Northern Lllinois University. 60(12A). Retrieved March December 13.
- Cohen & Uphoff. (1980). Effective Behavior in Organizations. New York:Richard D.Irwin Inc.
- David. K. & Newstrom. (1985). Human Behavior at Work : Organizational behavior. New York: McGraw-Hill.
- Cronbach,L.J. (1990). Essentials of Psychological Testing.(5 ed.) New York : Haper CollinsPublishers.
- David. K. & Newstrom. (1985). Human Behavior at Work: Organizational Behavior. New York: McGraw- Hill.
- Deming, Edward W. (1995). Out of The Crisis. USA: The Massachusetts Institute Of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Goodman Loise J. and Ralphs N. love. (1980). Project Planning and Management : An Intergrated Approach. New York : Pergaman Press.
- Gustavo. W. (1992). Community Participation Proceeding. Columbia: Habinet.
- Hair, Joseph. F., Black, William. C., Babin, Barry. J., and Anderson, Rolph. E. (2010). Multivariate Data Analysis: A Global Perspective. 7th Edition. New Jersey: Pearson Education.

- Harpal, John Raymond. (1999). **The role of teams in quality and improvement Planning in two Lllinois middle schools.** Dissertation, Ed.D (Educational Administration).Lllinois. The Northern Lllinois University. Retrieved March 8, 2006, from URL:<http://thailis.uni.net.th/dao>; Dissertation Abstracts International; Pub NoAAI9960416.109
- Krejcie,R.V.and Morgan,D.W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities.** Educational and Psychological Measurement. 30 (3).
- Likert, R. (1961). **The Human Organization. New Principle of Mngement.** New York: McGraw-Hill Company
- Reeder, W.W. (1963). **Some Aspects of the Informal Social Participation of Farm Families.** New.
- Sheldon, M. (1971). **Investment and involvement as Mechanism Producing Commitment to the Organization.** Administrative Science Quartery.
- Spies, Paul Christopher. (1999). **The Dynamic of Implementation and Sustaining Inter Disciplinary Teams in Departmentalized High School (School reform).** Dissertation,Ph.D. (Curriculum and Instruction). Wisconsin: The Univesity of Wisconsin-Madison. 60(06A). Retried March 8, 2006, from RL:<http://thailis Uni.net.th/dao>; Dissertation Abstracts International; Pub No AAI9923207.
- Steers, R.M. (1977). **Organization Effectiveness.** California: Goodyear Publishers Inc.
- White. (1982). **Why Community Participation? A Discussion of the Arguments.** Community Participation: Current Issue and Lesson Learned. New York United Nations Children's Fund.

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

แสดงจำนวน สถานศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	โรงเรียนบ้านเนินตอง	4	1
2 แห่ง	โรงเรียนบ้านนอก	5	1
	รวม	9	2
ขนาดกลาง	โรงเรียนบ้านห้วยไข่น้ำ	9	2
47 แห่ง	โรงเรียนบ้านโรงหีบ	13	3
	โรงเรียนบ้านตะเคียนเตี้ย	21	4
	โรงเรียนบ้านนาวัง	9	2
	โรงเรียนวัดสุกรีบุญญาราม	16	3
	โรงเรียนบ้านบางละมุง	9	2
	โรงเรียนบ้านทุ่งกรด	29	6
	โรงเรียนบ้านมาบประชัน	9	2
	โรงเรียนชุมชนบ้านหนองปรือ	25	5
	โรงเรียนวัดเขาโพธิ์ทอง	10	2
	โรงเรียนบ้านทุ่งกลม	12	2
	โรงเรียนบ้านสันติคาม	12	2
	โรงเรียนห้วยใหญ่	13	3
	โรงเรียนบ้านมาบพิกทอง	14	3
	โรงเรียนบ้านชากนอก	13	3
	โรงเรียนบ้านบึง	9	2
	โรงเรียนบ้านหุบบอน	10	2
	โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์	18	4
	โรงเรียนบ้านเขาคันทรัง	15	3
	โรงเรียนบ้านพันเสด็จนอก	11	2
	โรงเรียนบ้านชากยายจิ้น	22	4

ขนาดสถานศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดกลาง	โรงเรียนวัดแหลมฉับ	17	3
	โรงเรียนวัดใหม่เนินพยอม	25	5
	โรงเรียนบ้านเขาหิน	20	4
	โรงเรียนวัดตโปทาราม	21	4
	โรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม(ประสาน ราษฎร์วิทยา)	31	6
	โรงเรียนวัดอัมพวัน	22	4
	โรงเรียนวัดหนองคล้า	17	3
	โรงเรียนบ้านวังค้อ	13	3
	โรงเรียนวัดจุกกะเเมอ	24	5
	โรงเรียนวัดพระประทานพร	11	2
	โรงเรียนวัดพิบูลสังฆธรรม	19	4
	โรงเรียนบ้านเขาหิน	19	4
	โรงเรียนบ้านไค้ดารา	11	2
	โรงเรียนบ้านเขาตะแบก	12	2
	โรงเรียนวัดหนองขาม(ไตรราษฎร์ อำรุง)	19	4
	โรงเรียนบ้านหินวง	8	2
	โรงเรียนวัดหนองจับเต่า	24	5
	โรงเรียนบ้านอำเภอ*	17	3
	โรงเรียนวัดนาจอมเทียน	12	2
	โรงเรียนเกล็ดแก้ว	34	7
โรงเรียนบ้านเขาชีจรรย์	9	2	
โรงเรียนจุกเสม็ด	9	2	
โรงเรียนบ้านชลด	23	5	
โรงเรียนบ้านเขาบายศรี	19	4	

ขนาดสถานศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จำนวน	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดกลาง	โรงเรียนบ้านกม.ห้า	11	2
	โรงเรียนวัดแหลมฉับ	17	3
	โรงเรียนวัดเขาคันธมาทน์	10	2
	โรงเรียนชุมชนบ้านช่องแสมสาร	26	5
	รวม	782	155
ขนาดสถานศึกษา	โรงเรียนชุมชนวัดเขาไม้แก้ว	34	7
ขนาดใหญ่ 17 แห่ง	โรงเรียนวัดบุญสัมพันธ์	41	8
	โรงเรียนบ้านโป่งสะแก	39	8
	โรงเรียนอนุบาลบางละมุง	47	9
	โรงเรียนวัดโป่ง	34	7
	โรงเรียนวัดสุทธาวาส	56	11
	โรงเรียนวัดหนองเกตุน้อย	34	7
	โรงเรียนบ้านทุ่งคา	39	8
	โรงเรียนวัดมโนรม	52	10
	โรงเรียนวัดบ้านนา	40	8
	โรงเรียนบ้านบ่อวิน	39	8
	โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ	36	7
	โรงเรียนบริษัทไทยกสิกรสงเคราะห์	51	10
	โรงเรียนวัดรังษีสุทธาวาส	34	7
	โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่	34	7
	โรงเรียนอนุบาลบ้านเตาถ่าน	32	6
	โรงเรียนบ้านสัดหีบ	37	7
	รวม	679	134
ขนาดใหญ่พิเศษ	โรงเรียนบ้านเนินพลับหวาน	96	19
1 แห่ง	รวม	1,566	310

หมายเหตุ เก็บเพิ่มอีก 10 % จำนวน 41 คน รวมเป็น 341 คน

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการ

คำสั่งคณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 123 /2560

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบสำรอง ของนางระเบียบ เจริญคลัง

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางระเบียบ เจริญคลัง รหัสประจำตัว 55630558 หลักสูตร
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมี
ประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปรึกษาและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.กาญจนา	บุญภักดิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผศ.ดร.สุวรรณ	อินทร์น้อย	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ดร.ณรงค์	ทิมสาร	ประธานกรรมการ (กรรมการภายนอก)
รศ.ดร.กาญจนา	บุญภักดิ์	กรรมการ
ผศ.ดร.สุวรรณ	อินทร์น้อย	กรรมการ
รศ.ดร.ปริยาภรณ์	ตั้งคุณานันต์	กรรมการ
ผศ.ดร.บุญจันทร์	สีสันต์	กรรมการ

3. คณะกรรมการสอบสำรอง

ดร.อภิชาติ	อนุกุลเวช	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตพิเศษ)
ดร.อำภพรณ	ตันตินาครกุล	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตประจำ)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2560

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพงศ์ มะโน)

คณบดี

ประกาศคณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ให้ดำเนินการดังนี้

นางระเบียบ เจริญคลัง รหัสประจำตัว 55630558 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 (Affecting Factors on Participation of Teacher in the Quality Assurance at Chonburi Primary Educational Service Area Office 3)" โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สุวรรณ อินทรน้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ.2560

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิติพงศ์ มะโน)

คณบดี

ที่ ศธ 0524.04/ ๒๕๖๐

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๒๐ พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

เรียน ดร.มุกดา อามาลีนา / ดร.ปราณูชลี มะโนเรือง / นางดารณี กิริติปกรณ / ดร.ภูษิต วงศ์เล็ก

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

ด้วยนางระเบียบ เจริญคลัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินระบบการจัดการฐานข้อมูลนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัยของ นางระเบียบ เจริญคลัง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Smr An

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 089-032-7841

บันทึกข้อความ

หน่วยงาน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สจล. ส่วนสนับสนุนวิชาการ โทร.3692
ที่ ศธ 0524.04 / ๐๐๐๐ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

เรียน ผศ.ดร.ฐิยาพร กันตธานวัฒน์

ด้วยนางระเบียบ เจริญคลัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจและประเมินแบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจและประเมินของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของนางระเบียบ เจริญคลัง มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมกันนี้ได้แนบบแบบตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ให้กับนักศึกษาดังกล่าวและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

Smr dr

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติกรแทนคณบดี

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเขาหิน (นิกรราษฎร์บำรุง) / ผู้อำนวยการโรงเรียนห้วยใหญ่ /
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอก

ด้วยนางระเบียบ เจริญคลัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3" โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นางระเบียบ เจริญคลัง ทดลองใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๔-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๔๒

โทรสาร. ๐๒-๓๒๔-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๔-๐๓๒-๗๘๔๑

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ ๕๐๕๓

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองบัว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถาม

ด้วยนางระเบียบ เจริญคลัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดิ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.สุวรรณา อินทร์น้อย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและได้รับอนุมัติ หัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๐ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางระเบียบ เจริญคลัง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๕๒

โทรสาร. ๐๒-๓๒๕-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๕-๐๓๒-๗๘๔๑

ที่ ศธ ๐๔๐๓๖.๐๔๕/๑๔๓

โรงเรียนบ้านระเวียง
๑๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาคันทรง
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

๒ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ทอรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.แบบสอบถาม

จำนวน ๑๐ ฉบับ

ด้วย นางระเบียง เจริญคลัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
“เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” เพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป

บัดนี้ โรงเรียนบ้านระเวียง ได้กรอกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางชฎานันท์ สัมมา)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านระเวียง

โรงเรียนบ้านระเวียง

โทร.๐๘๙-๕๐๒๓๔๓๙

ที่ ศธ ๐๔๐๓๖.๐๔๙/๓๔๕

โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ สพป.ชบ.๓
 ๘๕๐ หมู่ ๕ ต.เขาคันทรง
 อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
 ๒๐๑๑๐

๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

จำนวน ๒๐ ชุด

ด้วย นางระเบียบ เจริญคลัง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา” โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม

บัดนี้ โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์ ได้ตอบแบบสอบถามดังกล่าวไว้เรียบร้อยแล้ว ดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

กนกกรักษ์ สุวรรณ

(นางกนกกรักษ์ สุวรรณ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสุรศักดิ์

โรงเรียนบ้านสุรศักดิ์

โทรศัพท์ ๐๓๘-๐๖๗-๒๗๘

โทรสาร ๐๓๘-๐๖๗-๒๗๘

E-mail: surasuk.s๕๘๐@gmail.com

ที่ ศธ ๐๕๔๗.๐๒/พิเศษ(๒๕๖๐.๒๑)

วารสารบริหารการศึกษাবัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
ถนนราชธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดอุบลราชธานี ๓๔๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบรับบทความลงใน “วารสารบริหารการศึกษাবัณฑิต”

เรียน คุณระเบียบ เจริญคลัง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัย เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓” มาให้ กองบรรณาธิการพิจารณา และกองบรรณาธิการได้จัดส่งบทความของท่านให้ผู้ทรงคุณวุฒิ Peer Review จำนวน ๒ ท่าน โดยมีความเห็นว่าบทความของท่านสามารถลงตีพิมพ์เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยได้แต่อยู่ในเงื่อนไขให้แก้ไขในประเด็นที่เสนอแนะ ซึ่งกองบรรณาธิการได้ส่งข้อมูลให้ท่านแล้วนั้น

บัดนี้ ทางกองบรรณาธิการได้รับบทความฉบับแก้ไขจากท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงออกแบบตอบรับไว้เป็นหลักฐาน บทความของท่านจะได้รับการตีพิมพ์ใน “วารสารบริหารการศึกษাবัณฑิต” ปีที่ ๑๘ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤษภาคม-สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งวารสารบริหารการศึกษাবัณฑิตได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่ม ๑ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเมื่อจัดทำรูปเล่มเสร็จสมบูรณ์แล้ว ทางกองบรรณาธิการวารสารจะจัดส่งรูปเล่มให้ท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จินณวัตร ปะโคทั้ง)

บรรณาธิการวารสารบริหารการศึกษাবัณฑิต
หลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

หลักสูตรครุศาสตรศึกษบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทร. ๐๔๕-๓๕๒-๐๐๐ ต่อ ๑๒๓๔ หรือ ๐๘๔๗๒๒๔๒๒๕

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

นางระเบียบ เจริญคลัง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตรบัณฑิต

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย (✓) ลงใน [] ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. ประสบการณ์ทำงาน.....ปี.....เดือน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

คำชี้แจง : โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย (√) ลงในช่องทางขวามือ
เพียงช่องเดียวที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด โดยความหมายของค่า
คะแนนเป็นดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

5	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
การเตรียมการ						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดเตรียม หลักฐาน เอกสาร ต่างๆที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นฐาน ให้เรียบร้อยก่อนการประเมิน					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมเอกสาร ข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งเป็นข้อมูล พื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียน					
3	ท่านมีการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆที่ได้รับ มอบหมายจากโรงเรียน					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมในการเตรียมรับการประเมิน คุณภาพภายใน					
การวางแผน						
5	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูลและกระบวนการจัดทำแผนอย่าง เป็นระบบบนพื้นฐานข้อมูลของโรงเรียน					
6	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมของ โรงเรียน					
7	ท่านมีส่วนร่วมในการนำเป้าหมายมากำหนดเป็นโครงการหรือกิจกรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายพร้อมกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จ					
8	ท่านมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ กำหนดวิธีการ ดำเนินงานการพัฒนาบุคลากร การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้และ การวัดประเมินผล					
9	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร ที่สอดคล้อง กับแผนการประกันคุณภาพการศึกษา					

ข้อ	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
การปฏิบัติตามแผน						
10	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ					
11	ท่านมีส่วนร่วมในการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และมีความต่อเนื่อง					
12	ท่านมีส่วนร่วมในการนำโครงการ/กิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนไปดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมาย					
13	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคคลที่รับผิดชอบและวิธีการดำเนินการตามแผนที่กำหนด					
14	ท่านมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
15	ท่านมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ					
16	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุน การดำเนินงาน เช่น เอกสาร สื่อเทคโนโลยี รวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และ อาคารสถานที่					
การตรวจสอบ และประเมินผล						
17	ท่านมีส่วนร่วมในกระบวนการรวบรวมข้อมูลและผลการดำเนินงานของโรงเรียน					
18	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำผลไปปรับปรุง					
19	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในตามแผนการพัฒนาโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง					
20	ท่านมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพภายในปีที่ผ่าน มา เปรียบเทียบว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และหาสาเหตุ แนวทางแก้ไข เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					
การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน						
21	ท่านมีส่วนร่วมดำเนินการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน และ ทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
22	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยเพื่อนำผลไปพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง					
23	ท่านมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินคุณภาพการศึกษามาจัดทำระบบสารสนเทศ					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความมีส่วนร่วม				
		5	4	3	2	1
24	ท่านมีส่วนร่วมในการปรับปรุงการดำเนินงานของครู และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
การจัดทำรายงานประเมินตนเองหรือรายงานประจำปี						
25	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาโดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายงานผลคุณภาพการศึกษาประจำปี					
26	ท่านมีส่วนร่วมในการรวบรวมผลการดำเนินงานและผลของการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา					
27	ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสรุปผลการประเมินด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย					
28	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี					
29	ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่และเสนอหลักฐานข้อมูลผลการประเมินต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน					

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี

เขต 3

คำชี้แจง : โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องทางขวามือเพียงช่อง เดียวที่ตรงกับระดับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด โดยความหมายของค่าคะแนนเป็นดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านแรงจูงใจ						
1	แรงจูงใจเป็นตัวกระตุ้นให้ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					
2	แรงจูงใจเป็นสิ่งที่ทำให้ท่านเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพภายใน					
3	แรงจูงใจทำให้ท่านเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน					
4	ท่านเต็มใจในการร่วมทำกิจกรรมของโรงเรียนอย่างเต็มศักยภาพ					
ด้านการติดต่อสื่อสาร						
5	โรงเรียนของท่านมีการแจ้งข้อมูล ข่าวสาร ที่มีความถูกต้อง ชัดเจน อย่างต่อเนื่อง และทันต่อเหตุการณ์ที่มีผลในระบบการประกันคุณภาพภายใน					
6	ท่านนำข่าวสารที่หน่วยงานแจ้งมาประยุกต์ใช้ในการประกันคุณภาพการศึกษาได้					
7	โรงเรียนของท่านจัดการอบรมที่เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ระบบประกันคุณภาพฯ ให้กับบุคลากร					
8	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพการศึกษามากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากการพูดคุยกันในที่ทำงาน					
ด้านเจตคติต่อการมีส่วนร่วม						
9	ท่านมีความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้สึก ว่า ถ้าท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน จะส่งผลให้การประกันคุณภาพเกิดผลสัมฤทธิ์ได้					
10	การที่ท่านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน อยู่เสมอ ช่วยในการพัฒนาคุณภาพงานประกันคุณภาพภายในให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น					
11	การร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา มีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง					
12	ท่านรู้สึกภูมิใจที่เป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
13	ท่านรู้สึกว่าระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทำให้ท่านกับเพื่อนร่วมงานมีการช่วยเหลือกันมากขึ้น					
ด้านความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา						
14	ท่านเข้าใจความหมายของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกระบวนการทำงานของการประกันคุณภาพ					
15	ท่านเข้าใจการกำหนดการตั้งค่าเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนของท่าน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16	ท่านสามารถอธิบายกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการปฏิบัติงานของการประกันคุณภาพการศึกษา					
17	ท่านเข้าใจเกณฑ์มาตรฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนท่าน					
18	ท่านเข้าใจกระบวนการเก็บรวบรวมหลักฐานตามตัวบ่งชี้ของโรงเรียนท่าน					
19	ท่านเข้าใจรายละเอียดในคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา					
ด้านบรรยากาศองค์กร						
20	สภาพการณ์โดยรวมของโรงเรียนท่านมีผลต่อความรู้สึกของบุคลากรในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน					
21	บรรยากาศในโรงเรียนทำให้ท่านเกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน					
22	บรรยากาศในโรงเรียนทำให้ท่านรู้สึกอยากเป็นส่วนหนึ่งในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน					
23	โครงสร้างการทำงานของโรงเรียนมีความคล่องตัวในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น					
24	งานประกันคุณภาพการศึกษาเป็นงานที่เปิดโอกาสให้ท่านได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ					
25	ผู้บังคับบัญชาแสดงความห่วงใยในการทำงานของท่านโดยสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน					
26	เพื่อนร่วมงานยอมรับการตัดสินใจของท่านในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน					
27	ครูและบุคลากรในโรงเรียนของท่านปฏิบัติงานโดยไม่มีภาระแบ่งพรรคแบ่งพวก					
ด้านความผูกพันต่อหน่วยงาน						
28	ท่านมีความสุขเมื่อได้มาทำงานในโรงเรียนของท่าน					
29	ท่านทุ่มเทความสามารถที่มีอยู่ในการทำงาน เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ					
30	ท่านภูมิใจที่จะบอกกับใครๆ ว่าท่านเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนนี้					
31	ท่านรู้สึกไม่พอใจถ้ามีใครมาวิจารณ์โรงเรียนของท่าน					
32	ท่านคิดว่าท่านจะประสบความสำเร็จในชีวิตการทำงาน ถ้าท่านทำงานในโรงเรียนนี้ต่อไป					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
33	สัมพันธภาพระหว่างท่านกับผู้บังคับบัญชาเป็นไปด้วยดี					
34	สัมพันธภาพระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงานเป็นไปด้วยดี					
35	ท่านสามารถปรึกษาปัญหา หรือหรือขอความช่วยเหลือจากเพื่อนร่วมงานและผู้บริหารได้ตลอดเวลา					
36	ท่านกับเพื่อนร่วมงานมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการทำงาน					

*** ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม***

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางระเบียบ เจริญคลัง
วัน-เดือน-ปีเกิด	3 ตุลาคม 2527
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	25/1 หมู่ 6 ต.ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี 20150
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านเขาหิน(นิกรราชูร์บำรุง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต3 จ.ชลบุรี ตำแหน่งครู
ประวัติการศึกษา (วท.บ.)	ปีการศึกษา 2550 สำเร็จการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาพืชสวน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อ.ม.)	ปีการศึกษา 2560 สำเร็จการศึกษาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง